

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

CULT:16

OT

AYIRMASIN MEVLA'M BİZİ ÖMÜR BOYUNCA

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akademi

POSTERLER VE
AYRAÇLARINIZ
İÇERİDE!

OUT

SAYI 57
KASIM 2017
FİYATI 8 TL
KATILIM BÜYÜK 9 TL

**BEN EĞİTİMCİYİM, TÜCCAR DEĞİL.
ÇOCUKLARIMI EZDİRMEM!**

Mahmut Hoca

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org>

İNŞAN OKUYUŞ ANAR | FÖRİZCAN | MİNEKET BELGE | YUSUF KAYI | ÖZCAN ÇAKIRKILI | NİNE GÖKLER | SELÇUK ALTUN | KAZIM GÜNGÖR | GÖNÜZ YASSAR | SELÇUK ÇETİN | KANAN BEZYOĞU | GÖKDEM TAL | ALI LÜKAN | RAJA PERKIN
FAYAN MEHMET | NERİMAN FİLİZ | ÖZCAN KUTLUER | YAKUT YÜSÜF | ÖZCAN YILMAZ | ÖZCAN ÇAKIR | BAŞAK BUDAY | YÜKSEL TAĞCI | MEYDAN KÖSE | JEHAN BARBER | HAYDAR ERGÖR | FERİDE ÇETİN | ERDOĞAN MAMUR
İLHAMİ ALBÖR | SEYİN GÖZAY | TUNA KÖRNEK | ELİF TÜRKÜMEZ | ERDEM ARSAKAL | ALP KÖZANOĞLU | ÖMER ÇEŞTİ | FERİDE KAYA | KEMAL YAROL | ÖNUR GÖKŞEN | BAHADIR CÜNEYT YALÇIN | BÜYÜK TEZCAN | SİDİK AKBAYIR

Artık Sessizlik Bile Senin Değil

KİTAPÇILARDA!

Aslı Erdoğan

Menem Ali & Akşamsefası

Başka Dünyalar Mümkün...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi... <https://rantey.org>

**İçinde kaç milyar insan yaşarsa yaşasın, dünya denilen yerin
bir yalnızlık olduğunu söyler gibi bakan bir Yaşar Usta'mız vardı.**

“AAAAAH BU HAYAT ÇEKİLMEZ SEN OLMASAN MAHMUT!”

Herkes okul anılarını anlatırken “Bizim sınıf Hababam Sınıfı gibiydi” der. Fakat pek az kimsenin “Bizim filanca öğretmenimiz Mahmut Hoca gibiydi” demek bahıyacağına şahitler. Mahmut Hoca, öğrencilerinin başarısızlığını, ailelerini, eğitim sistemini, yöneticileri ve öğretmenlerinin başarısızlığını olara görüyordu. Mahmut Hoca, öğrencileri öz evladı gibi şefkatle seviyordu. Yeni geldiğinde onlardan “Evlatların” diye söz ediyordu. Mahmut Hoca, öğrencilere kuzmaktan ziyade onların istikbalini düşünüyordu.

MAHMUT HOCA OLMASAYDI...

Hababam Sınıfı serisi, Türk sinemasının en sevilen filmlerinden oluşur. Türkiye’de bu filmlerden birini izlememiş hem en hiç kimsenin yoktur. Müziği, replikleri, sahneleri ezberlemiştir. Neden peki? nekî Şaban’ın komikliği mi, Güdük Necmi’nin müziği mi, Hafize Ana’nın toleransı mı, Damat Ferit’in ucarlığı mı, Bad Ekrem’in gülünç gösterisiği mi?... Hepsienden çok, Kel Mahmut’un bilgeliği, zekası, şefkati, feragati, şefkati, merhameti, zıtlı sert tutumu bizi Hababam Sınıfı’na bağlar. Mahmut Hoca’yı çıkarsanız, Hababam Sınıfı çöker. Hepimiz ortada dımdızlak kalırız mazallah.

NEDEN OKUL BİRİNCİLERİ BİLE OKULDAN NEFRET EDER?

Peki, şimdiki kendimi bile bakalım.
Siz hiç okulu seven bir öğrenciyi rasladınız mı?
En başarılı çocuklar, okulu birincileri bile okuldan nefret eder. Neden?
Çünkü okullar, hapishane minarısını uyuğun olarak yapıyor. E. pti.
Çünkü okulda her şey kurallara bağlıdır. Özgürlük yoktur.
Çünkü öğretmenlerin büyük çoğunluğu, öğrencileri sevmeyiz.
Okulda bilgi kuttur; sevgi kuttur; yaratıcılığı, yaratıcılığı, yaratıcılığı.
Teneffüsler daima derslerden daha iyidir.
Son zılda geldiğinde öğrenciler, cehennemden kurtulur gibi kaçarlar.

MAHMUT HOCA BURAYA YUMRUK HAYAY!

Hatırlayınız, okul kapalıydığında, Mahmut Hoca, çocuklara kırda ders vermiş. Bina değil insan ders değil bilgi; kural değil hisler önemli. Mahmut Hoca gibi öğretmenler istiyoruz. Okulu neden sevmeyi bilmiyoruz? halden anlayan hocalar. İnek Şaban’la bile saygı, göğsü teren onun hayıretini hiç saymayan hocalar.

“Eyyvah! Mahmut Hoca!” dedimiz çok olmuştur. Fakat asıl özümüzdür...

“Aaaaah bu hayat çekilmez / Sen olmasan Mahmut / Aaaaah bu çile çekilmez” di-

Mehmet Ali & Akşamsefası

FAKİR ÇOCUKLAR, ZENGİNLERLE EŞİT DEĞİL! İvan Illich (Okulsuz Toplum’un yazarı)

Ivan Illich (1926-2002), ülkemizde tanınan bir düşünür. Sağlığına Gaspı, Enerji ve Esitlik, Gender, H2O ve tabii ki Okulsuz Toplum adlı kitapları, okun-yazarlar arasında iyi bilindir.

Illich, Okulsuz Toplum (Deschooling Society) adlı kitabı, 1971’de yazmıştır.

Okulu, “Devletin üreme organı” olarak tanımlar.

Mahmut Hoca, gerçekte var olsaydı, Illich’in fikirlerini bir nebeze abartılı bulurdu muhtemelen.

Zira, Illich, kurumsal eğitimin soğutan, ilka edici yüzlerce cümle sıralıyor:

OKULLAR ORTADAN KALDIRILMALI!

Okul, yaşadığınız toplumsal koşullara ihtiyacınız olduğuna sizi inandırmaya çalışan bir reklam ajansıdır.

Öğrenciler, diploma almak amacıyla, diplomalı öğrencilere boyun eğmektedirler.

İnsan, bir kez okulun bir ihtiyacı olduğunu kabul etti mi, diğer kurumlar için de kolay bir ay haline gelir. Aynı okula, aynı yaşta başlasalar bile fakir çocuklar, zengin çocuklara sunulan eğitim olanaklarının çoğundan mahrumdur.

Okulu eğitimi, sadece modern dünyanın dini değil, aynı zamanda, dünyanın en hızlı gelişen iş sektörüdür. Öğrencilerin okula yollarının sebebi eğitimi ile öğrenme, diploma ile yeterlilik, akademik ile yaratıcılık arasında karışık yaratılmak istenmesidir.

Okullar kişiyi tüketim toplumuna adapte eder. Bundan dolayı okulların ortadan kalkmasıdır. Okul sonsuz tüketim matürin bağlandıdır.

Bizde
‘Hababam
Sınıfı’ çok da,
Mahmut Hoca
yok.

Okul sadece dört yanı duvarla çevrili, tepesinde dam olan yer değildir. Okul her yerdir. Sırasında bir orman, sırasında dağ başı...

Öğrenimin, bilginin var olduğu her yer okuldur.

Yaşamayı, mücadele etmeyi, doğa ile savaşmayı öğrenirsiniz. Bilgili olmayı, en önemlisi kendinize karşı saygıyı öğrenirsiniz.

Bu saydıklarım eğer bir okulda yoksa, orada sadece bir taş yığını vardır... ❄

(Hababam Sınıfı, Yönetmen: Ertem Eğilmez)

"YURTTA MAHMUT HOCA, CİHANDA BAY KEATING!"

Disiplinlik bir lisede, edebiyat öğretmenini olan Bay Keating'in kendine özgü yöntemleri vardır. Olu Ozanlar Derneği, öğrenimin özleştirilmesi olması gerektiğini vurgulayan bir şaheserdir.

"Yurtta Mahmut Hoca, cihanda Bay Keating!" diyoruz. Filmden bazı cümleleri hatırlayalım. Bir de bizim eğitim sistemimizi düşünelim:

Yapışmış günün karışın, çocuklar. Hayatın olağanlığı yağıntı. Kim ne derse desin, sözcükler ve düşünceler dünyayı değiştirirler. Temkin gereken ve cesaret gereken zamanlar vardır. Ve mantıklı bir kişi hayatının zamanı olduğunu bilir. Thoreau demiş ki "Çocu insan hayatını büyük bir çaresizlik içerisinde geçirir." Siz böyle olmayın! Çaresizlik de neyin nesli! Hayatın ligini emmek, kemigi boğazına kaşmak değildir. Ağlamak değil gülmek için nedenler arayan. Ormanda yol kıyıyı ayırdı ve ben daha az kullandırı seçtim. Bu, tüm hayatımda fark yarattı. Eğer insan, hayallerinin peşinden emin adimlarla giderse, hiç beklemeyişi başarıyla karşılarsın. İçimdeki barbarca öğeği dünyanın çatısından haykırıyor!

"ÇOCUKLAR OKULA MOLOTOF KOKTEYLİ ATIYORI"

Catherine Baker (Zorunlu Eğitime Hayırlı adlı kitabın yazarı)

Catherine Baker (d. 1947), anne ve anaerış. Kızı Marie'yi, on dört yaşına gelince, okula yollamama gerekçelerini ona anlatmak için Zorunlu Eğitime Hayırlı adlı kitabı yazmış. Okul, "Devletin kendine köle ettirmiş için organize ettiği bir kurum" olarak niteliyor.

AYLAKLIK YOK, İTAAT VAR

Ve devam ediyor: "Okul, çocuklara gardiyanlık yapan bir kurumdur; ana-babaları çalışırken onların gözetime altında tutar. Toplumun-iktidarın makinesinin işlemesi için gerekli olan bilgileri çocuklara öğretir. İtaati aşılar, elekten geçirir ve roller dağıtır. Okulda, sevgi ve dus gücünün geliştirilmesi, aşkın ve düşüncenin yaratıcı bir nitelik kazanması için çok gerekli olan 'aylaklık' yerine, üretimi artırarak ve itaatı sağlayan bir eğitim uygulanır."

ÇOCUKLARA ZORUNLU HEDEFLER GÖSTERMEYİN

"Okul, çocuğun çocuk olabileceği ve neyeği tam anlamıyla yaşayabileceği bir ortam sunmalı. Ve asla onun önüne 'vlasılması gereken hedefler' koymamalıdır.Yirmi yıl boyunca, çocukların okula karşı duydukları nefretin gidererek büyüdüğünü gözlemledim. Öğretmenler de öğrencilerden duydukları tikantıyı, kısmen de olsa ıtır ediyorlar. Ve bu aşkın, ben bu satırları yazarken, en yoksul banlıylerde yaşayan gençler okullara ve karakollara molotofkokteyli atıyorlar"

ÇOCUĞUNUZU OKULDAN KAÇIRIN!

"Çocuğunuzu okula yollamayın. Eğer halihazırda okuyorsa, okuldan alın! Çünkü tek şans bu. Çünkü sizin için geç kalındı. Bari bırakın da çocuklarınıza size benzetmesin!"

Catherine Baker

OKULU SEVMİYENLERİN MARŞI

Pink Floyd, efsane albümü The Wall'da (1979), eğitim öğrenim mevzularını seçtiye eleştirir. Alan Parker; albümden yola çıkarak çektiği 1982 yapımı filmde, öğrencilerin korma makinesinden geçirdiği sahnelerle yer vermiştir! Mahmut Hoca'nın kısmen hak vermeden edemeyeceği mesajlar iletir. Okuldan sıdık sırtlanların gayriresmi marşı olan Another Brick in the Wall -II şarkımız hep birlikte söyleyelim:

DUVARDAKİ TUĞLALARDAN BİRİ

Eğitime filan ihtiyacımız yok!
Zihin kontrolüne de ihtiyacımız yok!
Sınıflarda neyeğizsin diye!
Öğretmenleri yakasından düşün çocukları!
Hey öğretmen! Rahat bırak biz çocukları!
Heptopu, duvarda bir başka tuğla
Heptopu, duvardaki bir başka tuğla

Mehmet Ali & Akşamsefası

Temel Eğitimden Orta Öğretime Geçiş Sınavı'nın (TEOG) kaldırılmasıyla başlayan tartışmalar üzerine, "Eğitimde reform için 10 maddelik bir öneri listesi" hazırlayan akademisyen SELÇUK ŞİRİN ile eğitim sistemi üzerine konuştuk.

HAYAL KUR VE İTİRAZ ET!

Bize ve herkese her daim Mahmut Hocalar gerek. Sadece okulda değil hayatın her alanında sevgi ve merhamet abidesi yöneticiler gerek. Bize. Hatta Mahmut Hocalara eskisinden daha çok ihtiyacımız var bu çağda. Çünkübilginlin bu kadar kolay ulaşılabildiği bir teknolojik ortamda bizim iyi öğretmenin beklenmez bize rol model olması, öğrenmeyi sevdirmesidir. Unutmayın, Rufat Ilgaz Eğitim Fakültesi mezunu bir öğretilimci. Yani mektepli bir eğitimden söz ediyoruz. Dolayısıyla bence her öğretmenin adayı. Rufat Ilgaz okumak. Hababam Sıfırı ile başlamalı. Orada pozitif bir okul ikliminin nasıl yaratılacağına dair şahane bir model var.

GEÇ KALİYÖRÜZ

Reform yapmageneleneğin acilen değiştirmeliyiz. Bizim reform yapma genelenizmiş kişiyse dayalı. Koltukta kim oturuyorsa, onun keyfine göre 20 milyon öğrencinin kaderi hakkında karar veriliyor. İki yılda bir bakan değişiyor. Bu tarz bir reform yapma geneleniğinden iyi bir sonuç almak elbette mümkün değil. Oyle olduğu için de çocuklarımız dünyada ilk 50 ülke arasında yok zaten. Kişiyse ya da gündelik tartışmalara göre değil, kişiyse uzun vadeli hedeflere göre reform yapmalıyız. Eğitim amacı çocuklarımızı hayata hazırlamak. Veriler mevcut, onları ortaya koyp, uzmanları devreye sokup bir yol haritası eşliğinde eğitimi revize etmek mümkün. Hatta çok kolay. Dünyada bu işle uğraşan tek ülke biz değiliz. Pek çok iyi reform örneği var. Finlandiya ve Güney Kore bu iyi yıllardır yapıyor. Vietnam, Polonya ve Estonya gibi ülkeler de artık bu işi öğrendi. Geç kalıyoruz...

HERKES ÇÖZÜME KATILMALI

Siyaset üstü bir mantıkla uluslararası verileri inceleyip özümlüde 20 yılın haritasına çıkarak bir "Eğitim Şurası" toplamalıyız. Öncelikle

TREN KAYIR

Bizim devam edersek dünyadan koparız. Ekonomik olarak koparız. Malum, sanayi devrimini kaçırdık ve 100 yıl koşup yakalayamadık. Şimdi adına 4. Sanayi Devrimi denen yeni bir çağ başladı. Bu yeni yarışa da kaçırarsak bir 100 yıl daha bekleriz. Bu yüzden eğitimde reform şart. O nedenle Milli Eğitim Bakanlığı verilerini iyi başlı milli eğitimi verilerini iyi bilen neğatçıları iyi bakmamız lazım. Çocuklarımız geri gidiyor, milli gelir yerinde sayıyor. Tren kayıyor.

ebeveynler, sendikalar ve tabii ki her görüşten uzmanlar olmalı bu şurada. Özgür bir tartışma ortamı olmadan böyle bir şuranın başlanı olması mümkün değil. Oyle tüm yetkililerin bir kişinin elinde olduğu ormandan zaten yararlı bir fikir çıkmaz. Bu işi Kurtuluş Savaşı sırasında yapabilmis topraklarda, şura geleniğinin şimdi askıya alınmış olması büyük acı. Herkesi çözüm katmadan eğitimde bir adım mesafe kat edemezsiniz.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM ÇOK ÖNEMLİ

Okul öncesi eğitimde iyi bir iş yapılmıyorsa, sonrasında yaptıklarının hepsi boş. Zira beyin en hızlı değiştiği, çevresel faktörlerin baskısına en fazla etki edile bulunduğu bu dönemde çocuklarımızı ihmal ederseniz sonrasında ne yaparsanız yapın maçı hep geriden yakalamayayretinden ibaret kalıyor. 0-36 ay evde, 36-60 ay bir merkezde oyun ve çocuk odaklı kaliteli öğrenme ortamlarıyla Türkiye'yi uçuruyor. O nedenle Türkiye'nin kalkınma reçetesi olarak yıllardır her mahallede böyle bir merkez öneriyoruz.

Üniversite çok geç, Lise bilegeç...

ATIL POTANSİYEL

Hep genç nüfusumuzla övünüyoruz. Genç ve dinamik nüfus önemli ama bu nüfusa ne yaptığınız daha da önemli. OECD verilerine göre gençlerin en "atıl" durumdutatan ülke Türkiye. Bizde her üç gençten biri ne okulu ya da kursa gidiyor ne de bir işte çalışıyor. Bu istatistkte bizden daha berbat bir ülke yok. Ne olacak bu gençlerin hali? Gelecekte bu gençler tüm toplumun sırtında yük olacak. Çünkü ekonomiyi katlıyoruz ve eğitime de katmadığı için geleceğe hazır değil. Alarım ama işte kadim alaynak mazelat.

BEYİN GÖÇÜNÜ TERSİNE ÇEVİRMEK

Özgür bir tartışma ortamı ve adil rekabet

KENT ENSTİTÜLERİ KURABİLİRİZ

İstatistiklere göre, Asya ülkeleri temel eğitime çok başarılı. Asya ülkelerinin yaptığı iki şey var: Reformlarını verileri oturturlar ve eğitimi toplumun dinamosu yaptılar. Biz de eğer eğitimi gündelik siyasal kavgalardan arındırırsak aynı şeyi yapmamız mümkün.

Finlandiya bir başka örnek. Aslında Finlandiya örneği denen şeyi biz onlardan çok daha evvel denemiştik. Yaparık öğrenme yönteminden söz ediyoruz. Şimdilerde proje başı öğrenme de deniyor. Yani çocukları ezberle boğmadan, onları bilgi hamalı yapmadan öğretmek. Tanıdık geldi mi bu size? Evet, Köy Enstistülerinde uygulanan eğitim modelinin aynınsı. Yıllar evvel başarıyla yapmıştık. Yine yapmalıyız. Adına Kent Enstistileri mi dersiniz, yayşayarak öğrenme okulları mı dersiniz, önemli değil. Bu çağda hâlâ ezberle dayalı bir eğitimde ısrar etmemizin açıklarını hiçbir tarafı yok. Eleştirile düşününce dayal, problem çözme odaklı eğitim tek çıkış yolu.

koşullarını sağlayan bir sistem kurarsak beyin göçü tersine döner. Millet Batıya keyfine gittiymor. Daha iyi fırsatları için gidiyor. Türkiye'nin harika bir coğrafi konumu, muhteşem bir tarihsel birikimi var. Yeter ki yapsal reformlarla ülkeyi daha yaşanır kılalım; göç tersine döner.

İMAM HATİPLER ÇOK DEĞİŞTİ

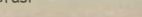
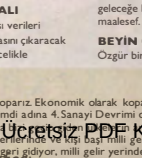
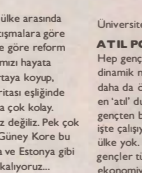
Eskiden, İmam Hatip okumak için başka şehirlere gitmeyi bile goze alan aileler vardı. Oysa şimdi mahallede mecburen bu okullara yöneltilen aileler var. O nedenle bu dönemdeki İmam Hatiplerin okul iklimlerinde çok ciddi bir değişiklik oluşacaktır.

Biz 12 yıllık temel eğitimde İstiklal Marşı'nı makamıyla okumayı, İngilizce ile cümle kurmayı öğretilmeyen bir eğitim sistemi kurduk. İmam Hatiplerden yetişen çocuklar, arzu edilen becerilere sahip olmayacak. Bu kadar İmam Hatip mezunu varama geldi 3 milyon Suriyeli ile temel Arapçavesisinde bile konuşacak kişi bulmakta zorlanıyoruz.

GENÇLER HAYAL KURMALI

Gençlere önerim: Hayal kurunsunlar. Ayağları yere basmayan hayaller kurunsunlar. Hayal kurmak için sorsunlar. İhtirazsız hayal kurulumuyor çünkü. "Neden böyle? Olmaz!" desinler. Sonra da kendilerini iyi bir fikirle kişi bulsunlar. Tek başına yürümek zor. Kendilerini onlara "Devam et" diyecek birilerine ihtiyaçları olacak.

Sadece okulda değil hayatın her alanında sevgi ve merhamet abidesi yöneticiler gerek bize.

Mehmet Ali & Akşamsetisi

Üçüncü PDF Kitap Arşivi: <https://rante.org>

OKUYUN!

Okumak cehaletten kurtulmak,
dünyayı anlamaktır. Size biçilen
yaşamı değiştirebilmektir.

Bugün benim öğretmenliğimin son günü.
Emekli oluyorum, çok şükür sizlerden
kurtuluyorum. Ama hayat sizin için
devam ediyor. Benden sonra gelecek olan
öğretmeninizi iyi dinleyin. Derslerinizi
iyi çalışın. Koşullar ne olursa olsun, mutlaka
okula devam edin. Şimdi ananız-babanız
bir sürü şeyleri bahane edip, sizi okuldan alıp,
tarlaya bağa bahçeye yollayabilir. "Para yok
pul yok" deyip başlık parası için sizi
evlendirebilir. Bu lafım kızlara. İzin vermeyin.

Gerekirse baş kaldırın, dayak yiyin,
isyan edin, evden kaçın ama okuyun! Size
"Bizim kaderimiz budur, yapacak başka bir
şey yoktur" diyenlere inanmayın. Unutmayın,
kaderinizi alt edecek olanlar sizlersiniz.
Okumak cehaletten kurtulmak, dünyayı
anlamaktır. Size biçilen yaşamı değiştirebilmektir.
Şu resimlere bakın, şu insanlara bakın;
yazdıklarını tekrar tekrar okuyun. Ben olmasam
bile onlar size yol gösterecekler evlatlarını... ✿

(Gönül Yarası, Senaryo ve Yönetmen: Yılmaz Turgut)

Gönül Yarası filminde bir köy öğretmenini canlandıran
usta oyuncu Şener Şen, tiyatroya başlamadan önce
Muş'un Malazgirt ilçesinin en uzak köyü Fenek'te
öğretmenlik yapmıştır.

Mehmet Ali & Akşamsefasi

Birileri size bazı şeyleri görmekte zorluk çektiğinizi söylese göz doktoruna hemen gitmeyin. Önce 4G telefonunuzdan birkaç gün uzak durun, daha önce görmediğiniz bazı şeyleri artık seçebilirsiniz.

KENDİN DÜŞÜN KENDİN YAP

Yoksa başkaları düşünür, yapar, satar; kredi kartıyla alan siz olursunuz.

Dedesi elleriyle yarım asırdan uzun süre ayakkabı imal etmiş 26 yaşındaki bir çocuğa (anne-babası ondan böyle bahsettiklerine göre gerçekten de çocuk olmalıydı) elindeki 4G telefonu göstererek, insanlığınu 4A'ya götürüp getiren bilgisiyarım, bu şeyden binlerce kez daha yavaş çalıştığım, 'tweet' atmak' yerine istersen bunlara Mars'a gidebileceğinizi söyledim, azim, akıl ve kudret dolu şu cevabı almıştım: "Ne isim var benim Mars'ta!"

Şimdi 85 yaşında olan ilkökul mezunu Dede, hem ayakkabı ustası, hem de sertifikalı bir telcisiydi. Bunlara '1G insanlar' diyorum. Aşık olmak gibi, anne-babanın da anlayış yetisini bir azından gördüğümünden, pet muamelesi yapılan böcek gençlere de '4G insanlar' demekten kendimi alamıyorum.

Rahmeti babamın ne kadar haklı olduğunu iyice anladığımdandır, bir 2G olarak geç de olsa, örnek almaya başladım. Bu kez amacım, İzmir'de 40 yıl kadar önce bir grup çocuğa ücretsiz fotoğrafçılık kursu verip onlara makinenin karanlık odası, banyoları da grandisörde basıma kadar birçok şeyi bizzat yaptırarak öğreten **Foto Cengiz**'de bellediklerimi hatırlayıp fotoğraf çekmekti. Ama tecrübem o ki, hemen hemen hiç kimse artık **bakmıyor, dolayısıyla görmekten 4G ile fotoğrafını çekiyor** (bunlardan çoğu, çektiklerine de bakmıyor). Öyle ki yakın zamanda, bir arkeoloji müzesine AK 47'den farklısı 4G'ile seri katil gibi biranda dalarak, hedefi gözlemeksizin 50 kadar Yunan ve Roma heykelinin fotoğrafını yarm

dakikadan az zamanda çekip dışarı fırlayan bir hanımefendi görmüştüm! Birileri size bazı şeyleri görmekte zorluk çektiğinizi söylese göz doktoruna hemen gitmeyin. Önce 4G telefonunuzdan birkaç gün uzak durun, daha önce görmediğiniz bazı şeyleri artık seçebilirsiniz.

Bazı gençlerde, tıpkı anne-babaları gibi onlara her türlü konforu, imkanı ve kolaylığı sunan, Japon tasarımı ve Çin yapımı gösterişli fotoğraf makineleri görüyorum. Boyle bir makineyle çekilen fotoğrafla yarışmada alınan ödülün % 30'u Japon mühendise ve % 20'si Çinli işçiyi verildikten sonra, kalan % 50 fotoğrafçıya belki verilebilir. Fakat bu makineler yine de, 'foolproof' yani 'salaklığa mukavim' yahut

daha az doğru, ama daha bir kibarcı ve merhametli tabirle, 'hataya yer vermeyen' 4G'ler yanında, biraz daha fazla zihinsel kapasite gerektirir.

Bu yüzden kendisine ortak arayan bir girişimci gibi, önce 4G'yi yakapça kapı dışarı ettim. Japon tasarımı makine ise işimi o kadar kolaylaştıracaktı ki, iş dünyasındaki kâr ile kıyaslanabilecek ürün olan fotoğrafa, bana düşen pay ve onunun çoğu Japon ortağımın olacaktı. Sonunda kendi makinemimi yapmaya karar verdim. Siz yapmazsanız, zaten sizin değildir.

Benim yapımdaki ilk yakıtı devlet daireleri önünde gördüğüm şıppak fotoğraf makinelerinin birazdaha ikeli olan, Afganistan'a mahsus bir **kamra-i furi** yapmaya karar verdim.

"Baki yorar" diye maran gözler yapmaya yanaşmamıştı. Ahaşp kestirip 100 saatten fazla çalışarak daha dün makinemimi tamamladım ve ilk fotoğrafımı çektim.

Aynı zevkli olduğu için azim ve ıstıret gerektirmeyen roman yazmanın tesirine, bu makinenin yapımı hakkı bir gurur veriyor.

Makineyi, mesleğin olduğuna inandığı için marangozluğa tavbe etmiş Cismeli bir ustaya yalvar yakar yaptırılan uçayağa oturttum. Boyle bir işe kalkışsanız dirence, atlaya, hatta hakarete karşılaşırsınız. Şıppaklar, kendileri için onun için kaynağı olan fotoğrafları, makinelerinin sağ yanındaki vitrinlerinde sergilerler. Ben ise ilk kez, makineyi cope atnamı engelleyen eşimin fotoğrafını gururla koydum.

Aslında bu yazının başlığı, **Kendin Düşün-Kendin Gör-Kendin Bil** olmalıydı. Üniversitede hocam Profesör Ahmet Arslan, Aristot'u anladığını, ama Aristot'u insanları anlamadığını söylemişti. Her analogi yanlıştı ama galiba burada hocam, üreticiden aldığı süte su ve başka maddeler katıp para ve ıstıbat kazanan araçlara benzettik yoruncu ve felsefecilerin elmeyle oynamış. Aynı şekilde Kopernik, Kepler, Galilei, Newton; doğada ve gökyüzündeki olayları görüp gözlemlerinde anlayışlarını, ama doğa olayları hakkında o güne kadar yazılmış kitapları bir türlü anlamadıklarını söylemiş olabilirler. İste bu kötü niyeti zihniyet ne yazık ki, birçok yirde falcısın, kahinim, cin çıkarcının geçim kapısını kapatıp ailelerini sefi perihan etmiş ve ocak söndürmüştür.

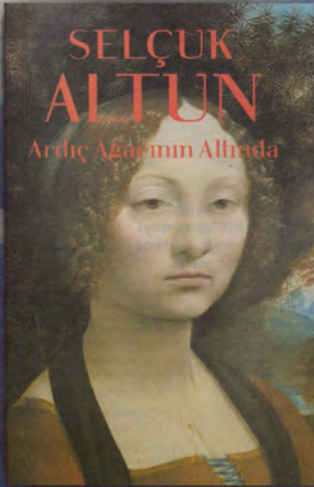
İşlem görmemiş gıdalardan uzak durulmasını öğütleyen bazı beslenme uzmanlarının dediğine benzer şekilde, işlemeden geçirilip bazı akademik toplantılarda, kitaplarda, gazetelerde okudukların; 'salıklı' hükümler vermemizi engelleyebilir. Fakat bizim ve merakızın yoksa bir şey diyemem. 'Fast food' ye-Geçir-Cesedin şımsın olsun' düsturunun egemen olduğu şu dönemde, acelesi olanlar için hazir hükümler, hazir 'bilgiler', hazır fotoğraf makineleri halihazırda hazır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://irantev.org>

Bey metre karelik balkonda kabı gövsesini sigara paketiyle enip kâh dıştarısı hosteli ellerinden aban kâh defalarca şamparaleyanlar yaptığım Mehmet Şişme (sürekli) içenler için mekânlar. Adet üzere, makinenin vitrininde çektiğim ilk fotoğraf ve gurur. (İtiraf: Bunlar cep telefonuyla çekildi.)

SELÇUK ALTUN'UN YENİ ROMANI ÇIKTI!

Ardıç Ağacının Altında
Selçuk Altun
276 sayfa, 14 TL

Varsıl bir hayat sürdüren, orta yaşlarında, kadın delisi Erkan bir kaza haberiyle sarsılır. Aynı araç içinde ölen karısı ve en yakın arkadaşının haberi gelir. Tanıştıkları günden beri geçinemeyen bu iki kişinin hayatı nasıl olur da aynı arabanın içinde son bulur?

Bu sorunun ardındaki sırlar Erkan'ı giderek koyu bir bunalıma iter ve Karadeniz'in bir kasabasındaki, dedesinden miras kalan fındık ağacı bahçesine kapanmasına neden olur. Bahçenin en kadim varlığı bir ardıç ağacıdır. Erkan günlerce ona içini döker.

Okur, ardıç ağacının gövdesine yaslanarak, Erkan'ın birbirinden farklı karakterlerle örülü gizemli geçmişini dinlerken, o çarpıcı gerçeğe yaklaşılmaktadır: Hayat romanlardan daha tuhaftır...

f /iskultur t /iskultur i /isbankaskulturyayinlari iskultur.com.tr

Ankara Bahçelievler
kitabevimiz açıldı:
www.isbankaskulturyayinlari.com.tr
0312 333 10 73

Kitaplarımız: İstanbul - Kadıköy, Tel: (0216) 3489784 Eminönü - Müze, Tel: (0212) 511 1337 Caddestaban, Tel: (0216) 386 6562
Beşiktaş, Tel: (0212) 258 77 43 Bakırköy, Tel: (0212) 571 20 32 Nisantari, Tel: (0212) 234 80 71 Taksim, Tel: (0212) 238 08 37
Ankara - Yenşehir, Tel: (0312) 430 33 66 Tunalı Hilmi, Tel: (0312) 324 10 73 • İzmir - Kargıyaka, Tel: (0232) 364 71 42
Diyarbakır - Otl, Tel: (0412) 224 32 11 • Trabzon - Samsun, Tel: (0223) 238 49 12 • Samsun - Samsun, Tel: (0337) 351 16 07
Kayseri - Meliklik, Tel: (0362) 23338 30 • Trabzon Merkez, Tel: (0462) 326 9839

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rantev.org>

TÜRKİYE
BANKASI
Kültür Yayınları

Sorudan, sorgudan, eleştiriden muaf olduklarını sanan
tanrıçıklara en çok siyasette rastlanır.

ÇAMURA ÖVGÜ

Mükemmel olmaya çalışmak,
tamamlanmayı istemekle
ilgili hiç kuşkusuz, dairiyi
tamamlamakla.

İnsan, insana öz gü tüm
yetilerini, yeteneklerini
kullandığı/kullanabildiği
takdirde ancak yetkinleşir.
Tamamlanır.

Tüm yetilerini, yani duyu, duy gu,
düşünce yetilerini.

Tümüyle, yani eksiksiz bir
biçimde.

İnsanın tekâmülünü
düşleyebilir, tamamlanma, er gin
olma yolundaki tüm çabalarını
tekdi edebiliriz. Etmeliyiz.

Peki ya tekemmülünü?

Bitmiş, tamamlanmış bir insan!

Yani tanrılaşmış bir insan!

Maddden, doğadan, maddenin
ve doğanın sebep olduğu tüm
zayıflıklardan arınmış olan!

Üstelik böyle olduğu takdirde
bile "insan" sıfatı taşıyabileceğini
sanar!

Sorudan, sorgudan, eleştiriden muaf olduklarını
sanan tanrıçıklara en çok siyasette rastlanır:
yöneticilerle ya da yönetmeye talip olanlarla.

Kusursuz liderler. Yanılmayan önderler. Kahramanlar.

Hepsi de mükemmeldir. Kusursuzdur. Eleştiri kabul
etmez.

İnsanoğlu, tanırlaşamaz ama tanrılaştırır.
Mükemmelleşemez ama mükemmelleştirir.
İdealle eder, idealleştir. Pek tabii ki zihninde.
Hayalinde. Ümut eder bu yüzden. Hayal eder.
Mükemmelmış gibi yazar. Kendisini veya başkalarını
mükemmelleştirir. Kusursuz hâle getirir. Hatalardan
arındırır.

Kemâle ve mükemmelle ihtiyacı olduğu için yazar
tüm bunları! Yücelmeye ihtiyacı olduğuiçin.
Yücelmek için yüceltir, yüceltmek zorundadır.

İnsanın yanılmaya ihtiyacı vardır.

Ve aldanmaya.

Aldanmak ister insan. Hem de kendilerine kendisini
aldatma hakkı verdiği kimseler ve/veya nesneler
tarafından. Daima aldatır ve aldanır.

Aldanmak, insanın yazgısı. Yücelmek istediği için
yüceltmek zorunda olanın.

Hız. Ömer "Biz biliş Allah adına aldatmak isteyene
aldanırız" demiş ya, işte öyle.

Peki gerçek?

Tüm çıplaklığıyla kimin ona ihtiyacı var?

Kim gerçeği tüm çıplaklığıyla bilmek ister?

Kimsel!

Mehmet Ali & Akşamsefası

**Kibri,
kibirlenmeyi
bırak, sadece
yürü.**

Evet, hiç kimse tüm çıplaklığıyla
gerçeği bilmeye ihtiyacı duymaz.
Bilmek de istemez. Gerek yoktur.

Şaşırma ey talib, gerçeği bilmenin
gereği yoktur.

Üstüne çıkmak gerekir gerçeğin. Bile
bile aldanmak gerekir. Aldanmak ve aldatmak
gerekir. Yücelmek için yüceltmek gerekir. Kendini
ve/veya başkalarını. Hatalardan arındırmak,
kusursuzlaştırmak, yücelmek için yüceltmeye
ihtiyacı duyanların mükemmelleştirmek gerek.

Kör olmak gerekir, yani aşık olmak. Aşık itiyacı
duyacak denli kusurlu olmak. Hasta olacak kadar.
Mükemmelleştirmek gerekir. Bile bile aldanmak
gerekir.

İhtiyacı olduğundan, ihtiyacımız olduğundan. Hem de
hava gibi, su gibi.

Aldanmaya ihtiyacı duyduğumuzdan.

**Aşk gelicek, cümle eksikler biter
Bitmez ise ko ki kalsın n'olursar?**

Aşk gelince tüm eksiklerin biteceğine, bitmesi
bile, aşkın gözlerinin, o eksik ve kusurları
göremeyeceğine işaret ediyor şair. Aşkın ve aşkın
gözlerinin kör olacağına...

Bilebile...

Ben de diyorum ki ey talib, şimdi gözlerini
bitirmişse çevir. Tamamlanmamışa. Eksik ve
kusurlu olana. Sürene. Devam edene. Son noktasını
bulmamış olana Aleme ve insana.

Her defasında.
Her defasında. Her defasında. Her defasında.

Boylece sev onu.
Tamamlanmadığı için ve
asla tamamlanamayacağı
için. Mükemmellikten uzak
bir biçimde. Yüceltceksen,
çamurun içine sokarak sev
onu, omuzlarına mumsan
kanatlar takarak değil.

Ey talib, sırf dualarını
kabul ettiği, edeceği için
sevirsorsun sen Tanrı'yı.
"Mucize göster ki inanayım!"
diyorsun. Elindeki zarların
bir kere de 7+7 gelmesini
istiyorsun. Düşükçe,
çoktükçe, battıkça
kanatlanmak istiyorsun.

Hakkındır. İste tabii. Kendini
iyi hissetmek için, yücelmek
için. Yücelt! Aldanmak ve
aldatmak için.

Gerçeğin içine tutkür,
çekimine! Vehminle, hayalinle.
Tüm utumlarla. Keyifle ve
neşeyle.

Fakat bu arada şu küçük
hikâyesi de unutma!

Son devir melamî
şeyhlerinden Muhammed
Nur'ul-Arabi bir gün bir
mürîdiyle yolda yürürken, mürîdi
bir aralık durmuş ve,

— "Efendim!", demiş, **"bütün
şeyhler keramet gösterirler,
gösteryorlar ama siz bize henüz
bir keramet göstermediniz. Lütfetseniz
de bir kerametinizi görseniz!"**

Efendi hazretleri kaşları çatılmış bir hâlde hiddete
mürîdine şu cevabı vermiş:

— "Yürüyoruz ya işte!"

Sonra da hiç konuşmadan yürümeye devam etmiş.

Ey talib, uçanları kaçanları bırak da hakikat ehlini
yürüyeterasından sençemeyebak!

Kemâlî bitmemişlik/tamamlanmamışlık içinde
arayana! sen de ara bul!

Hikmeti camurun içinde arayanları önemse!
Toprağın ve insanın içinde arayanları. İnsanı yine
insanda arayanları. Tevazıyla arayanları. Mükemmel
olduğunu iddia etmeden, insanı tüm eksik ve
kusurlarıyla/laayanları.

Hürmet edeceksen, insanın eksik ve kusurlarına
hürmet edenlere hürmet et, bitmemişlik/!
tamamlanmamışlık! fazilet bilen çamurlu elleri ögü
ille de opeceksin! Evet, suyu (şevab) değil, bilâkış
çamuru (günah) önemseyenlerinellerini.

Çamurdaki toprağa değil, çamurda o toprağı
civıklaştıran suyu görenlerin gözlerine dik gözlerini.

Hayretle.

Her defasında.

Her defasında. Her defasında. Her defasında.

DEFTERLER

GORDY VE BEYK BİRİĞİLERİNE BAKARLAR.

SONRA BEYK ORMANIN
KARANLIĞINA DOĞRU KOŞAR.

GORDY, TÜHAF BİR
AMAC İÇİN YOLA
ÇIKTIKLARINDAN BİRİ
İLK DEFA MUTLU
HİSSEDİ KENDİNİ VE
GÜLMESİ.

FANTASTIC MR. FOX
İSİMLİ SAHANE ANİMAS-
YON FLAMİ, MR. FOX
MOTOROKULETİLE ORMANIN
İÇİNDEN GEÇERKEN,
UZAKTA BİR KURT
GORDY, KURT BİR
KAYANIN ÜZERİNDE
DURUYORDU.

MR. FOX, ADA ÜZERİNDE BİR TEKİ VE KURT FORSİ
VARDI. AMA O AN BU FORSİ YENER VE UZAKTAN
KAYKARA KURTLA KOLLAŞMAYA BAŞLAR, KURT CEVAP
VERMEZ. AMA MR. FOX SAĞ ELİNİ YUMUK YAPIP
HAYATA KALDIRIRCA...

...KURT DA YUMUKLUĞU HAYATA
KALDIRIP ONU SELAMLAR.

MR. FOX
SÖYLE DER DOK
KORKUTULU
KURT İÇİN

NE MÜHTESEM
BİR YARATIK.

FİLMİN BENEL
GİDİŞİYLE PİK DE
ALAKASİ OLMAYAN BU
ANLARD, BU FİLMİN
İN AKILDA KALICI
SAHNELERİ BENİM
İÇİN.

TİPKİ MICHAEL
CLAYTON'DA MICHAEL
CLAYTON'IN ARABASIyla Gİ-
DERKEN, VAHİŞ ATILARI
DAHA YAKINDAN GÖRMEK
İÇİN ARABAYI DURDURUP
İNDİ SAHNE GİBİ.

YA DA 'COLLATERAL'DA
TETKİKİNİ REHN ALDICI
TAVSİNİN ÖNCÜSÜN BİR
CAKALIN DEĞERİ GİBİ,
LOS ANGELESİN
DÖNÜŞÜ.

CAKALLA KARILAŞIP
SELAMLAŞTIRKAN 4 YIL
SONRA BİR TAMAMİL
CUMARTESİNDEN DEĞİRE
CAĞILDIR. O CUMARTESİYE
KADAR AMİTOR BİR
CİDİTİM. O GÜN BANA
DERİDE İSE ALINDIĞIM
SÖYLENDİ.

MUTLUKLUKTAN, DİSKİDARDAN
BİYLEŞİRYİNE KADIR YÜZÜMÜN
FONDA, GÖRDÜMEZ ORKESTRAM
ROCK'N' ROLL MİZİNİ ÇALIYORDU.

O YOLU
YÜZÜMÜN
NEDENİ SUYUK
KENDİME BİR
SÖZ VERİŞİM-
TİM. BİRER BİR
GÜN DERİSİ
ALINDIĞIM
YOLUN SONUN-
DAKİ TENELE
AVAZIM ÇIKTI
KADAR BAĞRA-
CACTIM. HEY
KORUM, BA-
ŞARDIM DİYE.

SÖZÜMÜ TUTTUM, TÖNELİN
İÇİNDEN ÖBEN ARABALARIN
GÜÇLÜDÜ ARABADA ELİLERİM
HAYATA KALDIRIP BAĞDİM.

HEY ADRIAN!
BAŞARDIM.

SONRA TÖNELİN İÇİSİNDE
BİR TAVSİN GÖRÜM. TİP-

O GÜN BÜŞÜNDÜR
HARİKALAR OYUN-
DAYIM. CİDİTİM
VAKİTİLE ALIŞ OLI-
YORDUM. YAZARKEN
TAVSİN VE HER
ZAMAN CİDİTİMİZ
KÖSTELİ BAATTIM.

27 YILOR AKILIMA YETİŞMEYE
ÇALIYOR SAĞ ELİM...

SONRA TÖNELİN İÇİSİNDE
BİR TAVSİN GÖRÜM. TİP-

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Akif Akşamserası

Ya galipsin ya da mağlup. Ya efendisin ya da köle. Ya sahipsin ya da uşak.
Ya gökyüzündesin ya da yerin dibinde. Ya baş tacısın ya da yerle yeksan.

YAVUZ HIRSIZLAR VALENDERLER

Batıda değil doğudaysa. Buraların kanınları biraz farklı oldu hep. Her rüzgârda yerden kaktüsler havalanmaz, 'saloon' kaplarının önüne atlar bağlanmaz, hasımları gören elleri hemencecik tabanca kablalarını uzamaz buralarına. Eskiden pusu atılır, memleketin yüzünün batıda domesiyile bera ber buraldar da aruk duello edilir oldu, ama doğu yorunmalya. Burakda günümüzde kovboy bulundurmuyoruz. İnsanlar takım elbise, kravatı ya da etekli makyajla. Ada da gemiyorlar. Arabalar var. Birbirlerini gördüklerinde elleriyle tabancalarını uzamıyorlar, birbirlerine uzanıyorlar. Birbirlerini ellerini kavrayıp bir süresikarakhavada sallıyorlar. Ve Türk işi ya da Kürt işi, Laz işi, Çerkes işi, bu topraklarda yaşayan han gi etnik grup varsa onun işi duello işte o anda başlıyor. Birleşerek sallanan iki elle bera ber fonda Ennio Morricone'nin spaghetti westernler için yaptığı besteler duyulmaya başlamasa da taraflar hafif ger gin hallerle ve ağır admılarla kendilerini ayrılan köşelere geçerek tartışa çıkyıyorlar.

EFENDİ - KÖLE UYUMU

Önce bir tarta dönemli oluyor. Köşelerinde çeşitli çap ve ebatla cümleler kurarak birbirlerini tartışıyor ve sikketlerini bellemeye çalışıyorlar bir süre. Cümlelerini içine sızmıştır dedektörlerini birkaç ana grupta toplamak mümkün: doğum yeri, soy ağacı, baba mesleği, gidilen işe ve üniversite, seçilen meslek, oturan muhit, binilen araba, görüleniçke, içileniçke ve sigara, giyilenkafet, takılan mücevherat, çocukların gittiği okullar ve benzerleri ve benzerleri ve hep benzerleri. Tartıda eğer sikketler aşığı yakarıdenk çıkarsaduello iki taraftan bir ya başlıklarla başlanırsa gerile düşene dek sürüyor ve iki kişi arasında konuşması ile bir hiyerarşi kurulmasıyla sonlanıyor. Sikket kırılıklarının çok fazla olduğu örneklerde ise duello başlanmadan bıyor. Her iki durum için de buraldar kanun tek: "Gücü gücü yetene." Ya galipsin ya da mağlup. Ya efendisin ya da köle. Ya sahipsin ya da uşak. Ya gökyüzündesin ya da yerin dibinde. Ya baş tacısın ya da yerle yeksan. Efendi-köle ilişkisinde adı konmamış olsa da bir uzlaşma ve uyum var. Ya billege doğru iki büküm olarak yürüyüp hemen sarılıp öpüyörün ya da büküne dek asılıyorsun ve bükülmeyen öpüp başına koyuyorsun. Öpener ile öptülerin. Öpülmün geçen kılıcı.

KAHİR EKSERİYET: KAHROLASI YAVUZ HIRSIZLAR

Doğda taraflar en geçerli kanunun ne olduğunu gayet iyi biliyor ve ona göre yapıyorlar tahterevallerinde. Böyle yaşayan zat-ı muhtemlerlekesaca 'yavuz hirsızlar' diyebiliriz. Neden öyle dedi? Çünkü yaza bizim yazımız ve bizim yazıyı istedi. Buraya kadar bir acıyım yok. Bizim iddiamız doğda yaşayan insanların kahir ekseriyetinin yavuz hirsızlardan oluştuğuna dair. Ancak sorun bu da değil. Bu yazda bu iddiamın üzerinde durmak niyetinde değilim. Yavuz hirsızları kendi aralarında kurduğı ilişkilerde hiç bir sorun yok. Alan memnun veren memnun, en azından görünüyor. Sorun bu kanunu hiç bilmeyenlerde, bilse de umursamayanlarda, kişilikleri, yetiştirilme biçimleri ya da tabiatları gereği sürekli duelloya kurulu olmadan bu dünyaya doğda gelmiş bulunanlarda.

Buralarda kanun tek: "Gücü gücü yetene."

KALENDERLER VAR OLDUKÇA...

Evet, onları ne yapacak... Ne yapaçazı buhesapız kitapları? Asıl sorun burada. Onlar da bu topraklara gelmiş bulundular. Efendi-köle ilişkisi peşinde değiller. Birisiyle karışıyor, karışlaşma duellonun başladığı, tarta domeminin içine düştüklerinin farkında değiller. Bu dünyaya hiç gelmeseler, yavuz hirsızlar için çok iyi olurdu muhakkak. Tamam da gelmişler artık. Onlara yavuz hirsız diyemediğimizize göre başka bir şeydiyim. Kalendarler edinebilir bari bucanlı türüne su andan itibaren. Siyasi bir vurgulamak yapmak istemedik bu satırlarında.Yani sömürülen sınıfları ait herhangi bir terimi şaret etmiyoruz. Sömüren ve sömürülenlerin topuna yavuz hirsızlar dedik zatenaz önce. Zirafendi-köle ilişkisi içindekole finansunda olanlar, şartlarıdeğişiklik firsatı edifikonumuna geçmeye dünden hazırlar. Sorun bilicli ya da insyakiolarak bu ilişkisi köle amayanlarıdır. Kalendarler bir tür anorml, bir tür imalat hatası, ayırık otu, oyunbozan. Kalendarler, yavuz hirsızların tartı oyununa alırdımadıkları için onları ağır tadını bozan, keyfini kaçıran minase betsiler. Kalendarler doğunun en küçük azınlığı ve en büyük sorunu. Çünkü onlar var oldukça yavuz hirsızların kendi efendi-köle ilişkilerini herkeşe hayat diye kabul etmişimalekale yek yok.

DERTLEŞMEK: AYAKTA TEDÂVİ

411

Şaşırmaı unuttuğumdan beri mutsuzum.
O yüzden acemi şeyler anyorum sokaklarda.

412

Özür dilemek,
gidış yolundan alınan pusu gibidir.
Sonuç yanlış olsa da notunuzu yükseltir!

413

"Niye susuyorsun?" diyorlar.
Konuşacaklarını zaten biliyorum;
ama anlatacaklarınızın yabancısıyım.

414

'Bir anlık tereddüd' ün yaraladığı dostluğu,
hiçbir ilaç işi etmiyormuş. Bildim!

415

Şey:Vakit kazanmak için kullanılan geçici kelime.
Süt dışı gibi.Yerine aslı gelene kadar.İldâreten!

416

Kavgı bitince aramızda derin bir sessizlik girdi.
Sokuktu ve birbirimize demeymek için
koltuğum farklı uçlarına doğru geri çekildik.
Yılmış iki ordu! Hem de nasıl!

417

Birisi, bizi haksız yere üzmeıye cüret ettiğinden
kendimize ilk sormamız gereken şey;
"niçin?" değil, "ne zaman?" olmalıdır.
Beni bu denli üzbeılime cesâretini
ne zaman vermiş olabilirim?

418

Bugün iki kere sesli,
üç kere içimden söyledim adını.
Hayır; yalan söylüyorum;
dokuzdan sonra saymayı bıraktım.
Yoksa on bir miydi? Neysel!

419

Heves evini bulamazsa;
bir vakit sonra ya gönülden düşer
ya da siz içinde kaybolursunuz.

420

Bâzen yapaçak bir şey bulamıyor insan.
Zamanı, zamanı, zamanı, zamanı geçmesini istiyor.
Özellikle Pazar günleri.

BAŞAK BUĞDAY

2017 Nobel Edebiyat Ödülü Kazuo Ishiguro'nun!

"Bu, şaşırtıcı ve tamamen beklenmedik bir haber. Dünyanın değerlerinin, liderlerinin ve güvenliğinin belirsiz olduğu bir dönemde geldi. Umarım sahip olduğum bu büyük şeref, yaşadığımız dönemde iyi niyetin ve barışın gücünün artmasına küçük de olsa bir katkıda bulunur."

- KAZUO ISHIGURO

Avunamayınlar, Beni Asla Bırakma, Değişen Dünyada Bir Sanatçı, Gömülü Dev, Günden Kalanlar, Noktürnler, Öksüzlüğümüz ve Uzak Tepeler kitaplarıyla tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de geniş bir okur kitlesi edinen Kazuo Ishiguro Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazandı. Yazarımızı kutluyoruz!

YapiKredi
Kültür Sanat Yayıncılık

AZİZ NESİN hüzünlü bir 10 Kasım gününde, içini kemiren soruların cevaplarını MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'te arıyor. Yazarın bu ödüllü "söyleşisinde" bugün için de geçerli meselelere değiniliyor...

FİKİRLER, TOP VE TÜFEKLE ÖLDÜRÜLEMEZ

10 Kasım 1938... İki yüz delikanlı teğmen... Her sabah olduğu gibi, Maçka'daki okulumuzun yatakhaneşinden çıktık. Eski kıyafatı iki yüz delikanlının gurultusu kapladı. Neden sonra küçük, eski kıyafatı dolduran iki yüz delikanlının gurultusu birden kesildi. Saatler bile işlemiyor sanki. Tık tık. Duyulmamış bir sessizlik.

– Ne olmuş?

– Ne var?

Ürkek soruları bir fısıltı yanıtlıyor:

– Atatürk ölmüş..

Ne gözyaşı ne de hicrân... Ses,

bakış, bütün duygular, zaman,

yer, her şey donmuş.

Yüzbaşı Çiğdemoğlu,

– Büyük uniformanızı

giyin! diyor.

İki arkadaşımız

Dolmabahçe Sarayı'na

gidiyor, Atatürk'ün son

nöbetini tutacaklar:

Bana nöbet gece

yarısından sonra geliyor.

Önde yüzbaşı, arkada biz

iki teğmen. Kıpırdamadan

Atatürk'ün nöbetini bekliyoruz.

Meşalelerini ıskıları Atatürk'ün yüzünde

yansıyor.

Biz burada Atatürk'ün "na'ını"

beklemiyoruz: Cumhuriyeti bekliyoruz.

O, Cumhuriyeti bize "emanet" etmişti. Bu

rahat yatışı bize güvenciden...

Meşalenin alevleri, kılıcın pa rnak demirinde

bir yapıp bir sonüyor.

Atatürk'ün karşındaydım. Ortalık

buğulandı. Cevremi kaplaya n buğu, bir kara

duman oldu. Meşale ışıklarında bile bir şey

göremiyordum.

FİKİRLERİMİ VE HİSLERİMİ ANLAMANIZ YETERLİ

– Atam seni göremiyorum artık, seni göremiyoruz... dedim.

– Beni görm ek demek, mutlak yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerimi, benim duyguları mı anlıyorsunuz ve hissediyorsanız bu kâfidir.

– Anlıyoruz Atam, ama anlادıklarınızı söyleyemiyoruz.

– Bir şeyi vicdanen yap tığımıza, sözlerimizin

Mehmet Ali A. Arslan

açık, vazih, tereddüde ve müphemliğe yer veremeyecek şekilde söylemeliyiz.

HAKİKATİ SÖYLEMEKTEN KORKMAYINIZ

– Doğru düşündüğümüze, doğruluğumuza inanıyoruz. Ama korkuyoruz. Biz aydınlar korkak olduk, korkuyoruz.

– Hakikati konuşmaktan korkmıyoruz.

– Ama biz hakikatlerden korkuyoruz. Bunun için de uzun zamandan beri kendimizi kandırmaya, aldatmaya başladık.

– Vaziyeti muhakeme ederken ve tedbir düşünürken acı da olsa hakikati

görmekten bir an geri kalmamak

lazımdır. Kendimizi ve

birbirimizi aldatmanın

lüzumu yoktur.

– Hakikat bir tek biçimde

gösteriliyor. Başka türlü

düşünenlere kötü gözle

bakılıyor. "Bizim gibi

düşünmeyen, bizden

olmayan düşmanımızdır"

denildiği bir zamanda

yaşıyoruz.

– Millet iğlerinde her ferdin

zihni başlı başına faaliyette bulunmak

lazımdır.

BASIN, MİLLETİN ORTAK SESİDİR

– Memleket meselesini doğru halletmemiz için bize öğüt verir misiniz?

– Meselerleri hadiselerle göre değil, aslına

esasına uygun şekilde ele almak lazımdır.

– Bu yoldaki düşüncelerimizi söylememize meydan verilmezse?

– Fikirler cebir ve şiddetle, top ve tüfekle asla öldürülemez.

– Bunun için önce basın hürriyeti

gerekmez mi?

– Elbette. Basın, bir milletin müşterek

sesidir. Bir milleti aydınlatmada bir millete

muhtaç; olduğu zihinsel gıdayı verir. Özetle

bir milletin hedefi mutluluk olan müşterek

bir istikamette yürümesini temin eden

basın başlı başına bir kuvvet, bir mektep,

bir rehberdir.

– Birçoğ uğraşmalarımız, çabalarımız

Ucretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranteoy.org

damsından kurtulamıyoruz.

– Basiretli olmayan ve milletinizin acil

PER
KEMAL
ATATÜRK

Mehmet Ali & Akşamsefasi

ihtiyaçlarına çare bulacak bir programa dayanan ıslahat teşebbüsleri şahsi ve keyfi olmaktan kurtulamaz.

ÖĞRETMENLER SAYGIN VE MÜREFFEH OLMALI

– Sizin programınız neydi?
– Milleti önceliğine bakarak ulaşılmaz ve eğitime ağırlık verildi. Demiryolları inşa edildi. Yurttaşların özgürleşebilmesi için okullar kuruldu.
– Bu gün halkımız öğrenmeye ve bilimsel eğitime pek ilgi duymuyor Atam.
– Çok ayp. İnsan olanın cehaletten utanması lazımdır. Bu millet utanmaz için yaratılmış bir millet değildir. Hataları taşıh edeceğiz. Bu hataların taşıh olunmasında bütün vatandaşların katılmı isterim.
– Okullarımızın hali pek iyi değil. Eğitim sistemi bir türlü oturulamadı. Öğretmenler ise her türlü sıkıntı içinde bunakıyorlar.
– Okullarda öğretime vazifesinin güvenilir eller etesi mi şartır. Öğretmenlik hem bir meslek hem bir idealdir. Çocuklarımızın bilgili ve saygıdeğer öğretmenler tarafından yetiştirilmesini temin için öğretmenlik diğer yüksek meslekler gibi ilerlemeye ve refah teminine müsait bir meslek hali ne konulmalıdır.

EĞİTİMDE FAKİR- ZENGİN AYRIMI OLMAMALI

– Eğitim sistemi mi zengin olmalıdır?
– Eğitim sisteminin temel evvela mevcut cehilli ortadan kaldırılmasıdır. Fakir halkın bilgiye ulaşma, iyi eğitim görmeye hususunda zengin kesimden bir farkı olmamalıdır. Bu hedefe varmak, maarif tarhimizde mukaddes bir merhale teşkil edecektir.
– Dinciğin gündengüne ortalaşıp yayıldığı görülüyor. Sizin döneminizde yayılmasının imkân olmayan, dini sömürden birtakım yayınlar elden ele doluyor.
– Vaktiye sinmeye mecur kalan eski unsurlar; modern değerlerin nüfuz azaalmaya başlar başlamaz derhal canlanır. Sami mi inkılap esaslarını ve aziz idealimizi mahkum etmek için fırsat beklerler.

MİLLETİMİZ HURAFELER

TEBİATİYYET

ÇALIŞKAN OLMAK

ÇALIŞKAN OLMAK

ÇALIŞKAN OLMAK

Bu millet
utanmak için
yaratılmış bir
millet değildir.

oy avcılığına çıkan politikacıların gerekçe dincliğe daha çok taviz vermeye başlamalarıdır.

– İrtica fikirleri güdenler, insanları peşlerinden sürükleyebilecekleri sanıyorlar. Bu katıyen vehimdir, ku ru nutdur. Milletimiz hırfalelere itiraz etmeyecektir. Yükselmiş rotamızın önüne kimse geçemez. Yenilik vadesinde yeni mizde sayamayız. Dünya müthiş bir cereyanla ilerliyor. Biz bu ahengi dışında kalabilir miyiz?
– Kalamayız. Birtakım politikacılar "Demokrasi, çoğunluğun istediğidir" diyorlar. Böyle olunca, gerçekte olup bitenden habersiz yığınları gericiğe doğru iterek, devrimleri her gün biraz daha aşındırıyorlar.
– Sinsi ve sindirici hırfaleler, kostekleyici yanlışlıkların ve tekelci kuşvetlerin tesiri sürüklenilecek eylemleri, felaketten evvel ikaz etmek gerekir.

TEK İHTİYACIMIZ: ÇALIŞKAN OLMAK!

– Atam, Türkiye'mizin çağdaş, ilerli uluslar seviyesine yükselmesi için çok neye muhtaçız? Yabancı sermayeye mi, Avrupa'da okumaya mı, yabancılara mı? Neye muhtaçız?

– Denilebilir ki, hiçbir şeye muhtaç değiliz. Yalnız bir tek şey çok ihtiyacımız vardır. Çalışkan olmak! En büyük, en mühim içimiz derdimiz maalesef tembelliktir. O halde ilk işimiz bu illeti esaslı surette tedavi etmektir.

Milleti çalıştırmak yapınlar. Servet ve onun tabii neticeleri olan refah ve mutluluk, yalnız ve ancak çalışmanın hakkıdır.

FEYİZ MİLLETİNDİR

– Atam, unutmamıza neye, kime bağlıyız?
– Bir adam ki büyük olmaktan bahsediyor, benim hoşuma gitmez. Bir adam ki "Memleketi kurtarmak için evvela büyük olmak lazımdır" der ve kendi kastederse, onun gibi olursaydı memleketin kurtulmayacağı kanaatinde buluruz: Bu, adam değildir. Memleket tehlikeye düştüğünde nasıl ben ortaya çıksam, beni bir Türk anas doğurmadı mı, Türk anaları da Mustafa Kemal'ler doğurmayacak mı? Feyiz milletiindir, benim değildir. Onun burun değildir. Milletiindir.

Meşaleler söndü. Ortalık karardı. Göz namlarında donan yaşlar bozandı.

Provalar yapılıyor. Kostümler henüz hazırlanmamış. Okul önkülmemizle boş bir sınıfta prova yapıyoruz. Başroldeyim. Kurtuluş Savaşı'ndan çolak olarak dönen bir kahramanı oynuyorum. Zehra da benim çaresiz eşim rolünde.

O FOTOĞRAFLAR HİÇ ÇEKİLMEDİ

1.

Birinci fotoğrafta daracık bir sınıfı tıkım tıkım doldurmuş kara kuru öğrenciler olarak oturuyoruz. Erkeklerin saççı üç numara tıraşlı, kızlarınkı örgülü. Karatahtanın başındaki sınıf öğretmeni adını okuyarak çağrıldığı öğrencilere birer sayfalık metinler veriyor. Kâğıdı kapalı öğrenciler yerlerini oturma kenarlerine verilen diyalogları hızla ezberlemeye çalışıyor. Okulun sene sonu gösterisi için bir piyes sahnelenecek. Onun için seçmeler yapıyor. Fotoğrafa en arka kısımdayım. Zehra, onlerde oturuyor. Ne tahtadaki öğretmeni izledim var ne de rollerini ezberlemeye çalışan öğrencilere dikkat ettim. Gözüm Zehra'da. Biraz sonra fotoğrafın çapı tahtaya yanaşacak. Zehra, Çabucak çekilmediği repliği okuyup yerine oturacak. Gülümseyecek öğretmen. Rolü ona vereceğini daha en başından belli edecek. Sonra, okulun fotoğraf işlerini yapan Foto Sema'nın sahibi, bir anlığına içeri girip bir kare fotoğrafımızı çekecek. Hepimiz o fotoğrafta kendimize bir yer kapacağız.

2.

İkinci fotoğrafta, ilk provalar yapıyor. Kostümler henüz hazırlanmamış. Okul önkülmemizle boş bir sınıfta prova yapıyoruz. Başroldeyim. Kurtuluş Savaşı'ndan çolak olarak dönen bir kahramanı oynuyorum. Zehra da benim çaresiz eşim rolünde. En yakın arkadaşım Gobi, bir Yunan askerini canlandırıyor. Zehra'nın peşini bırakmayan Allah'ın belas Gözte, Yunan subayı rolünü kapmış. Oyunun sonunda vuracaklar beni. Sanırım bu görevi Gözte ifa edecek. Beni vurdığında, Zehra üzerime kapaklanıp yanaklarımdan öpecek. Aklim fikrim o sahneye. Yere yuvarlanırım yuvarlanmaz. Zehra üzerime atlayacak. Çoktan ölmüş olacağım. "Yun Çolak İbrahim!" diye bağracak Zehra. Diyalogların hemen yanımdaki parantezlerin içinde (kapanan gözlemleren oper) yazıyor. Gözyaşları yüzüme damlayacak. Hemen hemen her sahneye Zehra'yla karşılıklı oynuyoruz. Kurtuluş Savaşı'na inamayan köylüleri yola getirmeye çalışıyoruz. Neşeliyim. Yerimde durduğum yok o günlerde. Oyle neşeliyim ki, halim asıl adını unutup Foto Sema diye seslendirdim fotoğrafçının da dikkatinden kaçmamış. Zehra'ya eksik kollarmı açıp onu kucaklamaya çalışırken bir kare resmini çekmiş.

3.

Üçüncü fotoğrafta kostümlerle oynuyoruz. Üzerimde bize özgü bir salvar var. Beyaz gömlek, yelek, boyış, her şey tasta. Kolunum bir karınma geçirmiş. Çolaklığımın gili sallanıyor duvarın kolunum boşluğa. Numardan ama. Herkes biliyor. Zehra'nın saçlarında bembeyaz bir tülbent. Onun bir tutam saçı görünüyor. Arada bir saç salarını geri çekip tülbentini düzeltiyor. Taze gelin gibi. Çabucak çekilmedi. Yaşasınlar çocukları olamazlar, çocuklar doğuyor. Çocuklar doğuyor. Çocuklar doğuyor.

Köylüleri örgütleyip savaşa gire dönecekmişim. Ama İrna ölmüyor köylüler. Düşmana karşı denemek istemiyorlar. Dahası yaptıklarını Yunan askerlerine haber veriyorlar. Gözte, arada bir köye gelip işkence ediyor bana. Göğsünde bir haç var. Sakladığım silahların yerini soruyor. Söylemiyorum. Falakaya yatırıyorum beni. Dövüyor. Elindeki odunla ayaklarımı vururken üniformasındaki haç sağa sola sallanıyor. Oyunu sahneye koyan öğretime söyleyemiyorum ama Gözte sahiden dövüyor beni. Zehra'ya her sarıldığımda daha şiddetli. Foto Sema, o sahneye de çekiyor. Yüzüme sahiden bir acı varken.

4.

Dördüncü fotoğrafta, kostümler yiparansam diye oyunu yeniden önkülmeye oynuyoruz. Başrol oyuncusuyum diye en çok yorulan benim. Hemen hemen her sahneye

**Ağlaya ağlaya
eve doğru koşturam
ayaklarımdan çıkan
seslerin gürlütişü
var fotoğrafta.**

açmış Zehra'yı kucaklamaya çalışıyorum. Sanki Zehra'yı ben değil de Alper kucaklayacakmış gibi oturduğum yerde o da açmış kollarmı. Pencerede kar var sanırım. Buz gibiyim o sahnede. Başma geleceklere anlamış gibi.

5.

Beşinci fotoğrafta okul koridorundayım. Prova saatinde bekliyorum. Oyunu sahnelenemeye bir ay var. Okul müdürü değişmiş. Yeni müdür gelir gelmez koridorları boyanmaya başlasın. Foto Sema, müdürün peşi sıra koridorlarda geziyor. Yeni müdür, günün birinde okul ziyaret edecek kaymakama ne kadar çalışkan olduğunu göstermek için, okulun eski ve yeni halini kayıta altına alması. Boyanmış sınıf ve tahtalar, teneis tuvaletler, elden geçirilmiş okul bahçesi, yenilenmiş bayrak. Fotoğrafta okulun harap halini fotoğraflarken, yeni müdür bir yandan da tuvalete giden ya da öğretmenler odasından tebeşir almak için sınıfın çıkıp koridorlarda koşmasını öğrencilere kısıyor. Tam orada, okul etkinlik panosunun önünde durmuş, önceki yıl yapılan gösterinin fotoğraflarına bakıyorum. Fotoğraflardan oyunun konusunu anlamam zor ama önceki yıl belselli bir doktorun hikayesi sahnelenmiş. Her sahneye beyaz önlüklü bir doktor var. Bir ay sonra, bu fotoğraflar kaldırılıp etkinlik panosuna bizim resimlerimiz asılacak. Biz ilkokuldan mezun olacağız ama resimlerimiz okul panosunda kalmaya devam edecek. Kim bilir, belki arada bir eski okulum gelip panoda Zehra ile olan fotoğraflarına bakacağım uzun uzun. Aileleriyle okul gösterimizi izlemeye gelen alt sınıflar, benli koridorlarda görünce işaret parmaklarını ileriye uzatıp, "İste bu o," diyecekler, "Çolak İbrahim!"

6.

Altıncı fotoğrafta, kötü görünüyorum. Hatta bir parça solgun. Provaları yeniden kostümlü oynuyoruz. Gobi'nin elinde bir tüfek var. Boyundan uzun. Köylüler köylü, Gözte tam bir Yunan subayı. Zehra hâlâ taze bir gelin. Herkes olması gerektiği gibi. Bir tek bende bir haller var.

Okula devamlı geldi gelen Foto Sema'nın varlığı içime kurt düşürüyor. Durmadan fotoğraflarımızı çekiyor adam. Üstelik her sahneye varım. Bir gün dayanamayıp, oyunu sahneye öğretime, fotoğrafların parısını soruyorum. "Oyunun sahnelerindeki geçecek fotoğrafların paralarını biz mi vereceğiz, yoksa okul müdürünün mi?" Biz verecektimiz. Örneğin bir karede dört kişi mi varmış, sekiz tane kopya çıkaracakmış Foto Sema. Her kişi için iki kopya. Oyle çilyummuş fotoğraflar. O son provaların birinde, sanki önümde kocaman bir hayvan makinesi varmış gibi bakıyorum Zehra'ya. Her şeyimizi ikiye çarpıyoruz. Biliyorum, babam hayatta ödemek fotoğraflarını. Bir tane sinim bile.

Diyeceksiniz ki “Bilader sen mal mısın, nasıl buralara kadar geldin?” Evet, ben malım. Tam bir organik malım. Düşünsenize evimde oturup keyif yapacağıma, şimdi burada bir gecekondu da her gece “Belediye gelir mi?” tedirginliğiyle yaşıyorum.

UZAYDAN GELEN

Yani olacak iş mi? Onca klon var, drone var, robot var, sen beni yolla şu dandik gezegene? Hah, siz zı geldiñiz? Kendi mi tanımadım, özür dilerim hemen dertleriñden bahsetmeye başladım... Bu gereksiz detayolğım yaktı beni zaten.

Ben, nasıl desem? Sizin en temiz anlayacağınız şekliyle "uzaylı" yım."Yani dünya dışında zeki hayat var mı?" diye bana sorabiliyorsunuz. Ben de büyük ihtimalle "Nereye gittiğini ze göre" diye bir cevap veririm... Çünkü beni buraya getiren akli mi karıştırayım!

Sizin UFO dedişiniz böyle var ya, hani videoları dinli oluyor. Birer işkarar olsun, arında çok hüzü ya da çok anı manevraları yapılabiliyor. Söyler. Hani, şimdi canlar bir küme zaten. Sizin kendü yalrı arını z, e diğergorduklerini zıya da göruntüledik eniniz de aslındaevrende ve diğerboutlarda bulunı manevreyiden erin, orgünizmalarını ya da hakikatları aradın. Anıa genelde hı çbırıne canları olmaz. Ne olsun ki, adam onca yoku güştün diye iğne bir de can mı koyusun! Ah benim taş kafam!

5 M'dm kân dedîğim şey de sizin kafanızda
 bir kavram gaye de değil, onun size uzm
 anlatıyayım ama mevzuun mantı gini
 anlayışın biraz. Sey gibi düşünün, aynı 'dönme'
 10 bir şeyin aynı şeyi farklı kılma işi. Örneğin
 15 10'lu kullandığınız 2 insanın za harikeleri
 20 10. İslamın za, içinde haliyle bir aklı gı
 25 mürettebat oluyor. Koskoca gemi y işlemiş
 30 hesap makinelere birakamaz ki sonuçta.
 35 Neyse, bu işin de bir za 'uzayları' var.
 40 Bu işin idari kısmı çok ilginç. Çünkü iş
 45 çare üredir ilmi mürettebatı koyuyor za.
 50 Ma diyecsiniz ki "Bilader sen mal m sin,
 55 nasıl buradan kadar geçirdi?" Evet, ben
 60 malım. Tam bir organik malım. Düşünsene
 65 birimde, birimim de çok faydalığım simdi
 70 buradı bir geçeköndür her gece "Beledy
 75 gelir mi?" tedirniyle yapıyor. Bir de
 80 sizin gezececeğiniz birde ki zminden 20 kat
 85 hız. Hayli ben bir gece geçireceğim de
 90 hesap yapıyor ama za 20 gece birden
 95 geçiriyor. Bu işin oralarla
 100 zaman-mekan
 105 kavramları

da sizinkilerden farklı, şimdi uzun uzun anlatıp kafanı karıştırmayayım. Ama şunu diyeyim, sizin gezegeninizde, I yaşayacaksam 20 yaşıyorum ve hiç de hoşuma gitmiyor.

Peki, neden kalkışlarımıza araştırma aracının idaresini bir kılona, robota vermediler de ihale bana patladı? Tamamen benim salaklığımdan.

Şöyle anlatayım, şimdi bizim ırkta, gezegenimizi ve çevremizdeki gezegenlerde yaşam o kadar ileri ki, neredeyse doğal afetler dışında hiçbir derdimiz yok. Zaten onları da çözdük ama bazen ufak tefek kazalar çıkabiliyor. Durum böyle olunca hiçbir şeyi ihtiyacımız kalmadı bizim de. Zamanla sizin "bağımlılık"

İman normal, şeye orsun, da orsun.

çözgezenekide, belirlili skilı gırlı
çık şaşırıldı. Oralarda kimseler
en skilı mıyşor. Beni incele,
arında çıkan sonuç ş oldu "Senin
dğerlerinden daha fazla..." "Ya hani
ye ihtiyazmız yoktu?" dedim, "Olun
dğı, hem burada skılıyorsun, tam
de ş var" dediler ve olanlar oldu.
de şey arama" işinin bir k smını
ledir. Neymiş, klonlar bendeki
salıp değildi ş. Skilı mamın sebebi de
dğı klet etmemiş ş. Her şeyi kafada
dına gı zıyorsun sonra da o gızları
şıyorsun. "Skilıman çok normal, her
şıyorsun, sonra da skılıyorsun. Sana
eni yerler, yeni şeyler gormek iyi
ye bir de kandırılır..."

7. Yedinci fotoğrafı karınmı açıyor. Oyunun ortasında karınmı üstü tuvalet kustuğunu yorum. İlandırıcı olusan dişi sık yapıyor bunu. Oyun yaradı kalıyor. Kusma, ışınlı ne bulursun sığıpoyunu öğretmene. İshal zaten ispat edilemiyor. Kusma, helyo tuvalet bozaja götürülen bir parmağa bakıyor. Kızarmış gözlerle tuvaletten geri döndüğümü yerineAlper'in devam ettiği görüyorum her seferinde. Ertesi gün ateşim var, okula gidemiyorum. Doktorlara da gitmişyim üstelik.Ama ilaçlar fazla etmiyor. Uyanışımımsı. O kadar da halsizlerimmi bu role. "Dun etme", "dilek söyle", "gele Alper! oyunun yerine." Gözler glayıyor fotoğrafı. Halinden memnun.Alper "Oran içtin", "tıkke değil. Moru çocucu. Üç beş gün kalmadı en der.Ama ben kalıcımı Arkanya'da. Burda kaçık kaçalcama ku şıkıy ku. Sanki Zehra da oyuncu değ grinden memnun.Ama en tu kü şü Alper. Oyuna sonradan gir en bir oyuncu kadar heyecanlı hatte. Foto.Sema, onun fotoğrafını glayla çekiyor. Yuvayı işliyi izleten.

8. Sekizinci fotoğrafa Arkanya Halkı, Eğim Merkezini uyatır salona, en geride bir yerlerdedir. Hatta kapı ağzındaymış. Her an ajayarak kasma ya her halde. Kızdım gözlerle sahneye bakıyorum. Eve dönünce, geceye kaldım diye babamdan yuccemdi dayaklarını korku da da gelirdi. O zamanlar, Sahinin en büyük kaymakam, emmiyet müduru Alp'in yuzbuz babası ve iyi müdir oluruyur. Onları Arkanda kasabanın ileri gelenleri. Daha geride sahnedeki çokları bekleyen aileler ve onları yakınları. Foto Sema, bir kare de sahnenin çekmiş. Herkes orada. Ben kapının boynumun uzağıms biraz sonra alıncak perdede bakıyorum. Önce Gözte peyri sahne. Sağa sola emirler yağırdıyor. Arından Göb, tuşefye ile bir köşeye düş çökürük kafasına vuruyor. Sahnede değiyor çok emirler yağıyor. Sahne arkasında da aileler edyor. Ama dremeyce de göz almayıyor. Derken Çolak İbrahim'i sahneye. Pek köylü ki de dumyuru sahnedi ama yine de bir kurtarıcı o. Gelp köylüleri gütreylecek savasa geri dönecek. Zayra, boyuna sarıyları hemem. Kolunu gerince, başındaki bembeyaz tülbümden uyuşa gözyaşları siliyor. Foto Sema, sahinenin karnada durmadın fotoğraf çekiyor. Birind perdenin sonunda makinesini aydınlanan salona çeviriyor yen den. Hâlii oradadır. Kap ağzında. Arkasında da aileler. Foto Sema, yalınca sahneyi çekiyor okuyorum fotoğrafa. Epey güçlü kareler. Sahnede değıle yaza karnada bir şakkat karna parlama seğıiyor. İkindi perdede. Alper'in üzerine kapaklanıp gözleniden övür Zehra'dan kama bir yu kunnma taha.

[illegible][illegible]

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

^{güçlü} Mehmet Ali & Akşamsefas

ABD'yi kovboy patronlar, Almanya'yı çalışan sanayiciler ya da İngiltere'yi soğukkanlı diplomatlar kurmuş olabilir. Ama bu ülkeyi askerler ya da siyasetçiler değil, aslında eğitimciler kurtuldu. Ahmet Cevdet'le, Tefvik Fikret'le, Hasan Ali Yücel'le...

OPTİK FORMLARDAN SİSTEMLER YAPMAK

ÖSYM'nin optik formlarıyla 1988'de on bir yaşındayken tanıştım. İlkokulu bitirdikten sonra Anadolu Lisesi, Özel Lise ve Kolej ve Parasız Yatılı için üçü ayrı sınav giriliyordu. Formu doldurdum ve az sınav kendisi kadar stresliydi. İsmi yanlış yazmak, fotoğrafı yapıştırırken (evet 'Hu'yla!) kaydırmak, adresini süğürmek bütün yılın emeğini çöpe atılabiliirdi. İkinci adet 2B kurşunkalem, kalemtıraş ve Pelikan silgi hafızlar önceden hazır edilirdi. Sınavda çiğ gelece alına yapması öğütülürdü.

Her şeyi rağmen sınav hayatı karşısında olanakları kısıtlanmış bir kenar mahallede ya da taşraoçuğu için çıkış fırsatıydı. İstanbul, 80'lerin ortasında bir geçeköndü kent olarak yeniden doğdu. Mahallelere su gitmezdi, inşaatı tamamlanmamış derme çatma tek od konutlarda yaşıyan komşularımız vardı, bugün "İstanbul'un Yükselen Değeri"Ataşehir" olan yerden - abartmıyorum - şehre yakın iner,Alameda'da yaban domuzu avlanırdı.

Gecekondularburaları birkaç yıl içinde ıgıl etti. Bu mahallede de "Lazifetekin'in Seyvili"Arşız Ölüm'de anlatıldığı gibi şirindi ne de Orhan Pamuk'un "Kafama Bir Tuhaf"ı'nda çizildiği gibi naif insanlardan oluşuyordu. Savaştan ya da yoksulluktan kaçanların acmazsı bir rekabet alanıydı. Benimünzengineleşmiş rant alanlarıyassadığı örgütler, memleketçi mafyalar, cemaatlar, çok ağasından bozma tefeciler ve rüşvetçi belediyelerin çarkında kırılıp dökülen insanlarla yaratıldı.

İlkokul arkadaşlarımların çok azı beşinci sınıftan sonra tahsile devam etmiş. Çoğu tekstil atölyelerinde, oto sanayide ya da bir esnafın yanında çalışmış, inşaatlarda işçiliğe ya da otobüslerde muavinliğe başladı.

Dağılmış aileler, kırık hayatlar içinde tutunmaya çalışanlar madde bağımlılığına, çetelere, suç dünyasına kayıp kayboldu.

İlk tercihim olmasa da kalburüstü bir Anadolu Lisesine kapalıyım. Sonrasında optik formları aram hiç kötü olmadı, ortaokul sonunda Fen Lisesi sınavına girmiştim ama kazandıgım okula kaydolmadım, yatılı okumak istemiyordum.

Sonra üniversite sınavı... 1995'te ilk başmaklık olarak düzenlenen üniversite giriş sınavında büyük bir sıvışı gösteriydi, öğrenciye Mehmet Ali'nin Akrasınca'ya

televizyonlara haber olurdur. Okulların önünde reklam panolarına uzun isim listeleri asılırdı. İlk ona, ilk beşe girenlere otomobiller hediye edilir, burslar yağırdı.

Sınavlar hayatımda o kadar çok yer etmiş ki öykülerime ve romanlarıma defalarca yazmışım. Başkalarının Buradan'ında birkaç ayrı öyküde benden üniversite sınavlarından söz ediliyor, hatta bir öyküde "çoktan seçmeli" yazmışım."40 Hadis'te sınav öncesi okul bahçesinde uzun bir bekleme sahnesi var.'Aranmayan Özellikler'e başkalarının yerine para karşılığı sınavgirenlerin hikayesini de dahil etmişim.

Bu çığgınlık yakıntarihe kadar artarak devam etti. Geçmiş bir sinavda "tulul çkaran", yani yanlışsız bütün soruları yanıtayan öğrenci sayısı bir elin parmaklarını geçmezdi. Son yıllardaysa birlerce çocuk sınavı karavanasız ezip geçiyor, buna rağmen ilk tercihlerini kazanamayabiliyor. Kazansalar ne oluyor? Kaç potansiyelini gerçekleştirilebilecek eğitimciyle, imkânla ya da çevreyle karşılaşabiliyor?

Geniş bir genç nüfus içinde akademik ölkette yetenekli ve zeki çocukların sayısının artması kadar olağan bir şey olamaz. Bu çocuklar, bir şekilde aradan sıyrılır, hayatlarını kurtarır diyebilir miyiz? Hiç de değil. Pakistan'da, Çin'de, Hindistan'da her yıl doğan "üstün yetenekli" çocukların sayısı ABD'de doğan tüm çocuklardan daha fazla...

Ortalama yükselmeye sözüm ona üstün yetenek ya da üstün zekâ değidirmişsey bireye sadece ayak bağı olur. Kendini anlatamayan, dili bağlanmış bunaltılmış kaybedenler ya da takım elbiseli şarlatanlar yaratırız.

Eğitim, malesef bir seçme ve yerleştirme sistemi değil. Seçmeye yerleştirme sadece birerelerin yollarını çizilebileceği imkânlar için gerekli. Bazen tek bir çocuğu üstün yetenekli değil, bildiğin sıradan bir çocuğu kazanmak için bir eğitimcinin yıllarını vermesi gerekir. Biz hep öğrenci üstüne düşünüyörüz; halbuki eğitimciye kalı yormamız gerek. Şunu unutmayalım: ABD'yi kovboy patronlar: A'lmanya'yı çalışan sanayiciler ya da İngiltere'yi soğukkanlı diplomatlar kurmuş olabilir. Ama bu ülkeyiaskerler ya da siyasetçiler değil, aslında eğitimciler kurtuldu. Ahmet Cevdet'le, Tefvik Fikret'le, Hasan Ali Yücel'le... Bizim jirimiz parasız yatılarda yazıldı, Hababam Sınıfı'yla kendimizi

CEKET

*Yine her zamanki gibi
Sen gelmişsin ben varım
Sen susmuşsun ben yazarım
Konuş diyorum gülüyorsun
Aklim suyunu çekti diyorum
Susuyorsun
Biliyor musun diyorum
Ceket diyorum
Her şey sana
ceket yakıştığı içindi
Beni dinle,
Susmadan dinle
Bak
Bir gün
en güzel ceketten alacağım
Gelirken içine bir gömlek,
üstüne bir kravat
Her zamanki gibi
seçim benden olacak
Ceketin rengi ne olsun diyorum
Susuyorsun
Bekliyorum gelmiyorsun
Ellerimde kasımpatılar,
ben geliyorum
Geliyorum, gitmek bilmiyorum
Biliyor musun?
Susmalarından sonra
28'e bölündü bende günler
Fakat ben biliyorum
Her şey sana
ceket yakıştığı içindi*

15 Ekim 2017

PAUL
AUSTER

4321

Çeviri: SEÇKİN SELVİ

♥can
roman

Tüm öykü
yol ayrımlarında gizli

♥can

🌐 canyayinlari.com 🐦 twitter.com/canyayinlari 📘 facebook.com/canyayinevi

Beni Erje Ayden'le, onun hisımı da olan, öncü ressam Bedri Baykam tanıştırdı. Yazarın tüm kitaplarını okumuştum. New York seferlerimde ziyaret ederdim; gizemli, karizmatik, birikimli ve güzel bir adamdı.

FIRSAT BULDUKÇA OKUMAM

Özgün çizer Kâmil Masaracı, bir kitap rafının önünde kasılarak, "Fırsat buldukça okumam" diyen er kişinin bulunduğu karikatürü, iyi ki bana ithaf etmiştir, o kişi olmanın göçümüm. 54 yaşındayken daha çok okumak, kütüphanemi varıştırmak ve fırsat kalırsa yazmak üzere profesyonel iş yaşamından zevkle çekildim, Cumhuriyet Kitap ekinde ayda bir kitap sevgisine dair 25 kis(s)a maddeden oluşan yazılar kotarmaya başladım. Yazılarım birikimli okurlar tarafından benimsenince her bin maddesinden bir kitap üretilir oldu.

İki için önemli şair Birhan Keskin, "Selçuk Altun; nefes aldığı kitap içindir"; Kitap İçin 2'ye gelince önemli şair K. İskender, "Size indirilen kitabı müritlerinize götürmeden önce iyi okuyun" demişlerdi.

Kitaba dair benimsediğim en sevimli anekdottur: 19. yüzyıl'ın son dâhisi Oscar Wilde'a tarihin en önemli on kitabı sorulunca üstat sinirlenir: "Ama ben henüz altı tane yazdım!"

BEDRİ BAYKAM... ERJE AYDEN

Bedri Baykam bu dramatik tabloyu, Erje Ayden'in (1937(?) - 2013) "Matador" adıyla Türkiye'de yayımlanan casusiyet romanı için kotarmış.

Beni Erje Ayden'le, onun hisımı da olan, öncü ressam Bedri Baykam tanıştırdı. Yazarın tüm kitaplarını okumuştum. New York seferlerimde ziyaret ederdim; gizemli, karizmatik, birikimli ve güzel bir adamdı. Okum tarihli dışında (10 Ekim 2013) tam olarak bilinen bir yönü yoktu, öyle kalması, yeğlenmişti. Yokluk içinde öldü, o sürece Selçuk Altun'u da kıstırmayı başarmıştı. Telefonlarına çıkmayınca, faks yağmuruna tutardı; arşivimde, müthiş bir kitap olacak, yüzlerce u-z-u-n faks mesajı var. Olmeden önce tüm arşivini, ünlü ressam ve dostu Michael Goldberg'ten tablolarını bana yollayarak borçlarını ödemeye çalışmıştı. Onu hakkımı helal ettim, öledüğüm insanlardan.

Ekim ayında çıkan romanım 'Ardıç Ağacının Altında'nın teması "gerçek hayat romanlardan daha tuhaf"tır. O bağlamda Erje Ayden'i de kitabıma monte ettim. Bu cümleleri yazarken telefonda, "Selçuk, Selçuk" diye seslenişini duyur gibiyim...

(Erje Abi'nin ölümünden sonra sevgili Bedri Baykam, tabloyu bana armağan etti)

BİR SANDIĞA VURULMAK

Nice resme, heykale veya antika objeye ilk görüşte vurulduğum oldu da, bir yorgun sandığa aşık olacağım aklıma gelmedi. Ona 1990'larda, Moskova'daki gizemli Gorky Park'ın sanat bölümünde rastladım; içreti bir galerinin kapı önünde somurtuyordu. Bir iyi ressam, tabanı haricindeki tüm kesilere, yerne-içme sürecine dair nükteler dolu figürler serpiştirmişti; sandık yaşama sevinci taşıyordu. Onu İstanbul'a nasıl götüreceğimi düşünmeden aldım ve bir süre kucayımdan indirmedim. Rusların ona "sanduka" demesi ilginçti, sözcüğü SSCB'deki Türklerden ödünç aldıklarını düşündüm. Dönüştü onu bagaja teslim edemedim, rica minnet uçağa sokarken uçak personelinin şaşıracağına emindim.

Okumayızma evimdeki görevi, dergilerime geçici barınak olmaktadır; sonra onlar en az iki el daha değiştirir. Sandığı her açışında metal öğeler, yakınıncasına tiz bir ses çıkarır. O sesle ben Türkli Cumhuriyetçiyiz, yıkılda bir yalvarıyız, elimiz...

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ

iyi bakın gönüllerinize
yara izi mi var, ayak izi mi?

Sarıya Beyoğlu'nun "Şiir Çaldırılmadı" başlıklı şiir serisinden

Sarıya Beyoğlu'nun "Şiir Çaldırılmadı" başlıklı şiir serisinden

Edebiyatçı, yazar, çevirmen **MURAT BELGE**,
bu yılın Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi
KAZUO ISHIGURO'yu OT'a anlattı.

ISHIGURO, YÜZYILIMIZIN EN BÜYÜK YAZARLARINDAN BİRİ

BU YILIN NOBEL'İ İSABETLİ
Ishiguro'yu bir süredir okuyorum ve
çok beğeniyorum. Birkaç kere, 21.
yüzyılın en büyük birkaç yazarından
biri olarak gördüğümü de söylemiştim.
Dolayısıyla bu yılın Nobel'inin isabeti
verildiğini düşünüyorum.

EN GÜZEL ROMANI
'GÜNDEM KALANLAR'
Günden Kalanlar okuduğum ilk romanı
ve birçok bakımdan hâlâ en güzel
romanı bence. Daha sonra, önceki
romanların okudum ve onları
da beğendim ama onlar
aynı düzeyde değil. Beni
Asla Brakma'yı daha
sonra yayımladı.
Bu da beni çok
etkiledi. Romanın
bir "sci-fi" tarafı
var: Üçüncü Dünya
Savaşı sonrası
anlatıyor. İnsan
klon yetiştiriyorlar,
organlarını alıp
kullanmak üzere. Birkaç
ameliyat sonrası ölüyor bu
klonlar. "Okuyunca, niçin 'solcu'
olduğumu daha iyi anladım" demiştim.
Çünkü insanların bir yığın sorunu çözerken
ve teknolojik egemenliklerini ha bire
geliştirerek var oluyolar, ama geldikleri
yeni aşamada yeni bir sorunu buçimi
geliştirmekten de geri durmuyorlar. Yani
sözgelgi "artık-değer" somürüsünü
ortadan kaldırdığımızda (kaldırılabilirsek)
her şeyi çözmüş olmayız, olmayacağız.

Şu dönemin
edebiyatta ve genel
olarak sanatta
en başarılı kişileri
Batı sanatını çok iyi
bilen Asyalı, Afrikalı,
Latin Amerikalı
sanatçılar. Bunun
bir anlamı olduğunu
düşünüyorum.

TEMEL TEMA: Y
ANLIŞI ANLAMA

Romanlarında hep aynı anlatım tekniğini
kullandı. "Görüş açış"nın bir kullanımı
denebilir. Kimin anlattığı çok belli değil
ama belirli bir karakterin omzunun
arkasından anlatılıyor. Son okuduğum
hikaye kitabı "Nocturnes" biraz farklı.
Bu açı ile o karakterin neyi gördü neyi
görmeyişi, neyi yanlış görüp yanlış
yorumladığını inanılmaz bir ustalıkla
sergileyebiliyor. Zaten bu "yanlış
anlama" bütün yazdıklarında temel
tema olarak karşımıza çıkıyor.

GÜNDEM
KALANLAR'IN
FİLMİ
ÇEKİLEMEZ
DIYE
DÜŞÜNÜRDÜM

Günden Kalanlar'ın
filmini gördüm, çok
beğendim. Böyle bir
teknikle yazılmış bir
romanın filmi çekilemez
diye düşünürdüm. Oysa
çok güzel olmuş. Tabii çok
usta oyuncuları... Ama herhalde asıl
başarı yönetmen James Ivory'nin.

DAHİ DENGELİ BİR DÜNYA
EDEBİYATINA DOĞRU

Şu dönemin edebiyatta ve genel
olarak sanatta en başarılı
kişileri (Ishiguro, Rushdie,
Gurnah v.b.) Batı sanatını
çok iyi bilen Asyalı, Afrikalı,
Latin Amerikalı sanatçılar.
Bunun bir anlamı olduğunu
düşünüyorum. Daha dengeli
bir dünya edebiyatına
doğru gidişte anlamlı
bir aşama. ✨

DÜNYAYA
EGEMEN OLMA HEVESİ
İkinci romanında savaş yıllarında faşist
resimleriyle ün kazanmış bir Japon
ressamın yaşlılığını anlatıyor. Damadı
o yılların faşizmini ve dolayısıyla
kaybepederini suçlayan bir genç.
Romanın sonuna doğru çalıştığı
şirketin ne kadar modern olduğunu
ve Japonya'nın dünyaya egemen
olmasına katkıda bulunduğunu söylüyor.
Yani "dünyaya egemen olma" hevesi
bugün de ayakta. Bu, ciddi bir eleştiri.
Eleştirinin kendi ülkesine yönelmesi
ayrıca önemli.

Bu yılın Nobel Edebiyat Ödülü'nün sahibi Japon asıllı İngiliz yazar KAZUO ISHIGURO oldu. Beni Asla Bırakma, Günden Kalanlar, Gömülü Dev gibi romanlarıyla tanıştığımız yazar, Nobel ödülü, edebiyat ve yazarlık hakkındaki görüşlerini açıkladı.

NOBEL HABERİNİ MUTFAKTA ALDIM

Büyük haberi nasıl aldınız?

Mutfakta oturmuş, bir arkadaşma e-posta yazıyordum, o sırada telefon çaldı. Temsilcin aradı, haberi duyduğumu fakat emin olmadığını söyledi. Onunla konuşuktan sonra telefonum sürekli çalmaya başladı fakat bana hâli net bir şekilde bildirilen bir şey yoktu. Her gelen telefonda haberi gerçek mi yoksa aldatmaca mı olduğunu anlamaya çalışıyordum. BBC arayışına haberi gerçekten diyor diye almaya başladım. Daha sonra zaten bir anda evimin önü röportaj yapmak isteyen habercilerle doldu.

Kesinleştiğinde

ne düşündünüz ilk olarak?

Aslında pek bir şey düşünmedim, uzun bir süre de bu haberi sindirebileceğimi sanıyordum. Nobel son derece prestijli bir ödül, ondan daha önemli bir ödülü düşünemiyordum. Bence önemli İsveç Akademisi'nin partizan siyaseti ödülün uzak tutmayı başarmış olmasından geliyor. Dünyadaki birçok insanın birlikte saygı duyduğu az sayıdaki şeylerden biri Nobel. En önemli kahramanlarımın, harika yazarların aldığı bir ödüle layık görülme benim için büyük bir onur. Özellikle de 13 yaşından beri hayranı olduğum ve benim en büyük kahramanım olan Bob Dylan'dan bir sonraki sene bu ödülü almak tarifsiz bir duygu...

Bu ödülü şimdiki almak sizin için değil bir önem taşıyor mu?

63 yaşındayım ve hayatımda, Batı'da, değerlerimizin bu denli belirsiz olduğu bir zaman daha yaşamamıştım. İnsanlar artık kendilerini güvende hissetmiyor. Bu yüzden bugün Nobel Ödülü gibi şeylerin bir şekilde dünyadaki olumsuzluklara, değerlere ve ahlak anlayışına katkıda bulunacağını umuyorum.

Yazmaya nasıl başladınız?

Kariyerimin nereye doğru gideceği üzerine düşündüğüm bir dönemde geçiyordum. Müzik alanında başarısız olmuştum. Görüşüğüm herkes bu işte başarılı olamayacağını söylüyordu. Ben de bir radyo oyunu yazabileceğimi düşündüm. Sonra, tamamen tesadüfen, Malcolm Bradbury tarafından East Anglia Üniversitesi'nde yaratıcı yazarlık dersi verildiğini haberi veren bir ilan gördüm. Bugün bu önemli bir kurs fakat o zamanlar biraz gülmek bir fikirdi ve endişe verici derecede Amerikalı. Yine de radyo oyunumu, başyurumun yanında listiremek

Malcolm Bradbury'ye gönderdim ve kabul edildim. Yazdığım şeyi yazarların okuyup irdelleyeceklerini ve çok utanacağımı düşünüyordum. O sırada birini bana, daha önce uyuşturucu bağımlıları için bir rehabilitasyon merkezi olarak kullanan Cornwall'da, hiçbir ortasında bir kulübeden bahsetti. Aradım ve bir ayhığa bir yere ihtiyacım olduğumu, çünkü kendime yazmayı öğretmek zorunda olduğumu söyledim.

1979 yazında yaptığım şey işte buydu. Bir hikayenin sayı üzerine gerçekten düşündüğüm ilk zaman o yazdı. Bakış açısı, hikayeyi nasıl anlatmak gerektiği gibi şeyler üzerine çok fazla düşündüm. Sonunda ortaya iki hikaye çıktı...

Etkilendiğiniz yazarlar, romanlar var mı?

Şu ana kadarki yazarlık kariyerimde daha çok Çehov'a özendim. Kasa, kesin, dikta ve kontrolü bir ton. Ama bazen Dostoyevski'nin kaosunu da kışkırttığım oldu. Charlotte Brontë'nin iki romanı, Jane Eyre ve Vilette de, özellikle de birinci şahıs anlatımı konusunda beni etkilemiştir. Ve jenerasyonumdan birçok insan gibi, Jack Kerouac'ın Yolda isimli kitabı... Bu kitap rock müzik ve kitaplar arasında önemli bir köprüdür. İngiltere'de büyüdüm ama hayalim tüm Amerika'yı

otostopla gezelmekti çünkü Amerikan rock şarkıları dinliyordum. Ve sanırım bu tür bir ruha sahip olan tek kitap Kerouac'ın Yolda kitabıydı. Bu kitap aynı zamanda beni kitapların oldukça havalı olabileceği fikriyle tanıştıran kitap.

Bir romana nasıl hazırlanırsınız?

Romana başlamadan önce genellikle çok fazla araştırma yaparım, çok okurum. Ama yazmaya başladığımda iş değişir. Yazarken, kurgusal dünyanızı temiz tutmak için bir savaş verirsiniz. Ben de yazarken üzerinde çalıştığım alanla ilgili şeyler okumaktan, izlemekten kaçınmaya çalışıyorum. Örneğin fantastik öğeler barındıran Gömülü Dev'i yazarken Game of Thrones'u hiç izlemedim. Çünkü onu izlemek bir sahneyi görselleştirmeni veya kurdüğün dünyayı etkileyebilirdi. Ama elbette okumayı ve izlemeyi sürdürüyordum. Örneğin o süreçte Tarantino'nun Soysuzlar Çetesi isimli filmi izlemiştim. Filmden şöyle bir sahne vardı: Amerikalılar bir Alman barına giriyorlar ve Alman askeriyemi gibi davranmaya çalışıyorlar. Oyun oynuyorlar, çok kötü bir Almanca'yı konuşuyorlar ve bu inanılmaz uzun sürüyor. Kötu biteceğini biliyorsunuz ama sürdüğü sürüyor. Bu sahne ile Gömülü Dev arasında okuyucunun bir ilişki kurması, Tarantino'dan etkilendiğini düşünmesi olanaksız. Ama aslında şiddetin patlamasıyla baş edebilmenin harika bir yolu olduğunu gösterdiği etkilendim bu sahneden.

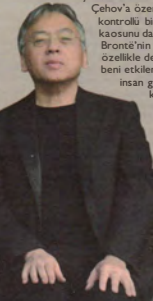
Planlama aşaması ve yazım aşaması sizin için sürecin iki ayrı parçası gibi görünmüyor...

Evet, bir roman planlarken aktif olarak fikir arayış geniş bir yelpazede kitaplar okuyorum. Planlama kısmına çok zaman harcıyorum. Birçok yazar boş kağıtlara, hissederek, doğaçlama yaparak yazıyor ama ben o tip bir yazar değilim. Bunu yapmayı hiçbir zaman başarmadım. Henüz kariyerimin başında, daha pervasız olduğum zamanlar da bile yapamadım. Yazmadan önce hikayeyi çok iyi bilmem gerekir. Her zaman sağlam bir fikir ihtiyacıydım.

Sağlam bir fikri nasıl tanırırsınız?

iki veya üç cümlele kendime ifade edebileceğim

Yazmadan önce hikayeyi çok iyi bilmem gerekir. Her zaman sağlam bir fikre ihtiyaç duyarım.

OKUL SADECE DÖRT YANI DUVARLA ÇEVİRİLİ,
TEPESİNDE DAM OLAN YER DEĞİLDİR.

Ücretsiz PDF Kitap Almayı: <https://kntey.org>

OKUL HER YERDİR.

BEN TÜCCAR DEĞİLİM EĞİTİMCİYİM.

OT
MAHMUT HOCA

"Biyografi kitaplığı nasıl kurulur?" diye sorduk, MINE SÖĞÜT sizler için önerdi...

BIYOĞRAFI KİTAPLIĞI

İyi bir biyografinin benim için iki temel kriteri var. Birincisi yazarın hayata bakış açısının zenginliği ve yargıların esnekliği; diğeri de anlatımın samimiyeti.

Kendi dünyası geniş olan bir yazar, okura çok sıradan bir hayatın bile yeryüzünün en muhteşem hayata dolaşacağı anlatabilir.

Ve kendi dünyası dar bir yazar, dünyanın en muhteşem hayatını sıradanlaştırır, tatsızlaştırabilir.

O yüzden bu türlerde hayat anlatılan kişinin kimliği kadar o kitabın yazarının kim olduğu da önemlidir.

Ve objektiflik, sandığı kadar önemli değildir; samimiyet daha önemlidir.

SAMİMİYET ÖNEMLİKLİDİR

Hiçbir yazar, yaşanmış bir gerçekçi bu kendi hayatı dahi olsa asla, "gerçekten" tüm gerçekliğiyle anlatamaz. Meseleler tıpkı objeler gibi aldıkları her keşke herkeşe farklı gerçekler de yansıtır. Dolayısıyla iyi bir biyografi/oto biyografi okuru, objektifliğin ziyade samimiyetle yakalar.

O samimiyetin içinde okur gerçek olmayan, olduğu gibi yaşamış meselere de seçebilir ve bu sayede farklı aktarılan ya da seçilen konular üzerinden bir alt okuma yaparak, hayatın izlediği kişinin hayatından farklı bulmaya kendisi bulup çıkarabilir.

Bu arada hiç tanınamamış, ede bi bir işçi olmayan sıradan bir insanın kendi hayat hikayesini amara zorlatıldığı ve hatta belki kendi imkânlarıyla bastırıldığı bir kitap da başlangıçları hayatlarını merkeze alarak okuru heyecandırabilir. Dilin ve anlatımın profesyonel olması da samimi olması, böyle bir kitapta bile biyografi türünde kıymetli olabilir.

HAYAT HİKAYELERİ KIYMETLİDİR

Ben en çok gerçek hayat hikayeleri okumayı severim. İster usta bir kalemin elinden çıkmış, ister yarım yamalak acemiye yazılmış olsun, fark etmez.

Hayatın gerçekleri üzerine anlatılan hikayeler her zaman heyecandırır beni. Özellikle kendi hayat hikayelerini anlatırların dünyası severim. Atadıkları, çarpıcı taktıkları, unuttukları şeyleri zemekler, orlara ait olmaları okurda bir insanın hayatının dehşetinden rahatsız etmek dünyanız büyütür. Kendi hayatınızda, hatta hayata başka gözle bakmaya başlarsınız.

Hayat hikayeleri kıymetlidir ve gerçekler önemlidir. ✨

BİR BIYOĞRAFI KİTAPLIĞINDA OLMAZSA OLMAZ BEŞ KİTAP:

- 1- "Hayatımı Yaşarken", Emma Goldman
- 2- "Bir Dinazorun Anıları", Mina Urgan
- 3- "Adı Karıncada Bir Tür Daha", Tiziano Terzani
- 4- "Fureya", Ayşe Kulın
- 5- "Joseph Fouche, Bir Politikacının Portresi", Stefan Zweig.

BEN DEVLERLE PERİLERİN TARAFINDAYIM

Görmüş Dev yayımlandığında Ursula K. Le Guin ile bir söz duellosuna girdiniz. Bir röportajda okurlarınızın Görmüş Dev'i "yalnızca fantastik bir kitap" olarak görebileceği endişesi taşıdığını söylediniz. Bunun üzerine Le Guin blogunda, sizin fantastik ve bilimkurguyu hakir gördüğünüzü yazdı...

Sanırım benim yeni Margaret Atwood olmanı istiyordum. Le Guin kitabımı sevebilir ya da sevmeyebilir ama ben asıl endişelendiren şey yazarın kişiyi cinsiyet olmasın. Eğer devlerin ve perilerin kitapları konu olmasın karşı cinsiyet bir sanat varsa, ben devlerin perilerin tarafındayım. Metaforik diyarların cazibesi daima hissettirir ve aslında tam manasıyla bir realist olmadım. Yapmaya çalıştığım tek şey evrensel bir anlatı sunmaya çalışmaktır.

bir şey olmalı. Ve bu cümleler, bütünden çok daha ekici olmalı. O minik özetteki heyecan ve duyguyu hissettirmeliyim ki üzerinde çalışıp bir roman haline getirebileyim.

Bugüne kadar yazdıklarınız çoğunlukla, dünyadaki yerimiz, birbirimizle olan bağımız ve dünya ile olan bağımızla ilgilidir. Bu belki de üzerinde en çok durduğunuz konuyu, değil mi? Evet, öyle diyebiliriz... Biraz daha derinleşelim şimdi söyleyebiliriz. Ben her zaman aynı anda hem küçük dünyalarla hem de kocaman dünyalarla, tatmin duygusu ve sevgiyi bilmaya çalışarak yaşamamı nasıl bir şey olduğuyla ilgilendim. Bu konu her zaman beni cezbedmiştir. Küçük dünyalarla ve aynı zamanda büyük dünyalarla yaşıyoruz ve birini ya da ötekini unuttuklar devam etmek mümkün değil.

Hafıza teması da romanlarınızda önemli bir yere sahip...

Hafıza temasının

dokunuşu her zaman sevmişimdir. Anlatıcının belleğinden çıkan bir sahnenin bulanık halini, her türlü duyguyu birlikte katlanışını ve manipüle edilmeye açık hale gelişini severim. Okuyucuya direkt bunlar ve bunlar oldu demezsiniz. Birtakım sorular gündeme getirilirsiniz: Neden şu anda bunu

hazırladık? Ne hissediyordunuz bununla ilgili? Yavaşkarar çok iyi hatırlamadığınız söyleyip yine de anlatmaya başlıyorsa ona ne kadar güvenmeliyiz? Bütün bu ince ayrıntıları seviyorum.

Günden Kalkanlar romanınızın baş karakteri bir çocuk. Çocuk genelde dedektif romanlarında ya da komedi janrında kullanılan bir figürdür ancak sizin karakterinizin son derece ciddi biri. Neden böyle bir karakteri odağa almaya seçtiniz?

Uşak, sıradan, küçük insanların kitarda olan ilişkileri için iyi bir metaforudur. Çoğumuz küçük hükümetleri yönetme veya darbe yapma yetkisi verilemez. Mükemmelleştirdiğimiz küçük hizmetleri insanlara sunmak zordur. Bu, hakkındaki yazmak istediğim bir konudur. Bir den, bir uşak, hizmet eden kişiyi, çok merkezinin çok yakınında ve aynı zamanda çok uzaklarında olan bir figürün buna çok uygun kaçayın fark ettim.

Beni Asla Birakma isimli romanınızı, bir kadının ağzından anlatıldığı da eski bir dedektif diyalog yazdınız. Zor olmadı mı bunu yapmak?

Kadın anlatıcı kulma konusunda fazla endişelenmedim. Yaşımın ilk romanımı, Uzak Tepeler'de de bir kadın anlatıcı vardı. Genç bir yazarken, benden daha yagli, farklı kültürlerde yaşayan anlatıcıları kullandım. Kurgusal bir karakterde yaşamak için yazmamız gereken çok fazla yaratıcı sırayı var, karakterin cinsiyeti düşünülmesi gereken son şeylerden biri haline geliyor ve muhtemelen en zor kısmı da değil. Dile gelince, karakter çağdaş İngiltere'den bir anlatıcıydı ve buna uygun konuşması gerekiyordu. Bunlar, bir oyuncunun aksan yapması gibi, teknik şeyler. ✨

gelmemiştir, geri dönmeyi planlıyorduk bu yüzden de Japon değerleriyle bağlanmamı koparması için çaba sarf ettikler. Dolayısıyla farklı bir arka planım var. İngiltere'den farklı düşünüyorum, farklı bakış açılarına sahibim. Ne hissettirmeye gelince... İnsanlar üçte iki bir şey geriye başka bir şey değildir. Mizac, kişilik ve başka açıyla böyle bölünmüşler. Bunlar net biçimde ayrılıyor. Sonuçta garip, homojen bir toplumla yaşıyoruz. Kültürleri sonunda daha yaygın olacak. Dünya bu yöne gidiyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

JAPONLARA DA İNGİLİZLERE DE BENZEMİYORUM

Japonya'dan 5 yaşındayken ayrıldım ve bir daha da dönmedim. İngiltere'de büyüdüm. Kendime İngiliz gibimi hissediyorsunuz yoksa Japon mu?

Tamamen İngiliz insanlara benzemiyordum çünkü Japon bir anne-baba tarafından, Japonca konuşulan bir evde büyüdüm. Ailem İngiltere'ye yavaş yavaş göç etmeye başladı.

Ne kadar yukarı tırmanırsan, o kadar derine düşeceksin.
Sakın korkma düşmekten. Ne kadar yüksekte düşersen
çünkü, bu güzel âlemi o kadar uzun seyredeceksin.

ÂLEMİN SEYRİ

Hayatın sırrını verir gibi kulağına eğilip, sana kendini korumanı öğretiyorlar.

Koca koca adamlar ve kadınlar, anneler ve babalar, arkadaşlar, öğretmenler ve çok bilmiş hayat koçları, hep aynı fısıltıya torpülyörlar donuk tebessümlerini:

"Âlem çok fena, koru kendini."

Bir bildikleri var onların. Hep bir bildikleri oluyor zaten böyle. Omrın dört mevsiminde, ağır yorganlar gibi güzelce saklanıyorlar o çok bildiklerinin gerisine. Ne koşuyorlar, ne düşüyorlar. Olsa olsa biraz sıkılıyorlar. Sonra da sana donup akıllar veriyorlar, aklını alıyorlar.

Âlemi gösterip "Sadece seyret" diyorlar sana, "sakın dokunma!"

Hep kaçınman gereken bir şeylerden bahsediyorlar, yaşama istahına mukayyet olmanı istiyorlar, daimi bir tehlike altında olduğunu hissettiriyorlar. Hayatla, insanlarla arana bir parça mesafe koymayı, parça parça ve muhakkak metafeli olmanı, kendini ötekilerden korumanı öğretiyorlar:

Ötekiler, ötekiler...

Ha bire ötekilerden, "ötekiler" diye vahşi, korkunç bir türden bahsediyorlar. Seslerinde dunganga, dunganga.

Ötekiler kim, kestiremiyorsun.

Sana benzemeyenler mi ötekiler! Kendilerine benzemeyenler mi yoksa? Yahut senin dışında kalan herkes mi? Onların dışında kalanlar mı ya da? Kimlerden murekkep bu ötekiler, sen de dahil misin aralarına?

Usul usul kimliğini ânyor ötekiler, eski yeni bütün kollarından.

Dünya bir dikenli bahçe, düşersen kanarsın.

Seni dünyadan, seni başkalarından, seni kendinden korumaya çalışıyorlar. Dillerinde yapışkan bir "Dikkatli ol!" sakızı, uzata uzata, cakalet cakalet çiğniyorlar.

Etrafı düşmanlarla çevrili bir kara parçası gibi ordular diziıyorlar kalbinin içine. Plastik askerleri kalbine damlatma damlatma ertiyorlar. Oysa sen komşuların çevrilmek istemiyorsün. Balenlerinle, hasır piknik sepetleriyle, kulağa takılan kirazlarla ve obür basit mutluluklarla.

Sen dans etmek ve sevmek istemiyorsün, bunu zerrece umursamıyorlar.

Denize girmek ve piknik yapmak istemiyorsün, bunu tümüyle çocuksu buluyorlar.

Alıp çantayı yollara düşmek istemiyorsün, bunu aptallık addediyorlar. Çok biliyorlar onlar, yerlerinden kıpırdırmayacak kadar çok biliyorlar. Seni bildikleriyle, seni bile bile boğuyorlar.

Kendini koruman için mesela, ince hesaplar öğretiyorlar sana. İncelidiği yerden kopacak hesaplar. Bir kadınla bir erkeği, bir erkekle bir erkeği, bir kadınla bir kadını, bir insanla bir insanı, renkli abaküs boncukları misali toplamayı öğretiyorlar. Bir verip on almanın inceliklerini öğretiyorlar sana. Dört işlemin hiçbirinden eksilimsi çıkmamayı öğretiyorlar. Bir değirmen gibi dönüyor düzenleri, ruhunu öğretiyorlar. Kulağına kulağına fısıldıyorlar o dunganga sesleriyle:

"Kimseyi çok sevmek, kimseyi çok sevmek."

Öyle kötü insanlar da sayılmazlar ha. En azından bir kısmı...Belki de seni kendi yarılarıya

bandajlıyorlar. Sevdikleri terk etmiş belki onları. İnandıkları ihanet etmiş. Sığınıp saklandıkları kalpler dikenlenip batmış, canlarını yakmış. Güvendikleri dağlara bir bir kar yağmış. Bir bildikleri olduğunu yineliyorlar hep. Adına tecrübe denen bazı ağır kanamalı yaraları. Seni kendi yaralarına hapsediyorlar.

Oysa dışarı mı gibiydi hayat kokuyor, dışarıda hayat gürül gürül akıyor. Kimenin yararı sana bant olmayacak, gönülün kendi ateşine uzanmak istiyor. Nihayetinde dünyaya tek seferliğine gelmiş bir minik misafirsın.

Âlemi elbet şaşkın, hülyalı, bir çiçek durbününden, coşkuyla seyredeceksin. Yetmeyecek seyretnmek, elini yaksa bile uzanıp dokunmak isteyeceksin. Elbet sevecek, seveleceksin. Elbet kazanacak, kaybedeceksin. Pismanlığı da tadacaksın muhakkak. Canın da acıyacak, ne var ki bunda!

Kalkmak için, elbette evvela düşeceksin.

Bazı kayıplar kazanç sayılır hayatta. Gülsen rayihasını hatırladıkça, ellerine batan dikenlere de gülümseyeceksin. Yaşadım diyebilmek için, evvela çok sevecek, çok sevelecek bir elinle bulutlara, obunüyle yerlebağının magsına değeceksin. Ve sonunda da tıbbı... Ne kadar yukarı tırmanırsan, o kadar derine düşeceksin.

Sakın korkma düşmekten. Ne kadar yüksekte düşersen çünkü, bu güzel âlemi o kadar uzun seyredeceksin. ✨

Not: Ben bu yazıyı yazarken Nuriye ve Serahı oğullarının 218. gününde Nuriye gece ile gündüzi ayırdıyormuş arab. Bence bir de öyle...

**Kalkmak için,
elbette evvela
düşeceksin.
Gülsen rayihasını
hatırladıkça, ellerine
batan dikenlere de
gülümseyeceksin.**

ARKADAŞ Z. ÖZGER

Arkadaş: Sina Akyol, şairin "Arkadaş" adını kendi kulağına ülediğini söyler.

Baba: Arkadaş'ın "inandırımıyordum babama bir proleter olduğunu" dediği.

Cesaret: 1970'lerde sol içinde "birey'in şiirini yazmanın devrimci cesareti."

Çığır: Basın Yayın'da okurken, hesabı deftere yazdığı Çebe-ci'deki lokanta.

Deniz: İsmet Tokgöz'e göre Arkadaş için bir sevgi ortamdır.

EY: "hey EY/lanı kendine vurgulu büyü" ("Sözcük" şiirinden).

Ferhat: "ölürsem dağlar için ölürüm Ferhat/kalırsam vuruşkan şahan gibi".

Gezgin: "Dün geldim/geç kalsam da bağışlanır" dizeleriyle yola çıkan şiir.

Ğ: "bir yanda kanımı azdırın bak-luk" ("Yeryüzü Ağacı" şiirinden).

Hüzün: Sanki bütün şiiri baştanbaşa "Hüzün Mevsimi", fotoğrafları da öyle.

Islak: "Islak bir gece en fazla kendini çoğaltır" ("Hüzün Mevsimi"nden).

İhanca: Atilla İlhan parodisi şiiri: "herkes bilsin bu sonbahar kötü dövümcen".

Karınca Fil: ilk dizesi "Heç kurşunlaştılar yalnızlığı çoklar sokağına".

Lady: D. H. Lawrence'a gönderme: "böylece lady chatterley de sevilir Giovanni de".

Merhaba Canım: Arkadaş'ın cinselliğe ilişkin en cesur şiiri.

Ostomyoliti: Çocukken sağ bacağına kırığa ne den olan kemik hastalığı.

Nerde: "Benim söylerken terlediğim türkülerim"

Ölüm: "böylece bir gün tanı da ölür" demiştir "Beyaz Ölüm Kuşları"nda.

Partizan: "babam çok eski bir partizan" diyerek ironi yapar "Tamirat" şiirinde.

Rakı: Şarabı helvayla içen, rakıyı arkadaşları şevket, Öğüz ve Sina'yla.

Yurt: 71'de SBFYurdunu basan polis öldürseye döver öğrencileri, Arkadaş'ı da.

Sevdadır: "Göğü kucaklayıp getirdim sana/kokla/açılırsın". Şiirdir.

Şeyh: "Kırk kızımdan kurkıyla yatmak istiyorum bir gecede" dediği zat.

Tragedya: Yayınlanan ilk şiiri "Sakalsız Bir Öğleğin Tragedyası" (Soyut, 1967).

Uyarca: Turgut Uyar parodisi şiiri: "annesini ölmüş çocuğun saçlarını kim güldürür".

Üzgünlük: Şiirin güzel Arkadaş'ın 25 yaşında yitirmekten büyük üzüntü var mı?

Vücut: "Vücutum/ sabırsız sevgilim benim" dizeleriyle sever.

Zeki Müren: "bir gün ebet-te/zeki müreni seveceksiniz". Sevdik.

Aşk, dondurucu bir soğuktur bazen...

Alman edebiyatının ödüllü romanı ON8'de!

İlk arkadaş, ilk aşk, tatlı bir akıntı gibi. İlk kalp sızısı, soğuk, çok soğuk! Giderek uzayan, uzadıkça yalnızlaştıran bir sızı. Kendini bulmaya, dünyadaki yerini anlamaya çalışan bir gencin, umuda, yaşama ve sevgiye tutunmasının hikayesi.

Alman yazar Susan Kreller, ödüllü romanıyla ilk kez Türkçe'de! Bir arkadaşlığın ilk aşka dönüşmesini ve ilk kalp kırılığını yalın üslubuyla anlatan yazar, yaşatıldan "farklı" bir gencin hissettikleri eşliğinde, "normal" kavramları tartışmaya açıyor. Dokunaklı dili, çarpıcı üslubuyla dikkati çeken roman, sarıscı bir iç yolculuğa davet ediyor.

KARDA BİRDOKSAN

Susan Kreller
Türkçesi: Aylin Gergin

Türk ve dünya edebiyatından üzülmü bir koleksiyon...

Beklemiş öpücükler için Almandaca özel bir terim var: Nanküssen. Özenlen kişi için hazırlanmış, tasarlanmış öpücük. Geçen ay, suşuz yere zindanda tutulmuş bir gazetecinin sevdiği kadın, koşarak kollarına atıldı ve hepimiz bir "nanküssen" vakasına şahit olduk.

"EMSEM O SUSKUN GÜL DUDAKLARINI 'CÂNIM' DİYEREK"

Evet, İll. Selim, bir şiirinde böyle yazmış: "Emsem ol gence lebin lâlini cânım diyerek".

Padışahımız, efendimize ait bu dize pek şevvetli görünse de, ecdadımız normal koşullarda da öpüştüğü vakidir.

Romalılar el ve yanaktan öpmeye "osculum", dudaktan öpmeye "basium", derin ve tutkulu öpmeye ise "savolum" derlerdi. Rumilikten pek çok şey öğrenmiş ecdadımız, elbette öpüşme konusunda Roma'dan geri kalmış değildir.

Bugün ecdad retorikşinin ayıyuka çıktığı menleketimizde, Osmanlı'nın şakraklığı, inceliği, gönül işlerine dair toleransı söze konu bile edilemez. Garip.

Cocukluğumdan hatırlıyorum, TRT'nin tek kanal televizyonunda bir öpüşme sahnesi çıktığında, büyükler atk bir hamle yaparak gözlerimizi elle kapatırdı. Uzaktan kumandalar çıktı da epey insan rahatladı. Yeşilçam filmlerinin oynadığı salonlarda öpüşme sahnesi işkânları ama gençlerin ilk öpüşmeleri sinema salonunda vuku bulurdu.

Milyon tane dizimiz var, epeyce Türk oyuncu televizyonda öpüştü; ancak sokakta durum hâlâ çok farklı. Herhangi bir çifin, bir Anadolu şehrinde, birbirlerinin dudaklarına ayaküstü küçük bir veda öpücüğü kondurması halinde başlarına her şey gelebilir. "Eviniz yok mu ulan?!" denilerek bir arabasopa yemeleri ihtimali hep mevcuttur.

BEKLENEN ÖPÜCÜK: "NANKÜSSEN"

Beklemiş öpücükler için Almandaca özel bir terim var: Nanküssen. Özenlen kişi için hazırlanmış, tasarlanmış öpücük.

Geçen ay böyle bir hadise oldu Türkiye'de. Aylarca suşuz yere zindanda tutulmuş bir gazetecinin sevdiği kadın koşarak kollarına atıldı ve hepimiz bir "nanküssen" vakasına şahit olduk. Kadri Gürsel ve eşi Nazire Hanım'dan söz ediyorum, evet.

Nazire Gürsel o anı ölümsüzleştiren fotoğraf için "Bu kadar ilgi gördüysen demek ki insanların buna, sevgiyi hissetmeye ihtiyacı varmış" dedi.

Kamusal alanda yani milletin gözünde gerçekleşen bu öpüşme sahnesinin sol seküler çevrelerde de

epey yankısı oldu. Aseksüel bir ideoloji olmasa da Türkiye'deki tezahürleri itibarıyla öpüşmeye mesafeli sosyalist çevreler, muhalif bir gazetecinin cezaevi çıkışında slogan atmak yerine böyle bir poz vermesini lümpenlik (sıjik) olarak nitelendirir. Halbuki, Türkiye tarihinin en politik öpüşmesine tanklık ettik. Yaşamı, neşeyi, muhabbeti önermek

kuru laf dışında aksiyon gerektirir. Kadri ve Nazire Gürsel çifti bir öpücük aktivisti olarak da tarihe geçtiler. Onların fotoğrafı, ikinci Dünya Savaşı'nın bitimindeki bahariye öpücüğü kadar ikonik bir nitelik kazandı.

Nörölog ve öpüşme uzmanı "Almanya'nın Nobel" sayılan Leibniz Bilim Ödülü sahibi Ordinaryus Profesör Onur Guntürk'ün yaptığı araştırma, öpüşen insanların % 35'inin başını sola, %65'inin ise sağa çevirdiğini ortaya çıkardı. Kadri ve Nazire Gürsel, %65 çoğunluğa mensup. Ancak bu hareketleriyle Türk siyasi tarihinde, basını tarihinde, yargı tarihinde, popüler kültür tarihinde ve öpüşmenin tarihinde ilk oldular.

KAMUSAL ALANIN MAHREMİYET BÖLGESİ
Kristoffer Nyrop. The Kiss and its History (Öpücük ve Tarihçesi) adlı kitabında "Çiftler; zaman zaman, fiziksel bir mahremiyet alanları olmasa da, zihinlerin birbirlerinden başka her şeye kapatarak psikolojik bir mahremiyet duygusu yaratırlar" der. Yapasınlar mı? Bir toplum, göz önündeki kişi insana mahremiyet sunamaz mı?

"Cezaevi kapısı önünde çekilmiş bu fotoğrafın anlamını büyüten, oradaki askerin başını utangaçça çevirip mütebessim bir ifadeyle bize bakarak, orada özü bir hayat alanı açmasıdır. Ben bakmıyorum, siz öpüşebilirsiniz" demek istiyordur? Fotoğrafa dair yorumu böyle Kadri Gürsel'in.

Mütebessim askerin onlar için açtığı özel alan, birbirine kapanarak kendi mahremiyetini yaratmış kişiler ve bütün Türkiye'nin sevgiye olan açığı.

Ölüm ve savaş yerine barış ve hayat önerenlerin ihtiyaç duyduğu hayat öpücüğüydü, Kadri ile Nazire'ninki.

Şehvetten ziyade, hasretin ve sevincin ifadesiydi bu öpüşme. Bir acının son buluşunu kutlamak.

Kendiliğinden, doğal, hesapsız bir öpücük. Birçokları bunu sorun etti. Yadırgadı. Kinadı. Hatta suçladı. Kimin yaptığı zayıf? Öpünmü mü, sövenim mi!

Son zamanlarda gündeme gelen tek güzel şeydi söz konusu öpücük.

Ve belki de... muhtaç olduğun kudret dudaklarındaki asil sıcaklıkta mevcuttur. 🌸

Muhtaç olduğun kudret dudaklarındaki asil sıcaklıkta mevcuttur.

KAMU SPOTU

TEVFIK
MERKUT

TUĞRA'LI DOBLO VE ÖZEL GÜVENLİKLERDEN
OLUŞAN BİR TUĞRA'LA AMERİKA VE RUSYADAN
SONRA DÜNYANIN EN SÜCLÜ 3. ORDUSU
OLECAĞIMIZI BİLİYOR MUYDUNUZ??

TAKSİLERDE LEVYE YERİNE BEYZBOL
SOPASI TAŞIMA ORANLARININ %72
ARTTIĞINI BİLİYOR MUYDUNUZ?

KAHROLSUN
KAPİTALİZM! YAŞASIN
LEVYE DAYAĞI!

serli ve milli
kotek
platformu

nufusumuzu
ARTIRIP
günde bir
doların
altına
ÇALIŞMAMIZI
İSTİYORLAR
uyan
türkiyem!

Mehmet Ali Akşamsefası

Öpüşmenin kökenini araştıran bilim insanları,
Hindistan'da, M.Ö. 1500'li yıllara ait bulgulara
rastlamıştır. O döneme ait yazıtlar, birbirini kovalayan
ve birbirinin nefesini çeken âşklardan bahseder.

AĞZINDAN MI ÖPMÜŞ?

**Bir kez öpüşebilseniz
dünyayı solduracaktık.**

İsmet Özel

Öpüşmek, yolu sorgıdan geçen
herkesin hayatında özel bir yere
sahiptir. Bazen birlikte geçirilecek
sonsuz anları başlamak için uyarız
dudaklarımız. Bazen de yitip giden
güzelliklerin ardından bir veda busei
bırakırız. Zamanın, mekandan,
dertten, tasadan uzaklaşma
durumunda öpüşmek.

DOĞUNUN ÖPÜCÜĞÜ

Öpüşmenin mantıklı bir açıklaması
yoktur. Eylemin kökenini araştıran
bilim insanları, Hindistan'da, M.Ö.
1500'li yıllara ait bulgulara
rastlamıştır. O döneme
ait yazıtlar, birbirini
kovalayan ve
birbirinin nefesini
çeken âşklardan
bahseder.
Öpüşmenin,
M.Ö. 326 yılında
Pencap'tı fetheden
Büyük İskender
tarafından batya
götürüldüğü rivayet
edilir. Öpüşmenin
büyüsünden etkilenen
sanatçılar, bu romantik davranışa
eserlerinde yer vermeye başlar ve
olay gelişir.

EDEBİYATTAN BEYZAPERDEYE

Efsaneler, edebî eserler ve sonrasında
sinema, öpüşmeyi romantizmin
sembolü haline getirmiştir. Tarih
boyunca, gerçek ya da kurmaca
büyük muhteşem an, muhteşem
öpüşmelerle kutsanmıştır. Romeo,
dudaklarıyla budatırır günahını
Juliet'e. Psyche, Eros'un öpücüğü
sayesinde döner yeniden hayata.
Clark Gable ve Vivien Leigh'in Rüzgar
Gibi Geçti'deki efsane sahnesi,
Örümcek Adam ve Mary Jane'in
bildiklerimizden üst üsten öpüşmesi,

Titanik'in aşkıları Jack ve Rose, Leydi
ile Sokak Köpeği, Hayale filmindeki
Demi Moore ve Patrick Swayze...
Bize, öpüşmenin sıcağını hissettiren
büyük hikaye var.

BAKIM OL VE ÖP BENİ!

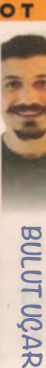
Genç bir çift, selfie'nin popüler
olmasından yıllar önce, yıkımla
üzere olan Berlin Duvarı'nın önünde
öpusürken fotoğraf çekinmişlerdir.
Scott Jones, kaybedilen bir maçı
ardından çıkan olaylar esnasında
paniğe kapılan kız arkadaşını öperek
sakinleştirmeye çalışmıştır. Suriyeli
bir çift, Budapeşte'de bir tren garında,
ülkelerinden ayrılmış olmanın,

sağatan, bulundukları
kocullardan kaçmak
için birbirlerinin
dudaklarına
sığınmışlardır.

HER ŞEY BİR ÖPÜCÜKLE BAŞLAR

Cumhuriyet
Davası'nın
sanıklarından
Kadri Gürsel,
geçtiğimiz ay, tam 330
gün sonra özgürlüğüne
kavuştu. Haksız suçlamalardan

kurtuluşunu, eşi Nazire Gürsel'i
öperek kutladı. Cezaevin çıkışında,
objektiflerin karşısında, askerlerin
önünde ve otarlardan milyonlarca
kilometre ötede! Kadri ve Nazire
Gürsel çifti, bu öpücükle "Yasal bir
öpüşme a'da çalıntı bir öpüşme
kadar güzel olamaz" diyen Guy de
Maupassant'ı haksız güldürdü. AFP
muhabiri Yasin Akgül'ün yakaladığı
bu kare, tarihteki yernin ali. Taşıyan
kalpler arasında yüzümüzü
güldürdü. İçimize yayılan umudun
nedeni, belki de çocuklarımız
aratacağımız hılsızlıklara Hot
Chocolate'in It Started With a Kiss
şarkisi ile bağayacak olmamızdır.

BULUT UÇAR

Pek çoğumuz sonradan son derece popüler olmuş ve sinema filmine, tiyatro oyununa hatta müzikale uyarlanmış Fosforlu Cevriye romanıyla biliriz Suat Derviş'i. Ancak diğer kitapları da Fosforlu Cevriye'nin gölgesinde kalamayacak kadar kıymetlidir.

CUMHURİYET BURJUVAZİSİNDEN TOPLAMCU GERÇEKÇİLİĞE DERVİŞANE BİR YÖNELİŞ: SUAT DERVİŞ

Kadın yazarlarla ilgili çalışmaların, hatta kadın yazarların sayısının görece az olmasının başta sosyo-kültürel ve ekonomik gerçekler olmak üzere pek çok nedeni vardır kuşkusuz. Bu (göreceli) kısır edebiyat ortamında var olan birçok değerler de hakkının yeterince verilmesini, iklimiyle kurulaklaşmaktaki maalesef. Kanıma hakko verilmeyen, kıymeti yeterince anlaşılmayan bu yazarlarımızın başında da Suat Derviş gelmekte.

Türk edebiyatının, değerli gününge gün katılan bir zenginlik olduğu kansındayım. Ortaya çıkarılan yeni metinler, yeni yazarlar yahut henüzliyi yadırp araştırıcılara konu olan metinler ve yazarlar nedeyle böyle düşünüyorum. Zamanında değeri bilinmeyen yıllar sonra kanonik hale gelen ne kadar çok edebi metniniz var düşündüğümüzde...

Suat Derviş, roman ve şiir türünde pek çok eser ortaya koymuştur. Genel yazın anlayışında kadınlığın ve kadın olmanın beraberinde getirdiği toplumsal sorunların etkin olduğu söylenebilir. Bence onun önemli bir yazarıyapan bir diğer unsura genel olarak moderniteye karşı eleştirel tutarıdır.

Pek çoğumuz sonradan son derece popüler olmuş ve sinema filmine, tiyatro oyununa hatta müzikale uyarlanmış Fosforlu Cevriye romanıyla biliriz Suat Derviş'i ki bence de şahane bir romandır ve Derviş'in baş yapıtlarından biridir. Ancak diğer kitapları da Fosforlu Cevriye'nin gölgesinde kalamayacak kadar kıymetlidir. Aslı ad Hatice Saadet olan Suat Derviş, 1905 yılında İstanbul'da doğmuştur. Dönemin seçkin ailelerinden birine mensup olan Derviş'in annesinin kökeni saraya dayanan, babasıysa jinekoloji profesörüdür. Ailesinin bu seçkin konumu ve maddi açıdan güçlü olması neticesinde Derviş, Almanya'da müzik ve edebiyat eğitimi almıştır. Pek çok mahlasla eserler vermiş, gerek kendisi gerekse eşi Resat Fuat Baranar'nın yaşadığı tutukluklu dönemlerinde pek çok skandal çıkmıştır. Türkiye'de hayatını idame ettiremez hale geldiğinde çareyi Fransız yaygıtme bulur ve orada yazarızakre gazetecilik yapar. Bu süreçte de pek çok skandal çıkar. Örneğin, bu dönemde 'Çiğn Gibi' ve 'Mehmet Ali'de Arkaşın' isimli

'Ankara Mahpusu'nun Fransızca çevrildiğini ve bu eserlerin dilimizden Fransızca çevrilen iki eserler olduğunu Ercan Kesal'ın 'Çiğn Gibi'ye yazdığı sunuş yazısından öğreniyoruz.

Suat Derviş, yaşadığı dönem itibarıyla tarihsel değişim ve dönüşümlerin müşahideli/müşafide olmuştur. Hem yurt dışında eğitim görmesi nedeyle Avrupa'daki bilimsel gelişmeler ve buna bağlı olarak modernitenin gözlemci hem de imparatorluktan ulus-devlete geçiş sürecinin-ki-

bilindiği üzere ulus-devletler, rahmani erkin terk edildiği modernitenin ürünüdür. Tanıklardan biridir. Bu toplumsal etmenlere alevi faktörleri de koymak mümkündür; babası profesör, dedesi ise kırıyager olan Derviş, tüm bunların neticesinde bilinim ve

ilerleme mefhumunun içine doğmuştur denilebilir. Buna rağmen eserlerinin bazılarında görülen bilime karşı kırıkçı tavrı bu bağlamda değerlendirildiğinde bir hayli ilginç gelmektedir.

Pek çok yazarın eserinde gördüğümüz aklın ve bilimin şaşmaz rehberliği ne muhalefet Derviş'in eserlerinde de mevcuttur.

Özellikle yazımların ilk romanı olan 'Kısa Kitap' bu bağlamda idarelenebilir. Aklın ve bilimin kuruluşuna karşı Batı'nın Ortaçağ'a özgü diyerek dışladığı "tekinsiz" motifler bu esereyön vermektedir. Derviş, 20. yüzyılın kuma, manşeta vesikla dayalı yapısını metnin sonundaki şu sözlerle eleştirir bir bakıma;

"Çünkü bana söylediler:

-Yirminci asrıdayız.

İnsanlar artık böyle muhayyir-ül ukuile efşane inanıyorlar. Çünkü onlar bugün çok müteakki, mantıklı, çok medeni..."

Sadece 'Kısa Kitap'ta değil, 'Ne Bir Ses... Ne Bir Nefes...', 'Buhran Gecesi' ve 'Fatma'nın Günahı' adlı metinlerde de ortak bir payda olarak "Gotik" kavramını ileri sürmüştür. Soydan'ın da belirttiği gibi böyle örnekleminin az olduğu iddia edilen çok türün nüveleri olarak bu metinler okunmalıdır. Bu metinlerin, özellikle 'Fatma'nın Günahı' için söyleyebileceği gibi- otobiyografik öğeler

de rastlanır. Pek çok kovuşturmaya tutuklamaya uğramış ve bu nedenle yurt dışına kıyasla diğer unsurlar metinlerinde de karşımıza çıkan olaylardır. Devrimci mücadelenin her zaman içinde olmuş, ölümüne birkaç yıl kala ilerlemiş yazsa rağmen Devrimci Kadınlara Derneği'nin kuruluş çalışmalarına katılmıştır.

Derviş, eserlerinde yansıttığı sosyal meseleler bağlamında "toplumcu gerçekçilerin" saflarında görülebilecek, on dönemde eşine az rastlanır bir şekilde kadın, bir anlamda "öteki"nin öyküsünü yazdığı, onun skıntılarını ele aldığı için Marksist olarak da nitelenebilir. Özellikle 'Hiç' ve 'Çiğn Gibi' adlı metinler Halit Ziya Uşaklıgı'nın 'Bihter'ine ve onun edilgenliğine bir eleştiri olarak görülebilir. Her iki romanda da bir "aşk-ı memnu" söz konusudur fakat her iki romandaki kadın karakter de etkin yapılarıyla, diyet edeyen kadın duygusal hezeyanların yansıması. 'Hiç'i okuyanlar belki buna muhalefet edebilir fakat unutulmamalı ki orada karakter her nevi intihar niteliği taşıyan ölümü götüren sebep yaşadığı yazık aşk değil, ölümü kabayettikten sonraki depresyondur! Anı Suat Derviş kendisi gibi mücadaleci kadın karakterlerin yaratıcısıdır.

Suat Derviş, yıllarca keşfedilmeyi bekleyen adı henüz hak ettiği değeri görmemiş bir yazardır. Dönemin erli yazarlar hegemonyasında adı maalesef arka sıralarda kalmıştır. Fakat kanımca onun bu ikinci konumda bulunmasının yanlışlığı ortaya koyan bir diğer unsur da yabancılık değil de kültüre olan hakimiyetidir. Hem Almanca hem de Fransızca dillerine bunun yanında Alman ve Fransız kültürlerine olan aşinalığı onun çağdaşlarından farklı kılar. Özellikle 'Ne Bir Ses... Ne Bir Nefes...' adlı metninde Goethe'nin eseri Niş Schubert bestesiyle birlikte metnin içini küllanıldığı bölm, onun entelektüel birikimini gösterir niteliktedir.

Suat Derviş, 23 Temmuz 1972'de hayatını kaybetmiştir. Geride pek çok roman ve öykü bırakmış Derviş, kendisi hakkında çok özele bir araştırma yapan Burak Albayrak'ın ifadesiyle "Sabahattin Ali, Nâzım Hikmet, Ahmet Hamdi Tanpınar, Atilla İlhan, Orhan Kemal gibi isimleri bir dergi çatısı altında toplamış güçlü bir kadındır. Birçokları ağzını açmaktan, kalemini oynatmaktan korkarak omrünün sonuna kadar faşizmin karşısında durmuş güçlü bir kadın. Nâzım Hikmet'e 'Ağlasa da gözlerinin yaşını; / Bir kere eğerim bu kadının başını' mısralarını yazdıracak kadar güçlü bir kadındı."

Son kerte,de hayattayken kıymeti bilinmese bile yıllar sonra keşfedildi, aslı değerine o zaman kavuşa ve hak ettiği değeri döndürmenin çok sonra bulan yegane unsur kanımca iyi edebiyattır, iyi sanatçı. Bu bağlamda Suat Derviş iyi edebi eserler yazmış ve bugün bile değeri bilinmeyen iyi bir edebiyatçıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://irantey.org>

Elif Şafak, biseksüellik açıklamasıyla gündeme bomba gibi düştü. Peşi sıra yağan tepki ve eleştirilerin olumsuzluk dozu inanılmaz derecede yüksek olmasına rağmen itirazlar biseksüelliğe değil Elif Şafak'ın bizzat şahsına karşıydı.

YARANAMAYANLAR

Ünlü yazar Elif Şafak tarafından New York'ta İngilizce olarak kaydedilen yeni bir konuşma/konferans (TED Talks) gündeme bomba gibi düştü, malum. İlgili bölüm Türkiye'ye şöyle çevrildi: "Ben her zaman azınlık hakları konusunu yüksek sesle açtığım konuşan ve üzerinde etrafıca yazan biri oldum. Kadın hakları, LGBT hakları... Fakat bu konuşma hakkında düşünceler içinde iken, peşi sıra gelecek kararlama, alay, nefret ve damgalanmadan çok korktuğum için biseksüel olduğumu hiçbir zaman kamuya açık alanda söyleme cesaretini gösteremediğim farkına vardım."

Medya ve sosyal medyaya yağan tepki ve eleştirilerin olumsuzluk dozu inanılmaz derecede yüksek olmasına rağmen itirazlar biseksüelliğe değil Elif Şafak'ın bizzat şahsına karşı idi. Türkiye'nin en çok kazanan yazarı (Forbes, 2016) ve yine ülkenin yurt dışında en çok tanınan çağdaş yazarlarından biri olan Elif Şafak 'milyon satan bir yazar-olmasına rağmen hiç severni yok' gibi bir tablo çkıyor ortaya ki bu gerçekten tuhaf.

Eleştiriler en çok eşi ve geçmişte kıtadara verdiği destek özelinde şekilleniyor. Ancak köşü, ülkede ilk defa bu capta göz önünde olan bir kadının, üstelik dünyaca ünlü bir yazar olan bir kadının biseksüel olduğunu açıklamış olması, öyle değil mi?

"Cinsiyetönelimini açıklamasının haber değeri yok.", "Bize ne?" gibi yaklaşımlar rasyonellikten uzak. Hak ve özgürlükler konusunda günbegün geri girmekte olan bir ülkede böylesi bir beyanattı haber değeri elbette var. Hakkındaki haber yazıyor yorum-ya da bunu gösteriyor zaten.

Ote yandan eleştirilerde yeni kitabının konusuna gönderme yaptığı yeni PR yaptığı, samimi yetsiz olduğu en sürülüyor Şafak'ın. "Uzun romanların yazarı", "M1i market yazarı" gibi nitelemeler ekleniyor yorumlara.

Yeni kitabının konusu açıklamasını değil, çıktığı zaman görürüz prim yapıp yapmadığını. Ancak "M1i market yazarı" ifadesine tümüyle itiraz ediyorum.

Genel olarak çok satanlar hakkında rastlanabilen bir 'küçümseme' ifadesidir bu. Oysa popüler oluştun olmasın bütün dergiler (şu an okuduğunuz dahil) aynı markette satılır Mehmet Ali & Akşam Gazetesi

Her aların, her başlıgın, her kimliğin, her kavramın bir 'sahibi' var ve tıpatıp kendisi gibi olmayı kovmakla geçiyor ömürleri.

ve bulunamayınca olay çkıyor. Çok anlaşılabilir çünkü başka yere gidip arayacak zaman-enerji bulmak zor. Ee, erişimi kolaylaştırdığına göre ne sakınca var supermarkette kitap satmamn!

Her kitap mümkün olan en yüksek sayıda okura kavuşmayı ister. Kitabına kolaylıkla erişilmesini de hemen her yazar arzu eder. Değil mi ki basılmış ve rafa çıkmış, okuryolu buluşmak istemeden bunu doğa ne var! Yazar da, yayıncı da bunun ister, bunu hedefler, buna çalışır.

Üstelik Türkiye gibi raf savaşlarının çok sert ve acımasız yaşandığı bir ülkede... Açık olan bir şey ki kitapçılar, kitap marketler ve kitap rafaları yetersiz. Her gün 150 yeni kitap basılıyor. İki haftalık raf ömründe okuyucuya yüzünü bile göstermeden iade edilip depoya boyuluyor binlerce kitap. Bu herkes için zarar.

Görünürülük meselesi devasa bir problem. Dolayısıyla kitapların sadece M1i olanda değil tüm semt marketlerinde satılmasını isterim şahsen. İnsanlar özel olarak kitapçı gezmeye fırsat bulamayabilir ama herke haftada birkaç kez markete uğrar.

Aynı yerden hem deroute, hem kedi mamas, hem kitap almaya hiçbir itirazım yok benim pratik olarak. Yeter ki bana da hitap eden kitaplar gelsin o markete...

Asıl bir diğer sorun: Kitap raflarındaki tekellelik ve marifülsatırlar. Bu sorunları gözden kaçırıp supermarkette satılan kitabı küçümseme şekilliliğinin ciddiye alınır bir yanı yok. Erişimi ne kadar kolay olursa o kadar kolay karşıır kitaplar hayata. Bir ekme, bir su kadar öncelikli ve vazgeçilmez olur.

Biseksüellik konusuna dönersek, dolayında rastladığım en acıyıp tepkilerden biri haber.sol.org tr sitesinin Serbest Kürsü köşesindeydi: "Elif Şafak biseksüel olarak açıkladan önce, biseksüel olma onurunu kendisiyle özdeşleşen tüm çirkinliklerle gölgelediği için biseksüellerden özür dilemelidir."

"Ne la'ya, ne Musa'ya..." diyeyim gerisini siz getirin. Her aların, her başlıgın, her kimliğin, her kavramın bir 'sahibi' var ve tıpatıp kendisi gibi olmayı kovmakla geçiyor ömürleri. Elif Şafak'ı ne savunmak ne yermek bu yazının amacı, genel manzardan parçalar bunlar.

"Yaranamayanlar" köşemizin

ALLAH'LA ARAMIZDA

Şimdi ölüm bir şaka

Allah'la aramızda

Kimsenin gülmediği

O'ndan ve benden başka

Yaşamaksa bir leke

Mayınlı haritada

Patlayın sıkıntidan

Ayağının altında

Şehitler, muharıpler

Amon, amen ve amin

Ben Halepli Mustafa

On iki yaşındayım

Çok severdim Messi'yi

İbrahim Tatlıses'i

Ve babamın her akşam

Sağ salım dönmესini.

Annemin saçlarıyla

Sabahın söylediği

Simsiyah bir şarkıyı

Uykumda dinlemeyi

Şimdiye gülüyorum

Mezarımdan hayata

Bir şaka çünkü ölüm

Allah'la aramızda.

TUNA KIREMITÇİ

YAZMAK BİR YOLCULUKSA

Sevgili okumadan, yazmadan yaşayamayan dostumuz,

Kendinin çok var hissettiğin yer o masa başı ya da defter yanı ya da kalem tuttuğun o dakikalar. Biliyoruz, yazarken olduğun kadar okurken besleniyorsun bir de. O da bir var olma nedeni. İşte o yüzden "Atölye" kütüphanesini büyütüyoruz.

Türkçe edebiyatın öne çıkan 15 yazarını bir araya getiren

Uydurmanın İncelikleri,

henüz hiçbir şey yazmamış olsan dahi, şimdilik bir okur olsan da, seni çok ilgilendirecek ve keyiflendirecek. Yazarın biri için ise mütthiş bir yol gösterici. Herkesin birbirinden ne kadar farkı olduğunu görerek, yazarken büyük bir özgürlük sağlamaz mı insana?

Bu kitap, seni özgür kılacak!..

Hakan Başakçı sordu,

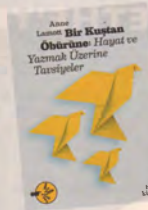
Başar Başarır, Doğu Yücel, Fuat Sevinç, Hakan Günday, İsmail Güzelsoy, Jale Sancar, Mahir Ünal Eriş, Mario Levi, Mine Söğüt, Murat Özyazar, Müge İplikçi, Nermis Yıldırım, Seray Şahiner, Yavuz İkinci yanıtladı.

Birinin ak dediğine öbürü kara dedi, kimi kendini yazarken dizginlemek zorunda kaldığını anlattı, kimi bir yazar olarak tıkanıldığında dem vurdu, kimi sorulara yanıtlar verdi. Yanıtları arka arkaya okuduğunda bir kez daha göreceksin ki, benzerimiyer beş parmak birbirine. Ama kesime kiimleri de bizi bir yapayırıyor işte.

O zaman gel bu kitapla özgür burak kalemini!

Penak "Yazarlar Anlatıyor: Uydurmanın İncelikleri"
5 Kasım 2017, Penak, 160 s. 15.000 TL
TCMLP gtl. İstanbul Kitap Fuarı / Büyükdere Sokakı
Beşiktaş, İstanbul. Doğu Yücel, Fuat Sevinç,
İsmail Güzelsoy, Jale Sancar ve Nermis Yıldırım

Yazarın koçu olmak ya da kendi yazarlık hikâyesine başka yazarların yoluna ıskırtmak isteyenlerin buluştuğu "Atölye"ye, dünyanın bu alandaki en çok okunan kitaplarından biri, *Bir Kuşun Öbürüne* de ekleniyor. Öyle işten, öyle etkili ki Anne Lamott bu kitapta, baş ucunda yerini alacak o da!

hep_kitap
hep_kitap
hepkitap

hepkitap.com.tr

Genel
Dağıtım PUNT

hep
kitap

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefasi

İnsan, yaradılışından sorumlu mudur? Seçme şansımız olmadığı bir duruma ayak uyduramazsak, bunun sorumluluğu kime aittir?

FRANKENSTEIN VE TOLSTOY'UN DIRİLİŞİ

Bir klasiğin söyleyecekleri asla bitmez.
Her okuduğunuzda, size ilk okuduğunuzda
keşfetme hissi uyandırır.

ITALO CALVINO

İnsanlar sizi etkilemeye göre karşılır,
bilginizi göre uğurlarlar.
RUS ATASOZU

Bizi etkileyen, bize ilham veren bütün kitapların belkide
ortak özelliği dürüstçe yazılmasıdır.
HAKAN GÜNDAY

Edebiyat klasikleri, bir yönüyle tüm insanlığı aittir.
Evrensel bir geçerliliği ve tutarlılığı sahiptirler.
Ve bir şekilde birbirlerine bağlanır, birbirlerini
bitünlerler.

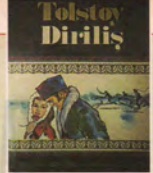
DOKTOR BEY, TANRI OLMAK İSTİYOR
Mary Shelley'nin gotik eseri Frankenstein'a bakalım.
Frankenstein Devrimi altı aristokrasiyi ve Tanrı rolüne
soyumsuz kilseleri devirmişti. Fakat Tanrının tahtına
bu sefer bilim oturmuştu. Doktor Frankenstein,
pozitivizmin asla yanlamayacağı inancıyla bir
insan yaratır! Yaratıcı sevmek fakat! Asıl sorun,
insanın Tanrı olma çabasıdır. İşte yarat, kitabın anti-
aydınlanmacı özgesi bu yolla sergiler. İnsan dünyadaki
yerini sorgulayan fakat bir türlü tayin edemeyen ve bu
çaba sırasında tükenen varlıktır!

CANAVARI, TİPİNE BAKARAK YARGILAMAK

Ruhu ve duyguları reddeden Doktor Frankenstein
kendine yabancılaşmış ve sorumluluğunu üstlenmesi
gerekten canavardan kaçmıştır. Toplum tarafından
dışlanmış, sevilmemiş insanın çaresizliği, yaratıkta
vucut bulmuştur. Onun kaderi, kendisinin belirlemeye
görmüştür; karakterinden daha önemli sayılmıştır.
Yaratık çığırılmaz kurbandır. Halbuki özü
görünümüne mağlubiyeti suçun aslindedir. Ve bu
durum, kimsenin pek de umurunda değildir. Tıpkı, Lev
Tolstoy'un Dikkat adlı eserinde olduğu gibi.

YANLIŞ SANIK, YANLIŞ YARGIÇ

Kimsesiz Katyuşa, asil bir aile tarafından evlat
edilir. Kültürlü bir hizmetçi olarak yetiştirilir. Yı
ve kötünün ailenin iki prensesinde temsil edildiği
romanda Prens Nehludov'la yaşadığı aşk ve hamileliği
Katyuşa'nın özgürlüğünü elinden alır. Aşkının
asla kabul görmeyeceğini bilen Katyuşa evi terk
eder ve hizmetçi olarak çalışmaya başlar. Çalıştığı
yerlerde gördüğü tacizler ve Prens'in onu bir başına
brakması, çocuğunu bakmakla azade düşen Katyuşa'yı
hayatı kadimliğine iter. Yılar sonra bir mahkeme
görülecektir. Katyuşa sanki sandalyesindeymiş, Prens
Nehludov jüride olacaktır. Öz bir şey deha görünüm
görmüş olmuştur. Yargılan Katyuşa değildir aslında,
mahpuzun bastırılması, değeri gösterilememiş ve belki de
merak bile edilmemiş özümüzdür. İnsan, yaradılışından
sorulabilir mi? Seçme şansımız olmadığı bir duruma

ayak uyduramazsak, bunun sorumluluğu kime aittir?

FRANKENSTEIN = KATYUŞA

Asıl yargılanması gereken Doktor Frankenstein
ve Prens Nehludov nezdinde toplumdur. Çünkü
bireylerin yazılması toplumdun ayrı düşünülmez.
Ve bunu dikkatle anlamaya hiçbir yargılamaya meşru
değildir. Gerçek suçuları yargılamadığımız sürece,
haksızlık hüküm sürmeye devam edecektir. Doktor
Frankenstein'in diriltiği, aslında Katyuşa'dır!

VİCDANININ SESİNİ DUYAMAYANLAR

Dr. Frankenstein, ondan bir şey yaratmasını isteyen
canavara "hayır" der. Esasen canavar yalnızlıktan
kurtulmak, hayata tutunmak derindedir. Ancak Dr.
Frankenstein rasyonel hareket ettiği düşünerek,
vıdancın susturur ve bu teklifi reddeder. Rasyonel
gibi görünen bu kararın yoll açtığı felaketler silsilesi,
modernizmin, sağduyudun anının aklıcılığına yönelik
derin bir eleştiridir.

Bunun yanında Diriliş'te Katyuşa'nın, Prens
Nehludov'un fedakarlığıyla yeniden hayata tutunması,
oldukça romantik bir çözümlemedir.

Edebiyat klasiklerini belli şablonlar aracılığıyla
anlamaya çalışmak, geçmişteki yargıları tekrarlama
faydasızdır. Her okumada yeni keşifler imkanı sunan
bu eserler, her dönemde yeniden yorumlanma
becerisi göstermek gerektiği kanatındeyiz. 🌸

GOETHE'YE MEKTUP

Yeteneği anlayabilecek yeteneği olmayanların elinde yok oluyor hayatlar.

Johann Wolfgang von Goethe,

Weimar: 17 Ekim 2017

Aziz dostum,

Size 185 yıl uzaktan yazıyorum.

"Doist, erdemlerine hayran olduğumuz insandır,"
demişti Cicero "Asiolaran erdem, dostun uzakta ya da
yakında olmasının ne önemi var!" İşte, size
bu duyuyula yazıyorum.

Yaşamla ölümün arasındaki
cizgi hiç bu kadar incelmemiştir.

Bir nehrin kıyısında
yazıyorum uzun zamandır.
Çocukken, çamurdan evler
yapmış, sevgillerin ya
ışığında buluştuğu, cıvırların
kükleriyle emzirildiği nehir var
ya! İşte onun kıyısında.

Kalpler çizilmiş, isimler işlenmiş
çınar gövdelerinde, Cınarlar birlikte
büyümüş kalpler: İşte karşında derin bir kalp,
işlene Genç Werther!

Aziz dostum,

İşık saçan yüzünüzü aydınlatıyor odamın
sarmas dolay su damlaları. Ve benzer
akıyor gözlemlerinden. Yıyapada kal olan Weimar
Mehtmet Ali & Akşamsefasi

Tiyatrosu'na doktuğunuz gozaşları.

Ay ışık düşen dağ yollarında yürüyen siz!

Sesiniz zamanı alıp yazıyorsunuz sevgiliye:

Uzakta da olsun, ben yoldaşım
Sen yarımdasın
Gün söner, yıldızlar şır gükte, ah
Burada oluydun!

Aziz dostum,

Karamsar bir dünyada şaşkınz.
Şaşkın, aciz ve vahşi.
Akşam yemeklerinde hiç
tiksinmeden izliyoruz
ölenleri. Roma
ziyafetlerinde, cinayet
planları kuruyoruz.
Saldırıyoruz yorulmadan.
Korkularımız gizli, tüm
saldırırlarda. Bakışlarımızla
carmeha geriyoruz insanları.

Coğmıyınmaz büyükten, küçükleri
dünümüz. Belirttiğimiz gibi "Tanrı bizi insanlıktan
menmün değil." Yeniden yaradılış için her yerin
darmadağın olacağı o gün daha da yaklaştı
Aşk suratları dolayıyor sokaklarda. Golgesiz.
Sıratları Oyalıyor kalbalkatlı Güneş
alınlanıyacak kadar dar. Yeteneği anlayabilecek

yeteneği olmayanların elinde yok oluyor hayatlar.
İnsanlar düştük olacaktı kadar cesur değil. Bir dünya
haritasının üstünde kahkahalarla gülmüş Mefisto.

Aziz dostum,

Vakit gece yarısı. Camların reçine kokuları uzanıyor
gökyüzüne. Aynı şavkında aşk dinine girmiş iki yürek,
ihali nurun nehrinde sessizliği duyuyor. Benzer
ruhlardolayıyor büyüly ya ışığında.

Ay ışık biziylmiş,
Ben büyüklerin yalancısıym.
Dilekler tutamış gecelerde
"Sani sevyayın" dersin dağlara
Doğdu da seni severmiş
Tutmak istersen gökyüzünü
gönlünden
Yıldızlar hemen avucuna
inermiş
Oysa mehtaplı gecelerde
Sani sevgiğin hiç kimsede
demeden
Ben büyüklerin yalancısıym,
Demek ki seni bir yerlerde
Ben sevgiğin söylüyor.

Kararığa birip gidiyor gece. Güneş doğuyor
vakindin odası. Çaresiz, şu an zalere alışkın Mefisto.
Anlamak için, şairin ülkesine gidiyorum.
Buluşmak üzere, aziz dostum. 🌸

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://irantey.org>

Aslında o anda yapacak o kadar çok şeyim vardı ki; söyleyecek o kadar cümlem, sarılacak o kadar kolum, öpecek o kadar dudüğüm vardı ki... Fakat hepsini aceleyle ruhuma tıkıştırıp normal bir eski sevgili taklidi yapmaya karar verdim.

AHMET'LE MEHMET

Ayrıldıktan sonra onun hakkında neler düşündüğümü pek hatırlamıyordum.

Bekli işlerin bu noktaya varmasını sorumsuz olarak kendimi gördüğümde biraz öfke ve hissettığım kırılmanın bir daha fazla yapmasını engel ola-bilmek için de geri dönüşüm bir kararlık...

"Onu bir daha asla görmeyeceğim, asla aramayacak, mesajla olmayacağı. Aklima her düşüğünde başka kadınlara düşeceğim. Ona benzeney, hissetmeye, sevişmeye, sevişemediğim tüm kadınlara düşeceğim" diye söz vermiştim kendime.

Böyle de yaptım. Bir süre seslenişini unuttum, sonra yüzünü, en sonunda da kokusunu...

Karşıya geçecektim o gün. Vapurun açkaraftındaydım. Etrafı kimse yoktu. Havalar serinlediğinde üst kat da gelirdi henhalıyordu. Sonbahara girmek üzereydik...

Telefonumu kurcalarken göz ucuyla karşıma bir kadın oturduğunu gördüm. Hissediyordum, kadın beni izliyordu. "Direkt bakasın mı yüzüne acaba, ayıp olur mu yok" yahu bana bakmıyordur, yoksana mı bakıyor?

Arka arkasla okla konusurdu, imza günlerinde mi sanıyordun acaba? diye içinden geçirdim kadın bana doğrudan "Aflederseniz!" dedi.

Kafamı kaldırdım. Göz göze geldik. Uzun bir süre görüşemediği kişiler arasında karşına çıktığında affalarınız ha, tanrınız o yüzü ama hatırlayamazsınız, bir saniye için de bir ihtimali artı, aşk düşünlünüz; "Okladın mıydı, aklı iş yerinden miydi, konuşum muydur?" diye,

ama kısa bir süre sonra taşlar yerine oturur ve kim olduğunı hatırlarsınız.

Benim de beş yıl önce unuttuğum sesi hatırlamam uzun sürmemişti. Sonra yüzü geldi aklıma, hiç değişmemişti. Yeşil gözleri, siyah saçları ayırdı, ki-barca affederseniz demesi, sesinin ince ama insanın için kırıp kopur eden tonu, keşki bakılın ayırdı.

- Buşra?

- Hakan!

Çok kısa bir an ayğa kalkıp sarılamış düşündüm, kalkar gibiydim, kalka-madım, elimi uzatayım dedim, ne yaptığımı da tam anlayamadım, sendeğin gibi oldum.

Hareketlerim yapıldığım heyecandan dolayı, tamamen kontrolten çıktım. Bir kukla gibi hareket ediyordum.

Nihayet, yerimden yarı doğmuş bir vaziyette elimi uzattım.

- Aaa merhaba, n'aber ya?

- Merhaba, çok şaşırım seni karşımda görürnce.

Aslında o anda yapacak o kadar çok şeyim vardı ki; söyleyecek o kadar cümlem, sarılacak o kadar kolum, öpecek o kadar dudüğüm vardı ki... Fakat hepsini aceleleruhuma tıkıştırıp normal bir eski sevgili taklidi yapmaya karar verdim.

- Valla ben de çok şaşırım. Ne işin var İstanbul'da?

- Nisan'ın annesi biraz rahatsız, ona geldik.

Tabi ki beni izmek için yalan söylüyordun. Ona sezdirmeden eline bakmaya çalıştım. Evet, parmağında nisan yüzüne pek benzemese de bir yüzü vardı. Doğru söylüyordum demek. Hem niye beni izmeye çalışsındı ki, ben kimdim? Ömrüm boyunca beni rahatsız hissettiren, her türlü hıyal kırıklığını baş müsebbibi olan bu kendimi önemseme huynadın bir an önce vazgeçmeliydin.

- Çok geçmiş olsun.

- Teşekkür ederim.

- İyi mi başırdım?

- Değil, doktorlar pek iyi şeyler söyleyiyor.

Hı, izlemiştiğin, işin aklı umurunda bile değildi nişan'ının annesinin du-rumu. Çünkü bütün duyguların hayatımdan çok gittikten sonra kaçaymış-tım, doğru dürüst işik bile olamamıştım kimseye. Bu kadar hisiz bir insana dönüşmüşken nasıl izledim dediği adının anışının ölecek olmasına?

- Çok üzülün.

İnanmamıştı herhalde üzülüyüme. Cevap vermedim.

Konusmaya devam et-tim.

- Tebrik ederim, nişanlandı demek.

- Teşekkür ederim. Peki sen, sen neler yapın?

- Ne yapayım, belki duymuşsundur, evlendim ben de. Üç yıl oldu.

Evlendim derken gözlerimin için bakmıştım. Belli belirsiz bulutların arkasına sakladı bakışlarını. Kırıldığında böyle yarıydı hep. Kavgı etmezdi onunla hiç. Ben bağırardım, o susardı, "Kırma beni artık" derdi, ben daha şiddetli bağırardım, o yine susardı, "İncitiriyorsun beni" derdi. Sonra ondan özür diler-ken, aynı böyle bakardı bana.

Ama bu saf tefan tım emindim, izlümüş müydü yoksana ben onun incinmesini istediğim için mi öyle görmüştüm, bilemi-yordum.

- Nerden duyucam? Valla hiç evleninceki biri gibi değildin sen. Çocuk?

- İki oğlum var, kız.

- Yaşları kaç?

- Üç.

- İsimleri?

- Ahmet'le Mehmet.

Ahhhh! Ne Ahmet'i, ne Mehmet'i? Öyle dememeliydim, çünkü bunlar

çok klâ-sik isimlerdi. Bu devirde

kim çocuklarına Ahmet'le Mehmet ismini koyardı ki? Ama isimlerini söylerken duraksaydım, anladık çocuklarımız olmadıkları.

İşin aslı, karımdan ayrılmış bir yıl olmuştu.

Yapamamış, yürütememiştim. Çünk-ü ondan başkasıyla olamıyordum. Bunu her zaman biliyordum ama kendime itiraf edememiş-tim. Şimdi vapura

karşımda oturup saatlerce bakmaktan bıkıyacağım duyuyun en güzel şeylinden bile daha güzel yeşil gözleriyle beni dilerken aklıma geliyordu hepsi.

Vapur, Kadıköy İskelesi'ne gitmeye yaklaşıyor, ben ise ayırdığım karm ve ol-mayan çocuklarım Ahmet ve Mehmet'le nasıl bir hayat kurduğumu yalan us-tune yalan koyarak anlatmaya devam ediyordum.

"Bir kaç imheyde vakitiniz var mı?" diye sordum. "Var herhalde, on dakikaya yakın ama yanlış anlaşılmasın" dedi. Anladık.

olmasın. Rağmen çok sık gellepirdiği İstanbul'a. Yabancı dediği vapurların.

İki kaç söylediğim. İçimde onusuz geçen beş yılda biriktirdiğim ne varsa hepsini söyleye söylemeye istedin.

Ama hiçbirini söyleyemeyip yalanlarına devam et-tim. Çocuk, büyüyenim

ve ben. Çocuk, büyüyenim ve ben. Çocuk, büyüyenim ve ben.

Keyfin yerine geldim. Otoparda gitmeden önce de. Karşı'ya girip bir meyve alıyordum diye diye düşündüm.

Çarşı'nın girişindeki Mercan'ın önünde onunla Berkin'i bir şeyler yerken gör-mesem gülsümsem aşkına kadar sürerdi herhalde.

çocuğun evlilik bağıni bir yandan gücündendirken bir yandan da zarıftağınından bahsettim bilimsi bilimsi.

İçimden ona hâlâ köpekler gibi aşk olduğumu haykırarak isterken, dışımdan canını acıtmak için ne gerekliyorsa onu söylüyordum. Vapurun iskeleye yanaş-masına az kalmıştı, benise Haydarpaşay'ı soluma alması vaziyette ne kadar da mutlu olduğuna anlıyordum. Hiç susmadım, vapur iskeleye yanaşana kadar hiç susmadım. O da hiç anlamadı. Çağlarımız bitti, vapur yanaştı.

- Ne tarafa?

- Göztepe'ye gideceğim, seni (Seni sarıcağa, kimseye, sana bile aldrımam öpmem ne olur ki)

- Hastane Kızıltoprak'taydı galiba.

- Bırakayım istersen gideceğin yere kadar? (Sana sarılsam, seni bıkımsaymam, aynı vapurla Karaköy'e geri dönerim?)

- Yok yok. Berkin almaya gelecekti beni, kıışta bekliyordum.

- Tamam o zaman. (Çok özlemişim seni).

- Tamam.

- Görüşürüz. (Süni dünyada bütün kadınlardan daha çok seviriyim, ama bunu sana söyleyemedim.)

- Görüşürüz, öp çocukları, eşine de çok selam.

- Peki. (Gitmek Berkin'in yanına, merakatan geberisin orospu çocuğu, benimle kal, lütfen kal benimle. Ben söyleyemiyordum, sen anladın. Lütfen gitmel)

Sarılmak istedik, sağkırım ucuna dokunabildim sadece. Utangaç, bir şekilde gülsümeyip yere baktı. Ve hiçbir şey demeden arkasını dönüp hâlâ adamları gitti.

Ahmet'le Mehmet'e inanmamıştım.

Malıçup vedaşından bunu anlamıştım.

Yalan söylediklerimi anlatmışıy vebeni hâlâ seviriyordum. Konuşabiliydim,

yalanlar yerine içimdekileri ona söyleyebileceğimi vapurdan el ele

çıkabiliyordık. Zaten parmağında ki yüzük de nişan yüzüğü gibi değildi. Berkin diye biri de yoktu, hiç olamıyordu. O da bana yalan söylemişti. Yirmi beş dakika içinde birbirimizi

canını yakmak için elimizden geleni ardımıza koymamıştık demek. Arkasından

kosmak istediğim bir an ama sonra vazgeçtim, zamanla bırakacakım yazsaycalarmış.

Yalanın yakalamının ve beni hâlâ sevdiğinden emin olmanın ruhumu

kattığı neşeyle gülsümeyerek yürümeye başladım. Belki bir

ikigün sonra arardım onu, belki sonra o da beni arardı. Belki Ankara'ya giderdim başka bir iş için gitmiş gibi ve ona uğurdım. "Yalan söyledim sana, benim çocuklarım

yok, Ahmet'le Mehmet diye arkadaşım bile yok" derdim. Belki o aşkım yemeye çıkardı. Belki mi olurdu, belki de yeniden başlardı.

Keyfin yerine geldim. Otoparda gitmeden önce de. Karşı'ya girip bir meyve alıyordum diye diye düşündüm.

Çarşı'nın girişindeki Mercan'ın önünde onunla Berkin'i bir şeyler yerken gör-mesem gülsümsem aşkına kadar sürerdi herhalde.

İçimden ona hâlâ köpekler gibi aşık olduğumu haykırarak isterken, dışımdan canını acıtmak için ne gerekliyorsa onu söylüyordum.

Ahhhh! Ne Ahmet'i, ne Mehmet'i? Öyle dememeliydim, çünkü bunlar

çok klâ-sik isimlerdi. Bu devirde

kim çocuklarına Ahmet'le Mehmet ismini koyardı ki? Ama isimlerini söylerken duraksaydım, anladık çocuklarımız olmadıkları.

İşin aslı, karımdan ayrılmış bir yıl olmuştu.

Yapamamış, yürütememiştim. Çünk-ü ondan başkasıyla olamıyordum. Bunu her zaman biliyordum ama kendime itiraf edememiş-tim. Şimdi vapura

karşımda oturup saatlerce bakmaktan bıkıyacağım duyuyun en güzel şeylinden bile daha güzel yeşil gözleriyle beni dilerken aklıma geliyordu hepsi.

Vapur, Kadıköy İskelesi'ne gitmeye yaklaşıyor, ben ise ayırdığım karm ve ol-mayan çocuklarım Ahmet ve Mehmet'le nasıl bir hayat kurduğumu yalan us-tune yalan koyarak anlatmaya devam ediyordum.

"Bir kaç imheyde vakitiniz var mı?" diye sordum. "Var herhalde, on dakikaya yakın ama yanlış anlaşılmasın" dedi. Anladık.

olmasın. Rağmen çok sık gellepirdiği İstanbul'a. Yabancı dediği vapurların.

İki kaç söylediğim. İçimde onusuz geçen beş yılda biriktirdiğim ne varsa hepsini söyleye söylemeye istedin.

Ama hiçbirini söyleyemeyip yalanlarına devam et-tim. Çocuk, büyüyenim

ve ben. Çocuk, büyüyenim ve ben. Çocuk, büyüyenim ve ben.

JEHAN BARBUR

**Uzak durdukça birbirimizden
Daha iyi anlıyorsak sevgimizi,
Biz birbirimizi değil de
Uzaklığı seviyoruzdur belki!**

Yeşil kapıları çırptı kuşun kanatları
Bir ziyan yaşanmış gibi göçünü duyağında
Gordukleri gibi mi ağırlıyorlar, o güzeliğin eyyıklar
Görürler mi onlar da yeşil sundurmaları?
Bir çırpıntı yetecek 'deh' demeye de
Artık kıyamıyor kırbaç, bir arın avunmazlığına
İlerlemiyor evin odaları
Onlar ki, hep aynı
Hep aynı

Sonra...

Bir nefesin hesabını işişi gibi
Kıldiıyor kapı duvarı
Bir esef ki kamburunu taşıyor
Goremiyor göğün ağdısını

**Yaşamak istedi gergedan
Çünkü onun ölümü,
Devirirdi karnıcaları**

Hem böyle büyük, hem anlayacağın ki, bir ayrıntı
"Onunla" senin aranda" diyorum
Oldu nie olduysa
Olmeden, incinmeden, sükten kesilmeden
Gordun mü hiç yaşıyanı!

Nasıl da biteviye ve başkalarına ait
Koku yetiri, ruhu mahsur
Şırsı zerseri bir hayatsın sen
Nasıl dönuşecek bir dokunmuş şekli şemalı
Her seferde başla bedeninde, başka yuzde
Yaşam boylesi uzaktan?
Aslen aynı kişişi sever gibi
Her seferinde
Her seferinde aynı kişişi
Bir başkasıymış gibi
Sırf
Sevmeye me biriyerten

**Her gelen yüzyıla "yeni" deyip beklentiler içine giriyoruz
ama hayatta bir değışiklik olmuyor nedense. Acaba
insanlık beklentilerini aldırda, dünya nasıl bir dünya olur?**

SABAHINAN ESEN, SEHER YELİ Mİ?

Güldüğünde, gösterinin içile gülen bir
adımı tutmuş bir kuyuya atılmışlar.
4'e 8 metrelik bir kuyu tabanında;
karıncalar, örümcekler, hikayeler ve
kuşlar ile yaşıyor. Kuşlardan birinin adı
Hamza. Evli bir güvercin, iki
bebeşi var. 4 resmî güvercin
geliş alıyşa bala oluyor.
Diği kuş (adı yok)
cansiperanese savaşıyor
ama Hamza tırsak.
Acaba soldığın
kuşlar "resmî" olduğu
için mi Hamza tırsak?
Veya Hamza zaten
tırsak mı? "Erkeklik"
sorgulaması.

Kuyudaki adam diğer
hikayesi, Çukurova'ya kız
kardes gömen erkek kardeşler. Kara
karanlık bir hikaye. Bir kadını hayatta kaç
kere öldürürler?

Bir diğeri "bana arabani söyle sana
kim olduğumu söyleyeyim" şeklinde
bir Ankara polisiyesi. Polis'in de arabası
hayalleri ve temizliği bir anne tarafından
okutulup büyülmüş olma ihtimali var.

Hikayelerden biri (adi lazım değil), her
gün kendini yatay olarak asan başarsız
bir adamadır. Mekani İstanbul. Oyle
güçlü iç burguları, ters takıları olan
bir hikaye ki, biraz itesen deren romana
gider. Bütün kadınları sevmeye aşık bir
adam ile ilgili kuşvetli bir kara-romans.
O aklıktaki bir adam kafatasında bir
mermi ile de yaşamaya devam edebilir.

"Muhabbeci kayıp" adlı hikaye, bir
psikolojik gerilim. Birinkim masırları
almak için muhabbe kuyruğunda
bekleyen inşaat işçilerine dair. Aylarca
ağır koşullarda eşek gibi çalışmış adamlar,
muhabbecinin kaybolması ile "eşek"
olup olmadıklarına dair bir tereddüt
sürüklenirler. Tereddüt, "sürüklenen"
olma halinin bir başka yüzü olarak belirir.
İnşaatın, F tipi cezaevi inşaatı olması,

tereddütlerine yanık kokulu bir anlam
katar.

"Mektup okuyucu", alacakaranlık kuşağı
hikayesi. Yazife icabı olarak, tımadığı
insanların mektuplarında imla hatası
arayan bir memur, akşamın evinin
gider. Ev halisi ile ev halini
yapar. Gece kafasını yastığı
kuyup yuyduğunda başka
birinin hafızası ile saykılar:
Erdi huzur bozular...
Hikaye böyle değildi ama
olabilir. Olmaması daha
iyi olmuştur.

"Gizli hikaye", kuyuda
tutsak bir adamı ziyaret
için gelen bir kadından söz
ediyor. Kadın her hafta dünyanı
öbür ucundan gelip adama bir çok
şarkı söylüyor. Kuyucular o kadına izin
veriyorlar. Kadın bildiği en uzun şarkıları
seçiyor.

Hikayeleri takdim eden kara kalem
çizimler, desenler var. "Hale Emeel" adlı
hikaye için çizilmiş desen çok anlamlı
buldum. Hakikaten "özme" hissi çok
yoğun verilmiş. (Resim)

Bir hikaye kitabını takdim ederek,
"geçen yüzyıl hadiseleri" üst başlığında
uzaklaşım. Uzaklaşımın ve editörünün
anlayışına teşekkür ederim. Gerçi,
birlerini hayatlarında ekip alı kuyuya
atmak şeysi, yüzyılları aşpıgelen bir olgu.
Belli ki gelecekte de devam edecek. Her
gelen yüzyıla "yeni" deyip beklentiler
içine giriyoruz ama hayatta bir değışiklik
olmuyor nedense. Acaba insanlık
beklentilerini aldırda, dünya nasıl bir
dünya olur? Dünya kavramı da eskimek
üzere. "Birleşik Milletler Gezegeni"
diye adlandırıldığını duydum. Selam
sevgiyine. 🌸

Müessesse ikramı: "Beyler bahçesinde bir
derin kuyu.." (Tekirdağ türküsü)

"Seher", Sekahatin Demirel, Dipsöz Yay, 2017

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Özlemek; bestelenemeyen şarkı, yazılamayan şiir, gidilemeyen yol... Of bir de çıkmaz yol... Çıkmaz olduğunu sonuna geldiğinde anladığın... Özlemek, uyuyamamak gibi bir şey... Uyuyamamak aynı zamanda... Uykuyla uyanıklık arası çekilen acı...

İPEK SAÇLARI

O ayakbikar neden orada?

Güneşin karşısına oturup, saçlarını şimşir tarakla tararken zorunlu olmadıkça konuşmaz, sessizliği dinlerdi. Şimşir tarak, saçlarını kokönden ucuna yavaşça sürülürken sadece taranış saç kırılmaında takıldığı anladıkları sesleri duyardınız. Uzun süredir izlemesi güzeldi. Taranış saçları üzerindeki akışın dingin bir nehrin andınırdı. En son tarakla alından başlaşlar. Ensenise kadar bir çizgi çizer, saçlarını tam ortadan ikiye ayırır ve sonra da örderdi. Çift belik.

Kardeşlerimle izlerdik.

Peki ama o ayakbikar?

Bir keresinde, "Eğer bir gün," demişti... "Gidersen..."

Korkmuştuk da susturmıştık. Yine de hızlı hızlı, "Beni kucağınızda taşıyın, küçük insanım," demişti.

Allah, kimseli elden ayaktan düşürmesin.

Sigara içerken söylemişti. Evet, sigara da içerdici. Çok güzel içirdi.

"Bırak artık şu zikkim."

"Yavrum amaaaan! Su içsem de öleceğim, bu zikkim içsem de."

Sigaranı mum alevi gibi titreyen parmaklarıyla tutarken söylerdi.

Küçükücü elleri. Kocaman işler yapan küçükücü elleri vardı.

Ya o ayakbikar!

Neden orada?

Açıyorz sandığı, türlü çeşek, türlü türlü saçlıyorsanki. Üzerlerinde tek tek isimlerimizi yazmış eşyaları. Bir ceplik, bir iğnelik, iki çay kaşığı, bir saat, bir tespih... Sonra bir tarak... Şimşir...

Onun için hep "gitti" dedim.

Saçlarını yumaçaktı gittiğinde.

...

Özlemek, insanın en çıkmaz sokaklarından biri... Kimi zaman... Çök zaman... Hele terk ediliyosun... Hele de giden bir daha geri gelmeyecekse... İstese de gelmeyecekse... İstemesi bile takatı yoksa... Gelmeye nereden olacaktı ki?

Özlemek, korkunç bir çıkmaz yol... Dönüşü olmayan...

Özlemek çizilemeyen resim gibi... Niyetsizdenmiş de çizmeye, gözünde kanlı canı duruyor çizince... İyi ama

Mehmet Ali & Akşamsefası

Özlemek, insanın en çıkmaz sokaklarından biri... Hele de giden bir daha geri gelmeyecekse...

sen Çin Ali bile çizemezsin...

Özlemek; bestelenemeyen şarkı, yazılamayan şiir, gidilemeyen yol... Of bir de çıkmaz yol... Çıkmaz olduğunu sonuna geldiğinde anladığın...

Özlemek, uyuyamamak gibi bir şey... Uyuyamamak aynı zamanda... Uykuyla uyanıklık arası çekilen acı...

Ya o ayakbikar!

Ne kadar özleyebilirse o kadar özliyor insan.

"Düşlerin ne kadar naifse, sen de o kadar naif kalırsın," derdi.

Saçları gibiydi giderken... Saçları İpek gibiydi...

Bir düşü vardı türkiyedeki gibi, sessizce kucağımda söylerdi; "Çok karanlık bu dünya, güneşe çevirmek lazım."

Ya o ayakbikar...

Özletsin PDF Kitap Arşivi -

Yere batın geleneğini

Robotumun tek özelliği hiçbir özelliğinin olmayıştıydı. Japon işi'ndeki Fatma Girk ne kadar robotta benim oyuncak da o kadar. Saldırgan falan da değil. Halim selim bir karakter...

ROBOT

Teyzem İngiltere'den bir oyuncak robot yollamıştı. 1988 yılı olsa gerek. Robotum tek özelliği hiçbir özelliğinin olmayıştıydı. Su sıralar Eminin'ni'nde iki çay parasına satılan cinsten bir oyuncak. İki tane iri kıym pilli çalışıyordu. Düşmesine basınca adım adım kafasını çeviriyordu. Tam da Fatma Girk ile Kemal Sunal'ın Japon işi'lerinin çıktığı zamanlar. Saldırgan falan da değil. Halim selim bir karakter. Kendi halinde yaşamasına, hiçbir sürpriz olmasına rağmen sonunda bir robotu o. Her gün açp 5-10 dakika düz adımlarla gezmesini seyrettikten sonra pilli bitmesini diye kapattıyord. tozlanmasın diye de kutsusuna kalıdırıyordim. Robotu iyi bakmak gerektiğini aklı edebileceğ yazıyordim.

Çok değil, bir iki sene sonra mutlak robotu kavramı gündelik hayatımıza girdi. Yurt dışından mutlak robotu ithal estirebilecek aracı akırlarımız ya da bunu karşılayacak paramız yoktu. Mecburen konu konuşun almışın bekliyorduk ki neye benzediğini görelim. Tauna gelecek yabancı futbolcuların yeteneklerini koruyor. Bir mutlak robotu konuşuluyor mahallede. Jergiler, alyoruz. robotın beklenmesiz benim İngiliz robotun hayal kırıklığına rağmen hali yüksek. İngiltere'den sürekli sekiş çok yemekteyiz, atp tutamıyoruz İngiliz robotu. Mutlak robotlarını ise Japon olduğu söylenmekte. Kimisi mutlak robotuna listeni verince bakkıldan gıda alıverişini yapacağını iddia ediyor. Çoğunluk bizi ihtimal vermiyor. Ad üstünde mutlak robotu yemek, bulamak, küçük temizliği yapar, sofrayı kurar, otesine kuramaz diyorlar. Anam en sandık robotu, alıyıcı, yalı, tuzu verince basit yemekleri hazır edeceğ görüyoruz. Mutlak robotunun ne olduğu tartışmasından sıkılıp başka konulara geçmiyoruz. gerçek bir mutlak robotu görmemiz arasında yıllar var.

Büyük ve hazin bir hayal kırıklığıdır bir kompjutuzun aldığı mutlak robotu. Yuvartık randemisi bir bıçak, çeşitli cep ve abatta plastik kaplar... Yaptığı en sofistike iş soğan rendelemek. Bakkala gitmesini, sofra kurmasını bekleyeceğimiz cinsten bir edevat değildi. Robotlar arızaya havallerimiz yıkıma devam ediyordu. İki emtişi.

Bilim kurgu filmleri o yıllarda hayatta özüsmüde. Gözleri parlayan robotlar gelmedi. Elimizde bir halta yaramayan İngiliz ve Japon robotlar, önümüzde dünyayı yönetecek robotları öven gazete haberleriyle kalırdı. Mahalleimize döndük. Dünya hükmedecek robotlar gelmedi ama künden cep telefonunu ve interneti gönderdiler. Biz robotları karlı bir taraz beklerken, bu teknolojiler sürekli yenilikle yavaş yavaş ele geçirdiler dünyayı. Dost oldular bizimle, tüm sınırlarımıza ortaklık ettiler ama bir türlü güven vermediler.

Şimdi ise, 20-30 yıllık bir beklayişin üzerine, robotları gün geldi.

Zamane robotları tahayyül ettiğimiz mekânın bir sese, telerikli ayaklara, ısıklı gözleri ile değildi. Hatta çoğu robotum fiziksel bir görünümü dahi yok. Kodlardan oluşan bir yazılım.

Bizi çok iyi gözlemlediklerini iddia ediyorlar; beynileri fevkalade, lyden iyiyi öğreniyorlar. Daha iyi araba kullanıyorlar. Matematikleri kuvvetli.

Resim ve müzikte de yetenekliler.

Besto yapıp grafikler çiziyorlar. Soğan doğrama içinde dahi bir miktar gelişler.

Daha önce bizi ki kere yanıtın, bekleniyki karşılayamayan oyuncak ve mutlak robotu atlatana benzeniyorlar.

Oldukça donanımlıdır Bu sefer saklarız yok. Dışta doyluşu söyle. Bu sefer, saka yazmaya dahi öğrenilecek güçtedir ve bu bizi endişelendiriyor. Zeki ve çevik olduklarını biliyoruz, ama ablağı davranışları

birinin de, insanın olarık bu zemelde

nasıl davranışlarını bidden

öğreniyorlar.

Dünya hükmedecek robotlar gelmedi ama önden cep telefonunu ve interneti gönderdiler.

Uyku Sersemi, kayıp bir şehir rehberi

Başkalaşan bir şehir ve o şehir hakkında kitap hazırlamak isteyen genç bir editör. Daha dün “burada” olan ve hepsi birer hatırıya dönüşen evler, sokaklar, kitapçılar... Hakan Bıçakcı, kaybolan maziye, vinçleri, kamyonları, sahte ay ışığını, uykusuzluğu, kötü rüyaları anlatıyor. Görünmez elin hırsla yırttığı sayfalar... *Uyku Sersemi*, kayıp bir şehir rehberi. Bir yıkım günlüğü.

HAKAN BIÇAKCI DİĞER KİTAPLARI

KARANLIK ODA

Türkçe Edebiyat, 176 sayfa

APARTMAN BOŞLUĞU

Türkçe Edebiyat, 254 sayfa

BOŞ ZAMAN

Türkçe Edebiyat, 147 sayfa

RÜYA GÜNLÜĞÜ

Türkçe Edebiyat, 152 sayfa

BEN TEK SİZ HEPINİZ

Türkçe Edebiyat, 162 sayfa

OOĞA TARİHİ

Türkçe Edebiyat, 227 sayfa

HİKAYEDE BÜYÜK BOŞLUKLAR VAR

Türkçe Edebiyat, 179 sayfa

OTEL PARAMOYA

Türkçe Edebiyat, 40 sayfa

PARDON BİR DAKİKA BAKAR MISINIZ?

Neler oluyor hayatta?

İyilik mutluluk aşk güzelliğ oluyor deyince gerçekleşmesini ummak için çabalamak gerekiyor Ben hep ne düşünürsen O'sundur düşüncesine sahip olduğum için kötü düşüncelerden uzak tutmaya çalışıyorum kendimi.

Hayat neden şekil yapıyor?

Sen de ona şekli yaptığın için olabilir. Asimetrik, geometrik neresinden bakarsanız bakın alınmaz. Biraz da sen cavrını şekline koy ortaya bakalım, ne değişiyor.

Söyle buldun mu aradığın aşkı söyle?

Yoksa yalnız mısın sen yine?

O konulara girmek mi yoksa grip de çıkmaz mı? Aradığım aşkı bulduğum çok oldu. Çok da güzel anılar yaşadım. Hepsi bana ait, ben kokan aşklar olarak yerini almıştır. Şimdi bir aşk arıyor muyum? cevapsız bir soru.

Gülmek için yaratılmış gözlerde yaşlar niye?

Sevmek için yaratılmış kalpler hep bombosayıp
İçten içe ağlayabilirsen içten içe gülebilirsin de. Her duyguyu hakkını vererek cesurca yaşayabilirsin. İster ağla ister gül, sen kendi hislerini doğru anlamda yapıyor ve hakkını veriyorsan, kalbin boş kalmaz gelir girer hak eden.

Gayemiz yaşamaksa aç çekmek mi lazımdır?

Bazen istemesek de aç çekemeyiz ya da çektiğimiz bızım. Kırmadan dokmeden düzelemiyor bazı şeyler. Dosunda aç iyidir güçlü kular yarın için seni.

Şu kahpe dünya seni bana düşman eder mi?

Dostluklar birden biter mi?

Hiçbir sevgilin ya da ilişkin bana düşman olmadı ben de onlara olmadım. Hepsiyle dost kalmazsın tabii o şım bir mevzu. Dosttan aşk olur mu, asıl onu tartışmak gerekir bence.

Memleket mi, yıldızlar mı, gençliğin mi daha uzak?

Memleket, nefes aldığın ve huzur bulduğum... Yıldızlar hep yanında yukanında değil... Gençliğin de hep içinde.

Yoksunu sırtından doyan doyanı, bunu gören yürek nasıl dayanır?

Şu anda içinde bulunduğumuz ümitsiz ve dünyanın halini ne güzel özetlemiş bir türköl

Vicdanının sesini dinle bak ne diyor?

İnsan ol! Seygiri ol! Şevk aşk ol! Biraz delik ol. Normal olma diyor.

Ben nerede yanlış yaptım?

Allah'im neydi günahım?

Çok yanlış yapmadım. Taşıtıyım da onları tekrarlattım için bana yanlışlar değil de tecrübeler olarak geri döndüler.

Mümkün mü artık düşünmek?

Nereye düşünmek istediğini bağı. Anı rahmine mi Bakı bir çağı mı? Bakı bir serene mi? Geri döndülerde çok da iyi sonuçlara karışılabilirsin. Dönememek daha iyi sanırım. Her şey olmasa da bazı şeyler düzülür. Sen yeter ki tüm kalbinle ve aklına sahip ve iyi niyetle iste, o sana hak ettiği şekilde dönecektir. Hayat bir bumerang nerede durduğuna dikkat edersen sıkıntı yok.

Ben, Prens Mişkin, gerçek sevginin o muhteşem, o unutulmaz finaliyim.

BEN PRENS MIŞKIN İDEAL ERKEĞİM

Ben

İçinizdeki

"iyi"yim, iyiliğim.

Beni sevenizin oldu mu? Biliyorum, insan

kendi iyiliğini sever mi

hiç, sevmek. Olsa ota haval

eder. İyilik bir umuttur, insan

kendi iyiliğini ancak umut eder.

Ben içinizdeki umudum. Beni

bulanınız oldu mu? Umuttan ayrı

yeşermiş, çiçeklenmiş bir hayat

yoktur yeryüzünde. Çok da gizlenmiş

sayılmam yanı aslında. Umut

yeryüzünün diğer adıdır. İnsan da, en

az bir çiçek kadar umuttan yapılmış.

Yine de en iyi ihtimalle insan kendi

umudunu ancak hayal eder.

Oyleyse, iyilik de, umut da, hayal

da budalalıklar diyeceksiniz.

Ben de sapkımı

çıkarıp önünüzde,

evet efendim

diyeceğim, efendi

falın olmanıza hiç

bakmadım."Hayat

bir budalanın

hayalidir. O yüzden

beni kimse sevmek?"

Herkes efendim, hepimiz

bana özlemle yetinirsin.

diye de devam edeceğim. Bir

kahkaha patlatacaksınız yüzüme.

Arkamı dönüp gitmemi bile

beklemeyen haykarcaksınız hep

birlikte: Budala!

Ben Knyaz Lev Nikolayeviç. Mişkin.

Kıscası Prens Mişkin. Fyodor

Mihayloviç Dostoyevski tarafından

1868 yılında İsvire'deki bir tedavi

merkezinin Petersburg'a getirildi.

Başlangıçta Varsova-Petersburg

traine, biraz da doktorunun

zoruyla, hayat bulmak için bindiğim

zannediyordum. Nereden bilebilirdim,

meğer aşık olmaya gidiyordum.

Daha trenden immeden, hiç

meditasyon yapmadan, hiç düşün-

madan, sadece aşık olmak için

gittiye gittiye gittiye.

Hiç

tanımadım

sevecek kadar

aşkla doluyumşum...

Ben, Prens Mişkin.

İğnesinden ipliğini, aldığı

nefesen attığı adima varana

dek kastlara, sıfırlara, iki, üç,

beş yüze bölünmüş bir toplumdun

ne parayı, ne saygınlığı düşünmeden,

ne düşündüğü ortada yaşamaya

çalışan bir hastayım. Dostoyevski

beni biraz kendinden, biraz da ideal

insan umidinden yazarurken bir hasta,

bir saralı olarak hayal etti. Beni

kendi hastalığının kahramanı olarak

aranıza gönderdi. Belki ideal insana,

iyiliğe o da inanmıyordu, belki de kim

bilir, beni bir hasta yaparak uyanık

insanlık, içtim hayatın içinden

çe kayınyordum. Yoksa aklım

böyle basmış, bedenim

dinc ve sağlıklı olduğu

halde budalalıkta

niye ısrar ediyem,

yüzüme gülenlerin

önünde neden

egileyim?

Ben, Prens Mişkin.

Dünyanın en büyük

yazarını yarattığı ideal

erkeğim. Dostoyevski'nin

haksızlığı uğramış felsefesinin ta

kendisiyim. Bu kadar oluyormuş

demek ki, diyebilirsiniz. Erkek

cinsinden beklentinizi daha da

düşürebilirsiniz. Ama yüreğiniz yine

de benimle atacak. Her türlü

hrstan, dünyevi zevkten, paradan,

servet beklentisinden anımsız bir

adamı, sadece sevmeyi bilen bir insan

çok arzi edemezsiniz. Aşağı sırtınız

dönemezsiniz. Ben, gerçek sevginin

o muhteşem, o unutulmaz finaliyim.

İyiliği göstermiş gibi yaparken

kötülüğü anlatır yazarlar, bilirsiniz.

Yıldırır yazarına söylemek istediğim;

kimse kötülüğü iyiliğin içinden

aramaz. Ben miyim böyle şimdiki o,

peksa sen misin? Budala! ✨

Mehmet Ali & Akşamsefas

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <http://rante.org>

Kurtuluş Savaşı'nın gizli kahramanı... Demiryollarının kurucusu... Oscar Schindler'den 20 kat fazla Musevi'yi Nazilerden kurtaran büyükelçi... BEHİÇ ERKİN!
Hiç kuşku yok ki bir Spielberg'imiz olsaydı, Behiç Erkin'in hayatını filme çekerdik!

KURTULUŞ SAVAŞI'NIN 'LOKOMOTİFİ' BEHİÇ ERKİN

Osmanlı Devleti'nin son dönemleridir... Fransı şirketleri Anadolu'ya demiryolu döşer ve sonrasında da işletirler. Fakat demiryolu işletmesinde Müslüman memur veya üst düzey yönetici çalıştırmadıkları gibi demiryolları işletme klavuzları bile yalnızca Fransızcadır. Behiç Bey, 1900 lerin başında askerler ve Demiryolu Muhafız Komutanlığı Müfettişliği görevindedir.

DEMİRYOLLARININ BABASI

Müfettişlik yaparken, savaş dönemlerinde hızlı ve bağımsız demiryollarının hayatı olduğunu görür. "Demiryolu işletmesinde gayrimüslimler değil, Türk memurlar kullanılmırdı ve işletme lisanları Türk dili yerine Türk dili olmadırdı" diye bir rapor yazarak üstlerine gönderir. Bir süre sonra da (1912) demiryolları ile ilgili ilk Türkiye'yi yazar: "Demiryollarının Askerlik Açısından Tarih, Kullanımı ve Teşkilatı".

Bu sevdiğinden aıla vazgeçmeyen Behiç Bey,Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra demiryollarını millileştirip geliştirdiği için "Demiryollarının Babası" lakabıyla anılır.

ÇANAKKALE'NİN GİZLİ KAHRAMANI

Birinci Dünya Savaşı'nda Behiç Bey, Demiryolu Askeri Hatt Komiseri. Cephelede yapılan askeri sevkiyatı yönetir.Yaptığı bir işler, yakın arkadaş Mustafa Kemal'in de büyükbaşarı gösterdiği ve savaşın kilit cepheleri olan Çanakkale Savaşları'nın kazanılmasının en büyük amilidir. Alman İmparatoru, bu başarıyı görmezden gelmez. Behiç Bey'i, zaferin arka planındaki en önemli komutanı olması sebebiyle Alman Devleti'nin en değerli malı olan I. Dereceden Demir Haç Nişanı ile ödüllendirir.

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA YER DEĞİŞTİREN RAYLAR

Kurtuluş Savaşı karmasası... Demiryolları memurlarının tümü yabandırı. Ülke içinde hiçbir yedek parçası olmayan, gizlice cepheye askeri taşıması gerektiğinde yakıtız kalan birkaç lokomotif ve katar vardır. Bunları

işletmek, o koşullarda cephelede asker, silah ve erzakla besleyebilmek ikinci bir savaşvermeyi gerektirir. İngiliz ve Fransız ülkedeki demiryollarını işgal etmiş, hatta lokomotif ve vagonların bir kısmı ülkelerine götürmüşler, haberleşme malmelerinin ve rayları söküp almışlardır. Asker ve cephe ne sevkiyatı yapmanın tek yolu,kullanılmayan güzergâhlardan rayları söküp iştiracı olan yerlere döşemektir. Fakat bütün erkeklerin cephelede olması, rayların sökölüp taşıp döşenmesini imkânlaştırmaz. Bu zorluğu da alt edecek olanlar, cephelede sirtardına taşıdıkları bir rayları da döşeyecek olan kadınlardır. Bu şekilde, bir yerden bir yere rayları sürekli yer değiştirir.

Çünkü her koşula cepheyeerzaksaker yetistirmek en önemli husustur.Bayındırlık Bakanı Reşat Bey den gelen bir telgraf, umutların artık tek bir yeyeasker sevkiyatlarının zamanında yapılmasına bağlı olduğunu gösterir:"İşbu dakikadan itibaren bütün millet fedakâr işlerini fericilerini (demiryolu-tren) Allah'tan sonra, kahraman ordumuzun yegâne yarımcısı görmekteyiz."

DEMİR AÇILARLA ÖRDÜK ANAYURDU DÖRT BAŞTAN

Üzerindeki yangın külleini silkeleyen genç Cumhuriyet'te, bütün kurumlari gibi demiryolları da ayağa kalkmaya çalışıyordu. Behiç Bey,Bayındırlık Bakanı olduğünde (1926) ülkedeki demiryolu ağlarını ihya edip bir sisteme oturtur. Mili Mücadele'de ve sonrasında oncaşıkunsuluk ve çaresizlik içinde zaferin yönünü tayin eden Behiç Bey'in gayretine atflla M. Kemal, Onuncu Yıl Marşı'na "Demir ağlarla orduk anayurdu dörtbaştan" dizisini bizzat eklemiştir.

TÜRK SCHINDLER

Behiç Bey, 1939'un Ağustos ayında Fransa'ya büyükelçi olarak atanır.Bundan iki ay sonra da Naziler Fransa'ya

Azerkay Dekolivilizmesinin açılışında, İsmet Paşaya Anadolu Demiryolu İdaresi Müdürü Behiç Bey, komutanlarla...

Musevilere verilen pasaport

gider.Fransa'da Museviyi başlar başlamak büyükkelçilik de hareketlenme başlar.Başkâtip Faatın Rüştu Zorlu, Büyükelçi Behiç Bey'e durumu bildirir,ne yapılması gerektiğini sorar. Behiç Bey'in cevabı şudur:"Her kim,gerek Osmanlıve gerekse de Türkiye Cumhuriyeti'ne ait kimlik, belge ya da tapu bîraz ederse, vatanımdaki bayırsuvsu doldurup vatanımdaki ilimuhaberi kâğıdı verin!"

Fatin Bey için karmasıklığını anlatmak ister:"Sayın Büyükelçim,

hiç belgesi olmadıği gibi,birakın belgeyi,Türkiye bile bilmeyen, ama baba-sının,dedesinin uzun yıllı önce bizim topraklarımızda yaşadığını idda eden birçok Fransız var aralarında!"

"O zaman 6 kelime edersinler kâfi:Bun Türk'üm, akrabalarım Türk topraklarında yaşıyorlar! Bun ezbereletir ve verir evetler. Almanlar Türk'e anlamaz olsa, buna konsolosluklara da böylece bildirir."

Fransız hükümeti ve Almanlara da şu yazıyı gönderir: "Benim ülkemde dil, dil ve erk ayrılmıyoktur.Ay-yıldızlı kimlik taşıyan herkesin malı vatanı ben büyükelçi olduğum sürece bana emanettir."

D. Dünya Savaşı'nda Alman imparatorundan aldığı Altın Haç ödülünü de kalkan olarakkullanacak Behiç Bey,Büyükelçilik çağışınları, toplama kampları dâhil, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olduğunu söyleyen herkesi himaye altına alır. Ve hespine vatanımdaki belgesi kapatırdı.

Kaderin bir cıvesi olarak Fransa'da da trenle savaş verecek olan Behiç Bey'in sürekli hareket halinde trenlerine "Büyükelçinin Trenleri" deniyordu. Bu şekilde, 20 bin Musevi'yitrenlerle Türkiye'ye gönderir. Ne var ki Schindler'den katbekat fazla Musevinin hayatını kurtarmasına rağmen kendi ülkesinde bile pek bilinmeyen bir kahramandır Behiç Erkin.✱

İLKLERİN ADAMI

- T.C. Demiryolları Kurumu Genel Müdürü
- Ulaştırma ve Bayındırlık Bakanı
- Milli İstihbarat Teşkilatı kurucusu
- Emekli Sâdık kurucusu
- İlk kamu müzesi kurucusu
- İlk demiryolu okulunun kurucusu
- İlk defa bir üniversiteye (İTÜ) özertlik kazandıran bakan
- Ankara'ya elektrik ve İsmet Paşa'nın gözetim bakanı

Mehmet Ali & Akşamselâsi

DEMİRDEN KORKSAK TRENE BİNMEZDİK

1922 yılının Şubat ayında bir telgraf alır Behiç Bey.Ordunun içinde bulunduğdu durumu şöyleleyen bir telgraf:"Suvani biriklenimin şiddetli kılca ihtıyac vardır!" Behiç Bey, kullanılmayan vagon yollarını ve diğer çekil malmeleri sökölüp silah taminhanesine gönderir. Bu yedid günlerde, ordunun kullandığı silahlata da demiryolu parçası kullanılmıştır.

Afyon - Çobanlar demiryolu hattını
V'ünde anaran Türk kadınları...

36. ULUSLARARASI İSTANBUL KİTAP FUARI 36th INTERNATIONAL BOOK FAIR

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

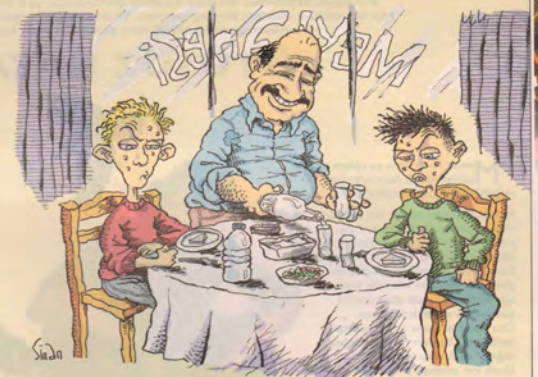
O günden sonra daha çok büyüdüm, daha çok kirlendim. İçmeye devam ettim... Her sabah, her konuda, hep hatalı olduğumu bilerek.

35'İK

Büyüklerimiz daha terlememişti bile Hüseyin'e. Hüseyin, Bulgar göçmeni sarımsı, namı gızlı bir çocuktu, benim gibi. Yaşmız daha on altı bile değil ama sorsan felek denen kaşpelerin birik çemberinden geçmeyi kale sine doksantakmıştı.

Kanun Caddesi'nde bir batakhaneye girdik. Canımız sıkık, moralimiz bozuk. Niye bozuk bile de bilmiyoruz ama bozuk içti. Kaşplarımız çatık. Bir leş masaya oturduk. Garson tıknaz bir şey, yavaşla geldi "Buyurun gençler..." dedi. Ben tek kaşımı kaldırdım, yaşmdan umulmayacak bir ses tonu ile "Bize bir otuz beşlik aç... Masayı donat" dedim. Hüseyin aynı filmdeki ağır abiler gibi sadece başını salladı. Göz gözdü Hüseyin'e. Garson giderken de etrafı kestik tek kaşlarımız kalktı. Tıknaz garson bağırdı, saçları uz, numara komiye. "Abilerim bir otuz beşlik getir, masaya donat" Komi komar kuyboldu. Biz birer sigara yaktık, savurduk domarlarını otuz. Birkaç dakika içerisinde rakımız, beyaz peynirimiz ve yoğurdu muşladı. Tıknaz garson "Abim dübe yapıyoruz" dedi, cevap bile vermedim. Aynı Hüseyin'i yapıtı gibi tek kaşımı kaldırdım "olur" işareti yaptım. Tıknaz garson "Abi sağlım içiyorsunuz. Sizin gibi abileriz geliyor buraya" dedikten sonra rakılarımız bu kez koydu ve birkaç adım geri çekildi. Hüseyin tebriliktivevurduk rakıyı. Garson hemen ikincileri doldurdu. "Abilerim yazın, amma güzel içiyorsunuz" diye faldırdı. Biz tekrar göz göze geldik. Hüseyin'e. Birer sigara yaktık. Tam iki firt çektiği ki tıknaz garson tekrar masaya geldi: "Açayım abilerime bir ufak daha?" Tam bir şöpar açtı. Yine baktı Hüseyin'e birbirimize ama bu defa tek kaş yurkardı değil. Parmak ikinci ufaklığa yetmez. Hüseyin "Yok abi, bez hesabı alalım" demeye kalkmadan hesap geldi. Bir ufak rakı, peynir, yoğurt, meze... Biz mezelem elimizi bile sürmemişti ama şöpar garson halen "Abi çok sağlım içiyorsunuz, şu genç yaşta, yaladı helal olsun" diye verdi gazı, verdi ateşi. Biz yemediğimiz mezelerin, içmediğimiz faslin parasını ödeyip çıktı. Ulus'un ıslak sokaklarına.

Epey bir yürüldü Hüseyin'e, ellerimiz cebimde. Bir taksiciye bindik sonra. Arkı koltuğa çıktık. Taksici abi kuru-süs ne bulursa tıknaktan artık götünden çıkan bir ses tonuyla "Nereye gençler?" diye sordu. Ben bitirir havlamla cevap verdim: "Dereboyu baba... Türküzü..." Taksici açtı taksimetreyi, yola koyuldu. Sessizliği Hüseyin bozdur: "Oğlum bir otuz beşlik beş dakikada devirdik" Ben de karşılığın: "Tabii o, o mekân bizim gibi delikanlısın az görür!" Hüseyin ayyık, ben tutuyorum. Ben salıyorum. Hüseyin havada kappı. Biz çoktuşa çoktuş. Birde... Hüseyin el frenini çekti. Gecenin karanlığında lastikler hızla

çayırıyor... Yanık lastik kokusu burnumuza kadar geldi. Sesi o gütünden çekim taksici abi arabayı durdurdu. Tam İncesu çıkışı Türküzü-Kesikbaş kavşak. Daha dün gibi hatırlarım... Biz Hüseyin'e şok olmuş yazyette dorduk kaldık. Biz de ne delikanlı ki ne racın kaldık. İki sahipsiz sübyan oluverdik. Bu arada bilmeden anlatıyım: Ankara'da Kesikbaş denilen yere o adı veren bir kesik baştı. Yani kesilmiş bir kafa. Bunun hikâyesini de başka zaman anlatırım. Neyse, taksici abi tam gözlerimizin içine baktı bir süre "La sizin derdiniz ne?" diye homurdandı. Taksici lan bu, cevap versen kafana levyeyle dalar. Taksici bu kardeşim, diklensen kafanı takozla ikiye böler.

Biz büyüdükçe babamız çocuklaşıyor. Biz kirlendikçe babamız masumlaşıyor.

Bizdesen yok. "Lan oğlum sabahtan beri anlatıyorsunuz şöyle içtik, böyle içtik. Lan içtiniz bir otuz beşlik!" Hüseyin şöyle dedi: "Ama abi sek içtik, sadece iki buzlul!" Hüseyin'deki cesarete bak! Taksici arabayı tekrar çalıştırdı. "Dinleyin gençler, içki ağza değil göste içilir. Ben çok içtim!" olmaz bu işler. İçiyorsan götüne içecek, rezil olacaksın. Oğlum içip de sarhoş olmadın diye övünmek nedir!" dedi babacan bir gülümsemeyle. O sırada Türküzü'ne giriş yaptık: "Bakin çocuklar, içip içip sapıttıkından sonra içiyeye neden para veriyorsunuz? Turşu suyu için, gazoz için... içiyorsanız da içmenin hakkını verin" diyerek indirdi bizi dayı.

Hüseyin'e halen görürsünüz, kendisi İngiltere'de şu an. Hatta bu Hüseyin derginin ilk sayısında anlatıyım Atatürk'ün çalışma masasında ruku içtiğini Hüseyin. Neyse, o günden sonra Hüseyin bir tarafta ben bir tarafta ama o gecedan sonra hem ben hem Hüseyin her götüme içtik. Dayaklar yedik, rezil ettik, bolca rezil olduk ama o taksici dayının verdiği nasihatı sadık kaldık; içmenin hakkını verdik. Hatta benim cenem içki yerinden kırıldı. Kafamda kırılan işleri anlatmaya gerek bile yok. Yediyim dayakları Marmara Denizi'ne döğürsem kaçak olur. Gün oldu, devran döndü. Büyüdü, eşek kadar adam

olduk. Ailevi derin bir mevzu da ben babamla ilk defa bir tartışmaya girdim. Ama ben haklıyım mevzu da. Babam bir şeyler dedi. Ben de sonunda patladım, ağzıma geleni haykırdım. Babam karşısında ağladı. Bir baba evladın karşısına ağlamamalı. Babamın gözlerinden inen taneş gibi aku yağlar. O anda ne gördüm biliyor musunuz? Biz büyüdükçe babamız çocuklaşıyor. Biz kirlendikçe babamız masumlaşıyor. Hiçbir şey söylemedim. Babam hıçkırık hıçkırık ağlıyor. Çaktım gittim evden, sabaha kadar hem içtim hem ağladım. Kendimle derleştik. Sarhoş kafaya kendim kendine konuşmaya başlayınca laf lafı açıyor. Sabah nası oldu anılamadım. Sabah ginesi vururken Alanya'ya, ayıldım. Kosarak eve gittim, babamın elini öpür özmü dileyem. Ben el öpmeyi sevmem, elini öptüm ama o gecenin sabahında babamın elini öpmeyi çok istedim. Eve gittiğimde babam Alanya'da dömek için otogara girmişti. Annem "Çok kurdan adam" gibi bir şeyler söyledi. Ne söyledim tam duymadım bile, kosarak otogara gittim. Alanya got kadar bir yer. Yarnı saat sonra otogara vardım. Babam orada, elinde bir çanta, öylece, kimsesizce, masumca bekliyor. Yanına gittim, elini öptüm. Gülmüsdü: "Hoş geldin, her bizi seni yoluı erderek şimdi de sen beni yoluı et" dedi. Diller döküm, yalvardım ilk defa babamın karşısında ağladım. "Ben ettim, sen etme" dedim. Babam beni ilk defa denildi. Tam o sırada Ankara otobüsü geldi, "Baba..." dedim. Göz göze geldik: "Çok alkolliydüm. Affet!" Cantasını elim ald. Yüzüne baktım. Gülmüsdü! Ahh evlat, alkolliyksen çatda yurükten kafa açık düşse sen hatalsın. Suçlusunuzçünkü sarhoşsun. Sarhoşadımın önünde durulmaz. Birak gitsin gideceği yere kadar. Bir yerde kındıyor. Benim yaz olmuş bilmem kaç, ben sinir önünde durmam" dedi.

Günden sonra ben daha çok büyüdüm, daha çok kirlendim. Babam da yaşlandı, daha masumlaştı, daha çokluştı, daha güzelleşti. İçmeye devam ettim... Her sabah, her konuda, hep hatalı olduğumu bilerek. Yazarlarmı içki hikâyeler anlatmak, yalanlar satmak. Siz okuyucular bu yazıların iyi, düzgün insanları düşünün. Doğrusunu yazın. Yazarlarmı onun insanları düşünün. Beklemeyin. ✱

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://irantopy.org>

Sonuçlar eğlenceliydi, sebepler önemsiz. Sebepler yazgı değil; bahaneydi. Kimse'nin başkasının sebebini kendine dert edecek yeri kalmamıştı yüreğinde. Merak yoktu o yüzden; önyargı yeterdi. Yaşam öyle ağır, şartlar öyle zorlaşmıştı ki başkasının derdi kendi dert denizinde kum tanesiydi...

ÜTÜSÜZ HAYAT

"Memet Amca içme şu zakkım sigarayı asansörde ya, hamileyim bak merdivenle çıkacam mecbur, off!"

Memet Amca'nın esmer teli bordoya çaldı mahcupiyetten. Odevini yapmadığı için ceza alacağını bilen bir çocuk kaygısı ve utancıyla eğdi başını önüne; "Bir daha olmayacak kızım!" dedi. Sirtında yolculuğa çakar gibi yükü bir çanta, ellerinde koca, ağır iki siyah poşetle apartmandan çıkarken ev sahibiyeye karşılaştı. Ona bütün borcunu ödedi, anahtarları teslim etti; "Eysalari ihtiyacı olanlara dağıtın" dedi, soru sormasının önünü almak için tokalaşp sonlandırdı konuşmayı. Belli ki bugün "iki kırmızı, bir siyah, bir de mavi" demek için tekele uğramayacaktı. Zira apartmandan çıkınca sağa döndü. Caddede boştu, direkt karşıya geçmeye yeltendi. Sol serbestti, dümdüz ilerledi, sağdan gelen tramvayı fark etmedi. Kornası öyle bir küfür savurdu ki ağır olan çantasının da etkisiyle sırt üstü düşürdü onu yere. Elindeki poşetlerden kitaplar saçıldı çim hali tramvay döşemesine. 'Suç ve Ceza'dan 'Ana'ya, 'Din Üzerinde'nden 'Doğa'nın Diyalogları'na, 'Nâzım'dan Arif'e... Onlarca kitabı, titreyen elleri ve sürekli burnuna kayan gözlükleriyle zor da olsa tekrar poşete koyup yolun karşısına geçti.

Az ilerdeki kafeteryanın garsonları onu görünce "Geldi bizim yirtmaçlı" diye kikir dediler. Memet Amca siroz ve kanseri. Kemoterapi ve ilaçları indirmediklerinden çareyi daha çok içmekte bulmuştu. Hem hastalığından hem de içkiden dolaylı göbeği ondan biraz önde gidiyordu. Emekli memurdu, tişört veya rahat kıyafete alışkın değildi. Yaz-kış garsonların deyimliyle yirtmaçlı; yani göbeğinden dolaylı düğmesi kapanmayan gömlek giyerdi. Hep utuşuz, sert kollarından dolaylı yakası deform olmuş, rengi solmuş gömlekle... Aynı Memet Amca'nın hayatı gibi. Bilmezdi o hayatı garsonlar; sokaktaki, apartmandaki herkes gibi. Onlar sonuçla ilgilendirilirdi sadece. Sonuçlar eğlenceliydi; sebepler önemsiz. Sebepler yazgı değildi; bahaneydi. Kimse'nin başkasının sebebini

Bu yaşa kadar hâlâ ayaktaysa bunu parktaki ağaçlara, çiçeklere, kuşlara, kedilere ve çocuklara borçluydu.

kendine dert edecek yer kalmamıştı yüreğinde. Merak yoktu o yüzden; önyargı yeterdi. Yaşam öyle ağır, şartlar öyle zordu ki başkasının derdi kendi dert denizinde kum tanesiydi... Garsonları her zamanki gibi duymazdan geldi. Yoluyla yanı parka yöneldi.

Evden çıkalı en fazla 20 dakika olmuştu ama hastalığı ve yükü nedeniyle çok yoruldu. Çöktü bir banka, yaktı sigarasını, çantasından evde kalan son birayı çıkardı. Yaslandı geriye, ağaçtaki kuşlara daldı iç geçirerek: "Cümle kuşlar yuva kurmuş, serçe kadar olamadım" türküsünü mırıldandı. O sırada spordan dönen iki kadın onu görünce yollarını değiştirip ona tiksiniş bir bakış atıp fıslıştılar. Öyle ya, spor yapmak, sigara ve içki içmek hak bir de iltifatı terlik ve yirtmaçlı gömlek giymek mümkün değil miydi? Bu, kadınların da garsonları gibi

mümkünsüzdü. Neyse, bugün çok iş vardı, kalkmalıydı.

Antep'i bilen bilir, park şehirdir. Şehrin bir ucundan diğer ucuna kadar ortasından parklar geçer. Memet Amca bu yaşa kadar hâlâ ayaktaysa bunu parktaki ağaçlara, çiçeklere, kuşlara, kedilere ve çocuklara borçluydu.

Bugün de az da olsa borcunu ödeme günüydü. Önce, gördüğü her insana bir kitap hediye etmekle başladı. Marx-Engels adını görünce "Ne işim olur bu bölücü kitaplarla, terörist misin amca?" diye geri çeviren de oldu, teşekkür edip elindeki çekirdekten ya da bisküviden ikram eden de. Kitaplar bitince çocuklara kilolarca kuruyemiş dağıttı. Park görevillerine çokça kuş yemi, kedi maması ve çiçek tohumu emanet etti. Bırakça saat yürüyüp çantasındaki, cebindeki son kuruşa kadar boyacı, mendilci, baloncu kimi gördüyse dağıttı. Sırt çantası da pazardan dönen eli dolu birine verdi. Elini yüzünü yıkadı, biraz soluklanıp yoluna devam etti. Kendini ite ite Baran'ın mezarına yetiştirdi.

Baran, Memet Amca'nın 19 yaşında ölen oğluydu. Yanaştı, çömeldi, gözyaşları değdi gözleri aktı gitti yine Baran'ın toprağına. Sürekli geldiği için mezarında ne kuru ot vardı, ne soluklar çiçekler. Gözü gibi bakardı oğlunun mezarına. Baran 90'lı yıllarda öğrenci olaylarına karışıp gözaltına alınmış, örgüt evi teşhisi gerekçesiyle götürüldüğü bir apartmandan 6. katından atlayıp intihar etmişti. Ne Memet Amca ne eşi ne de başkası buna inanmıştı. Baran öldüğünde hukuk öğrencisi olan kardeşi avukat oluca peşine düşmüştü davanın. Takipsizlik kararı çıkmıştı ta ki 'itirafı; bir polis' olayı aydınlatıncaya kadar. Baran gözaltında uğradığı işkence sonucu ölmüş, şeker çuvalı içinde emniyetten taşınıp o apartmana götürülmüş ve oradan aşağı atılmıştı. Aile bunları öğrendikten sonra kırılır parçalanmış, her bir parçası farklı bir yere dağılmıştı. Baran'dan sonra bir daha buruş buruş olma hayatını düzeltmez hâle gelen Memet Amca, oğlunun mezarını bırakıp bir yere gidememişti. Mezar, park, tekel, hastane ve kimsesi evi arasında mekik dokumaktan yorulduğundan, az sonra narkotik ağırlı kesisileri ve uyku ilaçlarını bir yere bırakarak ölümlü yoldaşlarıyla beraber sonsuz uykuya dalarak utuşuz hayatına son verecekti.

Ücretsiz PDF-Kitap Arşivi: <https://arantey.org>

HAFTA SONU PROGRAMINIZA BİRAZ REKLAM ALIN.

#İFTİHARLASUNAR

REKLAMLARLA İŞ BANKASI'NIN
İLETİŞİM YOLCULUĞU SERGİSİ

TÜRKİYE İŞ BANKASI ÜYESİZ PDF KİTAP ALIN <https://family.org> GİRİŞ ÜCRETSİZDİR

İçinde kaç milyar insan yaşarsa yaşasın,
dünya denilen yerin bir yalnızlık olduğunu
söyley gibi bakan bir Yaşar Usta'mız vardı.

AKTÖR DEDİĞİN

HABABAM SINIFI

BİR: Yaz başlıyordu, havalar sıcağı. Öğretmenlikten kovulan Rifat İlgaz'ın kalın paltosunu sırtından çıkarmaması ilkin sizin dikkatinizi çekmişti. Üstüdüğünden değil, eskimiş pantolonunun arkası delinmiş olduğu için... Hababam Sınıfı kitaplarını o günlerde okuması, kitaplardan Ertem Eğilmez'e söz etmişsiniz. Kitaplara göz atan Eğilmez, bu öykülerden müthiş filmler çıkabileceğini sezmisti.

İKİ: Rifat İlgaz-Ertem Eğilmez anlaşman başlıca üç maddesi vardı: Hababam Sınıfı'nın kullanma hakları beş senedir; tüm öykülerden bir film yapılabilecekti ve Kel Mahmut rolünü Münir Özkul oynayacaktı. Bu anlaşmanın üçüncü maddesinden yıllar sonra haberinizi olmuştuk.

ÜÇ: Senaryo, her defasında sansürden geri dönmüştü. Kel Mahmut'tan dolayı sansür heyetleri izin vermemiştii film yapılmamasına. Kurul üyeleri, "Bir okul yöneticisine kel denmez, öğretmen kel olur mu hiç, bu söz, öğretmene bir hakaretti!" diye filmi engellemişlerdi. Sonra Ertem Eğilmez, senaryoda Kel Mahmut'u, Mahmut Hoca diye değiştirmişti. Ertem Eğilmez'in sansür kurulu üyeleri arasında dostları vardı. Sansürden geçirdikten sonra, rolünüz yine Kel Mahmut olarak kalmıştı.

DÖRT: Her aşkım eve ağılayarak gelmiştiniz. Kızınız Güneş kapıyı açınca çok şaşmış, çok korkmuştu. Ne olduğunu sormuştu size "On beş yıldır sonra, sinemada ilk kez başrol oynayacağım" demiştiniz. Çok mutlu ve heyecanlıydınız. Kızınız, hemen hangi

rolü oynayacağını sormuştu. "Kel Mahmut diye bir rol... Öğretmen rolü... Ertem Eğilmez'e okutmuşum o kitapları. Rifat İlgaz'a da o ikna etti." Kızınız sormaya devam etmişti: "Kaç para alacaksınız baba?" Bu kez, siz şaşırılmıştınız: "Para mı? Başrol diyorum başrol! Hangi rakambasrolün yerini tutabilir ki kızım!" Alacağınız beş bin lira civarındaydı. Paraya pula pek alınız ermez, zaten

ermesini de istemezsiniz. Para işlerine kafayı takmışınızda sağlığını yitireceğinizi düşünürdünüz.

BİZİM AİLE

BEŞ: Engin Orbey'in 1975'te yönettiği Bizim Aile filminde, ailesine bağlı bir babayı oynamıştınız. Bir aile reisi olan Yaşar Usta karakteri, Kel Mahmut karakteriyle birbirini tamamlamıştı. Bizim Aile; şahsiyeti, onurlu bir hayat; sevginin gücünü, direnişin güzelliğini anlatan, bu ülkenin ruhandaki inceliği, derinliği, ifrânı, ahlaki yanstan bir filmi.

ALTI: Sizi "Yaşar Usta" yapan her şey, bu ülkenin 1980'lerde kaybolan çocukluğuuydu. Yoksul mahallelerde geçen filmlerde;

bozulduğunda omuz verilen minibüsler, içindeki insan sıcaklığından camları buğulanan, kalabalık aşıpav evler vardı. O filmlerin sahnelerinde, yıllarca gülmekten biçimi bozulmuş kasketler, içi tulumları, kapı arkalarında asılı duran, modası geçmiş takım elbiseler, bir türlü yenilenmeyen episeri, temiz patolalar olurdu.

YAŞAR USTA

YEDİ: Aşka izin vermemeyen 1979 kışydı. Hangi film, anlattığı öyküye ağıldı, bilim-yorduk. Kurşun sesleri eşliğinde, sinemaların terden ürken koltuklarına oturan bir kuşağın seyrettiği Bizim Aile filmine, burjuvaziye karşı, hiç unutmamayan bir dikenliş gösteren, "Belki sizin bilmediğiniz bir duygu ama biz bir aileyiz!" diyerek gözlerindeki yaşı seyrirciye de taşıyan bir Yaşar Usta'mız vardı!

SEKİZ: Yıllar yılı hep on günlük sakalla görünüp adeta sakallığı bir övgü gibi yaşıyan, illerimizde sinen hüznümlü bakışlarıyla hepimizi derinden sarsan ve ruhiyatımızı sonsuza dek sürecekl bir "mazlum mizanesine" mahkum eden bir Yaşar Usta'mız vardı.

DOKUZ: İçinde kaç milyar insan yaşarsa yaşasın, dünya denilen yerin bir yalnızlık olduğunu söyley gibi bakan bir Yaşar Usta'mız vardı.

ON: Filmler bittikten sonra da gerçek oyunculuğuyla içimizi acıtıyama devam eden bir Yaşar Usta'mız vardı.

ARZU FİLM KUŞAĞI

ON BİR: Bizim kuşağımız, yani Arzu Film kuşağı, siyah-beyaz, tek sesli, tek kanallı bir kuşak olduğu kadar arkadaşlık adına da tek yumruktuk. Şimdi hayat çok renkli, çok sesli, çok kanallı ama çok paylaşımsız, çok güvensiz Mahmut Hocam!

ON İKİ: Arzu Filmli yıllarda, yazlık sinemalar tahta sandalyeliydi. Cikirlek, neşrubat, genç kız ve genç

ve yıldızlar altında yerli filmler seyredirdi. Filmlerin ağlanacak yerleriyeğilir, yerli yersiz sahnelerde ağlanırdı.

ON ÜÇ: Fakir mahallelerde güvelli hayatlarımız vardı. Arnavut kaldırımlı sokaklarda gökkuşağı misketler yuvarlar, sakarlardan çıkan artistesimlerin biriktirdikleri Geceleri gökyüzünü seyrederek. Gökyüzü, bizler için, çine kuşların ve yıldızların dolduğu mevsimlik bir çekmeceydi.

ON DÖRT: Pencerelele tünemiş vıta yağı kutularda özenle ekilmiş, pencere önü çiçekleri olurdu. Kızlar, geceleri çiçek aralarında sokakı seyredirdi! Ve her pencerede, mahallenin delikanlılarıyla tamamlanacak seyrircisiz bir film, vizyona girirdi.

ON BEŞ: Murat 124 ve Anadol, o zamanlar yepyeni arabalardı. Kocaman sevröleler ve tek tük mercedesler de vardı ama onlar daha çok filmlere yakışırdı. Bizler, teybinde sakarlardan ağladığı, arkasından "Kaderimsiz" yazan mavi minibüslerde büyümeye çılaşırdık.

MEVSİMLİK ISLIK YARALARI

ON ALTI: Bayram tebrik kartları hizasında, kocaman Yılmaz Güney, Turgun Sozay posterleri olurdu! Artist fotoğrafları, künk hatırası sayılar, bayramlar gelin arabalarına ve evlerinin bir

koğuşları asardı.

ON YEDİ: Her meyvenin bir mevsimi olduğu gibi her mevsimin de bir şarkısı vardı ve bir şarkı bir mevsime yeterdi. Sözgelimi, Vazgeç Gönülüm! Orhan Gencebay, İkimiz Bir Fidan'a Halkı Bulut, Uzaklara Aramam! Esengül, Seni Sevmeden Olsun! Te Tüdaya dudaklarımızda birer mevsimlik ıslık yarasıydı.

ON SEKİZ: Cuma günleri her nedense hep müzik derslerine tesadüf eder ve biz dersten hep kaçarız. Camilerden yankılanan sâa sesleriyle hüznümleri, kaçınce seyretiltiğini unuttuğumuz Hababam Sınıfına giderdik. Herkesin gönülünden Feris, olmak gerekse de kaderimizden Güdük Necmi ya da İnek Şaban düşer. Siz, sırf girer görmez, sinemada olduğumuzu unutup ayağa kalkardık.

ON DOKUZ: Edebiyat derslerinden çok sıkılır, müfredat dışı kitaplara gönül düğünürdük. Pazarlık gazetelerinde İslâm Çupri'nin "Öğretmenimiz de edebiyatı İslâm Çupri'nin futbolu anlatıyor gibi anlatsa..." derdik.

YAKIŞIKLI SAYILAR

YIRMI: Her mahallenin imrenilen ve her nedense Kadir İnanır'a benzettiren bir abisi ve mutlakâ körkütük âşk olunan ve her nedense Müjde Ar'a benzettiren bir Fahriye Abila'sı vardı. Efkarlı bir şarkı ya da hüznümlü birkaç dize, ilkleri titretken kalbi delendirmeye yeterdi.

YIRMI BİR: Fakirliğinden utanmayan, fakirliği bir madalya gibi göğüsünde taşıyan, köşme denirler reddettiler için enayi yerine konulmayan dürüst ve namuslu işçiler de vardı ve onların her müziğini en çok da Cem Karaca yapardı. Onlar meydanlarda kocaman kocaman yürürdü ve onlara mahzun, mahur ve yakışıklı saygılar duyulurdu.

YIRMI İKİ: Uzun saçlar, foveriler, mini etekler, İspanyol paça pantolonlar; şweps ve Ankara gazozları, çipri filimli tiyörtlere ve unuttuğumuz, azıcık kurcalayınca aklımıza gelveren birçok ince duyarlık, sokaktaki temiz hayat gibi bir sürü şey, Öğüz Aral'ın Gerger derisine, Ertem Eğilmez'in Arzu Film'ine taşınıyor. Ve biz, kendi okuyumizın okuru, seyircisiydik.

YIRMI ÜÇ: Sonrasında bu hayatlar aşığılandı! Birilerinin gözüde, karyerini yalnızlık sektöründe yapmış, uyumsuz çocuklardı. 1980 sonrası yalnızlıkları denildi üzüntümüz. Bir şeylerin kopup kopup düştü ve dönmeyişli kimsenin umrunda değildi. Gelecekleri unuttukları ve bizim geçmişimiz onların geleceğinden daha temizdi, biliniyorlardı.

PERDE

YIRMI DÖRT: Sersem Kocaman Kurnaz Karsı, 11 Ekim 1969'da sahnelenmişti. Bu oyunun final sahnesi muhteşemdi. Final tiradını Halduñ Taner'e siz yazdınız mı? Hamlet'in "Olmak ya da olmamak, sizin bütün mesele bu"nu se denli önemli ve unutulmazsa, sizin harika oyununuzla başarıya taşıdığınız Tomas Fasulye'yanın final tiradı da o denli önemli ve unutulmazdı:

"Zaten aktör dediğin nedir ki! Oynarken varızdır. Ok oluncu da sesimiz bu kök kubbede bir hoş sedit olarak kalır. Bir zaman sonra da unutulur gider. Olsa olsa eski program dergilerinde soluk birer hayal olur kalırız. Görürüm hepimiz gariböla köymeyiz hazarlanoruz se. Bırızdan teatro bombay kalacak. Ama teatro işi o zaman yaşamaya başlar. Çünkü Sarenik'in bir şarkısı şu perdelerden birine takılabilir. Benim bir tiradım şu pervaca simniştir. Heranuş'a Virjinya'nın bir diyalogu eski kostümlerin birinin yuñiğine simniştir. İşite bu hatıralar, o sessizlikle saktılandıkları yerden çıkar, bir fıslı halinde yine sahneye dokümler. Artık kendiniz duyur. Seyircileriniz de kalmazdı. Ama repelikimiz, fıslıdır düğünler sabaha kadar. Gün aşırı, temizleyiciler gelir, repelikler başlar. Kaçışın PERDE!"

Memmet Ali & Akşamsafası

Gözle görülür hiçbir güzelliğimiziz, ruha dokunan hiçbir tarafımız yoktu. Ama ilk bakışta kimsenin anlamayacağı bir şey Emine ve beni bir arada tutardı.

HALKLARIN KARDEŞLİĞİ APARTMANI

Neden bilmem ama o gün rüyamda Hasköy'deki evimizdeydik. Halkların Kardeşliği apartmanımızın küçük küçük dairesindeydik yine.

Annem durup durup mevlit okuturdu o evde. Tulumba tatlıları, kavurmalı pırlavlar aynı tabakta birbirine karışır. Tatlımın şerbeti, beyaz pirincin içine akardı, salona gitirene kadar. Şişman kadınlr, ev ayakbakları bileklerini sıkıyordu benden terletirdi. Onlerini eğilir dim. Gri çorapları dizlerinden aşağı kaymış olurdu. Tuvalet rulosu gibi kalm bileklerinin üstüne gevşek gevşek düşerdi.

2 numara da gelirdi bazen. Fatma Teyze, Bulgaristan göçmeni idi. Geceleri evine erkekler alarak hayatını kazanırdı. Biz bununla hiç ilgilenmezdik. Annem, gündüzleri pazara gidecekse kardeşimle beni Fatma Teyze'ye bırakırdı. Karnimizşişene kadar kısır yerdik Fatma Teyze'de. 5 numara Sacide Teyze'nin geceleri

başrırların eksik olmadıği eviydi. Alkolik kocası ortalgı birbirine tutarak, Sacide Teyze de mevlitlerin bülbul sesli ilahicisiydi. Kalın kapaklı kitaplar kapatıldığında ağılaya ağılaya ilahi okurdu. Kadınların mideleri tatlıyla dolup gözleri gözyaşlarıyla şiştiikten sonra 7 numaradaki Sakine Teyze kırkiki tatlardı. Çayların puskürte puskürte ve karnlarını tutarak, kimileri de başörtüsüyle aynısı kapatarak gülerlerdi Sakine Teyze'nin anlatığı bu fıkralara.

Emine'yi o günlerden hatırlıyorum. İkimiz de ortaokula yeni geçmiştik. Hayallerimiz yoktu. Hayata dair bildiğimiz tek şey sabahları uyanmak, öğlene doğru okula gitmek, akşam yemek yemek ve ödevlerimiz yapıptktan sonra televizyon karşısında dizi izlerken uyanmak. Gözle görülür hiçbir güzelliğimiziz, ruha dokunan hiçbir tarafımız yoktu. Ama ilk bakışta kimsenin anlamayacağı bir şey Emine ve beni bir arada tutardı.

Benden sınırlım bir yaz büyüktü. Geçtiğimiz yıl sokaktan elini eteğini çekmişti Emine. Koyu yeşil bir başörtü vardı. Yine bu

toplamlardan birinde bana uzun uzun nasil regl olduğunu anlatmıştı. Hayrette ve biraz da korkuyla onun dinlemiştim. Kadın olmaması iyiymiş yani. Halimden memnundum. Emine'ye ayıyordum. Kara hastalığı yakalamak gibi bir şeydi herhalde kadın olmak meselesi. Karın ağrısıydı, kanamasıydı çekilir çile değil.

Okuldan geldikmiş bir akşamüstü bütün aklımdan bizim evde ziyafet çekiyordu. Biz de Emine'yle balkona çıkmış, ideal vücudu beceklerini giydirip soyuyorduk. Göğüsleri iri ve dikti, uzun sarı saçları vardı ve gözleri de renkliydi bu beceklerin. Mini etekleri altlarına çekip tıpkı atıyorlardı. Sıcak kafa derimizdi eritmiş, benymizi tehdit ediyordu. "Baksana" dedi Emine "bu becekler şişmanlamaz mı? Sabahtan beri tıknıyorlar." Hakikaten öyle. Beş dakika içinde bilemedin üç dükkana uğruyup hamburger ısmarlamıştı beceklerle.

"Hadı," dedi "gerçek becekler yapalım!" Yarım saat boyunca resim defterimizden kopardığımız yapıklara becekler çizip boyadık. Kıyafetler çizdik. Kesip biçtik. "Şimdi oldu işte..." dedim tıpkı benim kısa boylu ve kahverengi saçlı kağıt beğemi elimde tutarak.

Annelerimizin karnı doya ve kahlakaları eksilene kadar oynadı Emine'yle o akşam. Dimdik ayakta duramıyorlardı ama tam da istediğimiz gibi bu kızlar. Saç tellerinden ayak parmaklarını kara özgürlerdi. Kusursuzluk, kusurlardı. Çünkü öyle bir şey yok. "Ben eğriye giriyorum," dedim ve elimdeki kağıt beğemi suratına sıvılcere çızdım.

Akşam olup da yatağıma girdiğimde 5 numaradan yine kavgı sesleri geliyordu. Duvara doğru dondum. Annem ortalgı toplayıyordu. Sabah uyanmışımız gorcektim. Kağıt becekler çokpu boylamıştı. Olsun diyecaktım, hiç değile gerisi düşünüm diye Olsun, olsun, çöreye daha çok zarar veriyor. Olsun.

Devletlerin belleği, varlığına karşı ölümüne direnenler edindiği dersleri de kapsıyor.
Yani her şey bu kadar sert, acımasız, vicdansızsa eğer, bunun nedeni
"Devlet asla taviz vermez" kibrinden geliyor.

BELLEK

Devletlerin bazı konularda bellekleri çok kuvvetli oluyor. Mesela insanların nasıl öldüğünü, herkesi hiszaya dereke koyduğu kuralları nasıl dayatacağını, ıtırız edeni nasıl derdest edeceğini, başkalarını ibret-i alem için ezereken, kitleleri nasıl şiddetli herkeşe boyun eğdireceğini, kuşaktan kuşağa aktarmasını iyi biliyor. O nedenle mesela Osmanlı İmparatorluğu'nun asıtlı olduğu sanıldığını istibdat yöntemlerine Cumhuriyet döneminde; niteki parti rejimle birlikte nihatye edirdiğini inandırılmış tek sesliye, çok parti siyasetin verileş hal aldığı dönemlerde; darbelerle has olduğu düşünülüp ce ve postalan hükümlarlanğına, parlamenter demokratik sistemin içinde; hem de hiç bozulmamış biçimile rastlayabiliyoruz.

Sizin, bizim, hepimizin, "Tamam, geçti artık" dediği kötülüklerin son kullanma tarihleri hiç gelmiyor. Kötülüklerden ders alınıp iyiliklere kapı aralanması beklenirken, Freddy'nin kabusunun başka başka kıkıllarda, yeni ve çok daha sofistike bir görünümle zühur ediyor oluşuna ise her defasında şaşıyoruz. Meğer bu sebeple burkoları kademelerinde özel birimler kurulumuş, şif insanları koyun gibi yaşansın, yanlışla ile gerçekliği birbirinden ayırt edemesinler diye büyük yatırımlar yapılmış. Meğer Elm Sokağı'nın her biri diğerinden daha göz alıcı olan dekorları için su gibi para harcanmış. Emirlerinde devasa bir danışman ordusu çalışmış, eh daha ne olsun!

AKIL ALMAZ YALANLAR

Mesela, çocukların bile kanmayacağı türden akıl almaz yalanların uluorta dillendirilmesinde, başlangıçta hiçbir anlam veremiyor insan. Tutarlılık için bir caba göstermeyişlerini, yalanlarının düpedüz saçmalık olmasında herhangi bir beis görmeyişlerini yadırgamamak elde değil. Ama toplum mühendisleri böyle buyurmuşlar. Çünkü anlatımlar ki, herkeşi hemen avucunun içine alacak türden değil, çok aptal yalanlarla kandırmaçtır mühim olan ahalisi. Kolay kandırılan, kolaylıkla ayırda varabilir gerçeklerin. Yalanın en aptal ve en kirlil olanıyla kandırılan ise zaten ziyadesiyle alkışlaştırmış ve hakikati bulabilmesi imkânsızdır artık.

Bu son derece absürt yalanlar, önce toplumdaki derin bir kafa karışıklığına yol açıyor ve kısa sürede bilimsel bilgiye karşı kuşku tohumları ekeyor. Kuşku, zamanla kendine yer ediniyor ve yalanı palazlandırıyor. İşte o an devlet, sebatla verdiği uğraşın meyvesini yemeye hazırlanıyor. Ve en sonunda üretilen tüm bu yalan toplumlarının aslında doğru olduğunu yününde bir saniye ortaya koyuyor. O ara, öğretmenler düşman, akademisyenler terörist sayılıyor, aydınlar, gazeteciler hapiste cürümeyle çöktan hak etmişler; varılan olsun... Naniyede herkes, topluca delirince ya da zını kışması, aynı sanırını görmeyle başlanırsa sorun da kalıyor ortada.

PEKİ YA İNANMAYANLAR!

Toplumun içinde bir zehirli yılan gibi salınan yalanlara inanmamakta ısrar edenler de oluyor elbette. Bu

duruma hemen devreye giren zorbaca yöntemleri var devletin. Oyle bir tutkuya bağlı ki şiddete, bir an bile tereddüt etmiyor. Zaman zaman ara veriyor, bazen verilen bu ara uzun bile olabiliyor. Ama genlerine kadar işlemiş kötülük, hep akınlın bir köşesinde yazık... İhtiyaç hâsıl olduğunda, şiddetin nasıl devreye gireceği ve masumların üzerine nasıl çullanacağı, daha en baştan planlanıyor.

Herkesin gittiği yolu tercih etmeyenler ise inanmamakla kalmayıp bu yalanlara direniyorlar da. İşte onların varlığına... Adna devlet dedikleri bu civil sopa, o vakit çok okleniyor.

"Saraylar
saltanatlar çöker...
Bugünlerden
geriye, bir yarına
gidenler kalır,
bir de yarınlar için
direnenler."

çok daha gaddarlaşıyor. Yalanlarının ortaya çıkma ihtimaline tahammülü yok çünkü. Polisi, jandarması, keleşleri, çok, savcı, hâkimi, hapishanesi, tecridi, demir kapısı, küflennmiş duvarları, kurtlu karavanaları, paslı kilitleri; baş edilemez bir kn, onulmaz bir nefret ve dzingilenmeyen bir öfkyle direnenin üzerine yürüyor.

DİRENİŞİN BELLEĞİ

Oysa böyle bir şiddet dalgasının varlığı, direnenler açısından çok da önemli değil. Bu nedenle tarih

denilen şey, biraz da mecburiyetten, öfkyle üzerine yürünenlerin haklıklarına de yer vermek zorunda. Boyuna ilmek geçirilenlerin, atık zaman ve zifiri karanlık odalarda etleri lime lime edilip çarmıhta son nefesini verenlerin, kan tüküren acı ve ısyana bezennmiş gücüklerinin kulaktan kulağa yayılması bundan...

Öfkyle üzerine yürünenler, mukabele etmesini de bilirler elbet. Kimisi ayaklarının altına konulan sehpayı tekmeleyerek, kimisi "Biz buraya dönmemiz değil olmeye geldik" diyerek. Kimisi ise hayatlarının önüne dikilen büyük haksızlıklar toplanını alı edebilmek umuduyla, hücre hücre ölerek... O

nederine sadece zorbanın ayak izleriyle kaplı olduğu sanılmasın ülkenin zemini. Üstelik direnişçilerin de bir belleği var; tıpkı zorbalardan olduğu gibi. Unutmazlar, unutulmasına da asla izin vermezler.

İLK SİYASİ AÇLIK GREVİ

1828 Hımet, 30 Mart 1950 de, Bursa Hapishanesi'nden karış Piray ile çocuklarına hitaben yazdığı mektubunda, "Hakkın ve hakikatin tecellisi uğrunda ölürsem de bu sizin babanız lâyık bir ölüm olacaktır" diyerek direniş kararını

bildiriyordu. Mektubun ulaşmasından kısa bir süre sonra, 8 Nisan 1950'de "Milletle verdiğimiz açık istidaya canımı pul diye kuyuluyorum." sözleriyle açık grevine başladığını ilan etti. Nâzım Hikmet'in mesleği, haksız yere alması olduğu hapis cezalarıydı ve bu eylem Türkiye tarihine ilk siyasi açık grevi olarak geçti. Nâzım Hikmet'in direnişi 17 gün sürdü. Maruz kaldığı haksızlığı kamuoyunda duyurmayı başardı. 14 Temmuz 1950'de çıkarılan af yasasıyla da serbest bırakıldı.

Takip eden yıllarda ise açık grevleri, bir mücadele biçimi olarak önmek kazandı. Nâzım Hikmet'in 22 Mart 1963'te tahliye edildikten altı gün sonra yeniden gözaltına alınan Celal Bayar yaptı. Bayar'ın protesto eylemi üç gün sürdü. Bir sonraki siyasi açık grevi eylemi ise Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan tarafından gerçekleştirildi. Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in haklarında verilen idari kararının infazı öncesinde Nisan 1972'de Mamak Askeri Cezaevinde başlattıkları açık grevi tam on iki gün sürdü.

DİRENİŞ, ÖLÜM VE YAŞAM

1970'li yılların sonralarından itibaren açık grevi oldukça sık başvurulan bir direniş metodu haline geldi. 12 Eylül 1980 darbesine kadar çok sayıda kısa süreli açık grevi yapıldı. Açık grevi ve ölüm oruçlarından ötürü ilk ölüm ise Diyarbakır Cezaevinde meydana geldi. 14 Temmuz 1982'de başlayan ölüm orucu sonucunda, Kemal Pir, Mehmet Hayri Durmuş, Ali Yakmaz ve Ali Çiçek yaşamalarını yitirdiler.

Sonra direniş ve ölümler birbiri kovaladı. Çünkü insanlık nasbini almamış bir cuntanın, hak talepleri ve onurları için hayatlarını ortaya koyanlar karşısında göstereceği refleksin "taviz vermemek" olması yadigar namak. Mesela 1982'de Metris'te yapılan uzun açık grevinde gündüz beş vakit, zamanın İstanbul Şikayeti Komutanı Haydar Saltuk'un "Hiçbir taviz verilmeyecektir" diye biten duyurusu anons edildi. Bu insanlık dışı uygulamaların süreli açık kazaması, 1984'te, Abdullah Meral, Haydar Başbağ, Fatih Oktulmuş ve Hasan Telci'nin de ölüm orucunda yaşamını feda etmesinin yolunu açtı. Burada bitmedi, sonrası da geldi. 1996'da 12 devrimci ölüm oruçlarında hayatlarını kaybederken, asıl filizlerin fırtması, 2000 senesinde yaşandı. Dünya "Milenyum'u hava-i fişeklerle kutlarken, bu karanlık ülkenin vampirleri, "Hayata Donuş" adını koydukları vahşet operasyonunda, yüzden fazla insanın yaşamını kanyıla kuttular.

NURİYE VE SEMİH

Bunca vahşete rağmen kimsenin teslim olmaması son derece önemliydi. Zaten haksızlıklar karşısında asil abes olan direnme değil, boyun eğmekti. Tipki Nuriye ve Semih'in yüzü başlarına çıktıkları yolda, boyun eğmenin yol açacağı büyük felaketi, girdikleri ateş çemberinin içinden geçen gazileri her keşse göstermeyi başarmaları. Muhtemelen onlar da tüm göz altlara, yerlere sürtüklenmelerle, tutuklanmsya, tecrit içkencesine rağmen gülmeyi beceribildiler ve, tarih boyunca zulmedenlere karşı direnenlerin, sonraki kuşaklara taşımayı başardıkları güçlü irade sayesinde oldu.

Amma devletlerin belleği, varlığına karşı ölümlüne direnenlerden edindiği dersleri de kapsıyor. Tarih her şey bu kadar sert, acımasız, vicdansızsa eğri bunun nedeni "Devlet asla taviz vermez" kibrinden geliyor. Direnişçilerin gelecek kuşaklara taşıdığı hafıza ise her halükarda haksızlıklar karşı koymayı gerektiriyor.

Her ikisi de tarhiyet süzülüp gelen, iyilikle kötülük arasındakı bir eptiş kavgı, bugünden yarına hem bir sonuç ıretir. Mil'ı Bunu yanıtlamak pek mümkün değil ama nihayetinde bizi bekleyenin ne olduğunu bilmek de az şey değil. Adnan Yücel şöyle dememiş miydi:

"Sarayla saltanatlar çöker, kan susar bir gün zulüm biter. Menekşeler de açılır üstümüzde, leylaklar da güler. Bugünler dengeriye, bir yarına gidenler kalır, bir de yarınlar için direniler." ✱

YAHYA KEMAL ne iddia ve itham edildiği gibi Osmanlı ne de çok bilinçli bir tavrıyla dışında tutulduğu Cumhuriyet'in şairidir. O, "annemin dilindeki ak sût" dediği Türkiye'nin şairidir.

1 KASIM 1958

1 Kasım 1958, bu bir rakam, bir ay ismi, bir de tarhiyet oluşturan birlikteliği her zaman şirsel buldum. Yahya Kemal, bütün kozmik işaretileri tuhaf biçimde üzerine çekerek bu dünyaynıyından o gün ölecek adeta kurtuldu. Söylenmelidir ki o, ne iddia ve itham edildiği gibi Osmanlı ne de çok bilinçli bir tavrıyla dışında tutulduğu Cumhuriyet şairidir. O, "annemin dilindeki ak sût" dediği Türkiye'nin şairidir ve bu haliyle dil denilen o büyüğe yarattı güce dahil olur. Turgut Uyar "Bir tutarlıktır Yahya Kemal" derken sanırım bunu vurgular.

Mevsimler, İstanbul, Balkanların ruhu, Boğaziçi insan olmanın en derin ve yalın haliyle onda toplanır. Musiki şairdir ve muzik bir varoluş nesnesidir onun duyurduğunda. "Osmanlı Şehnameci" olarak yaşatılmasın biraz da düşünsel ve sanatkarlığının onun yaratıcı gücünden çekimlileri sebebiyle. Cumhuriyeti kuranlardan daha batıcı değil batlı olduğu için de çemberin dışında tutulmuş, ölümlü göstererek sıtmaya razı edilme durumunda bırakılmıştır. Oysa, Osmanlı zamanında yaşasaydı "zındık" ilan edilmes çok muhtemeldir bu melametsi şep şairin. Muallim Naci'den çıkarak Varlıklar dahil bütün Fransız şairlerini geçmek, Nevyunalliklerin "kökü mazide olan atı" ye çıkmak düşünsel çile de gerekirdi. Şair denilen varlık, Yahya Kemal'in şair olması için adeta özel olarak çalıştırmış. Salyangoz ticareti yapacak kadar seradan vücudu ateler işleri çilgin, bir ağışa döncek ateler şairi çıldırır.

Bir şekilde hep bilinip ismi duyulan ama nadir insanların dikkate okuduğu şöhrati şairlerden birisidir Yahya Kemal. Oysa, Hayyam çevirileri, tarih şebecileri, sofra bilgisi, kadm korkusu, ezal dostlukları, Milli Mücadeleyazıları "siire aşkla başlayan" bu Üşküplü çoktaka bir anne şahıfı derecesinde hayat olup çıkmıştır hep. "Eski Şiirin Ruzgarıyla" kitabı için ve çok sert bir muhalefet kitabıdır ayrıca. Süleymaniye Camii, İstanbul'a kimliğini vermeye, Moda, Erenköy, Üsküdar, Cihangir ve Boğaz hep bir içtenlik olukca Yahya Kemal hep yadedilecek. Şiire ideolojiden değil de estetiktan koyulan hep rekabet ettiği Ahmet Haşım gibi ona dönecekler. Çünkü, Yahya Kemal modern bir şair değil sadece, modern şiiri Türkiye'de kuran şairlerdendir.

Pek çok çağdaşının aksine tarihi bir hamaset dediği düşünmeve kendisini anlama yöntemi diye algılar Yahya Kemal. Ayrıntıya hakimdir ama onun envanterinde boğulmaz. Eski şir bilgisi bir zevk güncelliği olarak tecelli eder onda. İşin ilginç tarafı kendisinden sonra gelen şairler tarafından geriyne dönülecek sevilip anlaşılmış bir şair'dir. Ve geride bıraktığı fotoğraflarla da çok temiz bir bakış bırakır geride.

Şairin ömrü, şiirin ışığında yankanmış gibidir Yahya Kemal'de.

1 Kasım 1958. Güneşi yüksek şair Yahya Kemal. ✱

Yahya Kemal

Kızımın veli toplantısı için girdiğim sınıf sadece benim zamanımdaki değil, babamın zamanındaki sınıfların da aynıydı.

OKULU HIÇ SEVMEDİM

Kızımın veli toplantısı için girdiğim sınıf sadece benim zamanımdaki değil, babamın zamanındaki sınıfların da aynıydı.

Birkaç yıl evvel büyük kızım okuluna, veli toplantısına çağırıldım. Kaldığım son veli toplantısı oldu. Bir daha beni çağırmadılar. Hatta bir daha veli toplantısı düzenlenemeyiş de olablirler. Anlataym:

SINIF

Kızım bir devlet okulunda okuyordu. Anadolu lisesi. Neyse, girdik bir sınıfa; sınıfsadece benim zamanımdaki sınıfların değil, babamın zamanındaki sınıfların da aynıydı. Karşı duvarda tahta, üstünde muska misali mini mini yazılarla yazılmış İstiklal Marşı ve Gençlik Hittabe, ortada bir Atatürk portresi, onun üstünde kocaman bir saat, sağ duvarda kalın doğramalı pencereler, öbür duvarda boydan boya (yarışın tımarları kırık) elbise askıları... Bildiğin işle sınıfı. İnsanlığınun estetik kaygılarından herhangisi birine hitap etmemek diye tasarlanmış, içinde büyükbaş hayvan yetiştişseniz dahi garip kaçmayacak gözdeğin yuvalarından biri işte. İçeride çocuklar varken muhtemelen daha insanı bir yer oluyordu bu geniş oda. Ama boşken baktığınızda, daha önce görmemişseniz ne iye yarayacağını hayal edemeyeceğiniz bir ortam.

SIRA

Sıra, yaşaşa yerleşik diğer velleler. Herkesin cidi tavırları o yamuk sıralara oturdu. Kimsen aklına "Benim çocuğum, neden bütün gün bu kuru şababa oturuyor?" sorusu gelmedi muhtemelen. Benim geldim, yuttum. Etrafa boş boş bakabileceğim kadar bile zihnimizi meşguledecek detay bulamadığınızda, çoğunuz elimizdeki cep telefonlarıyla oyalanıyorduk.

COĞRAFYACI

Sonra bir öğretmen geldi; kendinden emin bir hanimfendi. Rehber öğretmen olarak biraz çocuklarımızı baskıladı. Benim kuzum terapist gibiyim diye aklıma dâğılmış, Herkes bir şeyler söyledi. Arkasından diğer öğretmenler sırayla geleceğini söyledi. Sonrakı, coğrafya öğretmeni di. Biraz gergin ve sinirli görünen bir genç adamdı. Çocukların çok ilgisiz, dikikatsiz, azimsiz ve daha birçok şeysiz olduklarını söyledi. Sıralı diğerlerindemde bizim kızı, ilgisiz için ekstra övdu. Söz istedi. Vardi. "Özür ne diye yavaş yavaş" diye sordum. "Burada" dedi "Nerede olacağ abicim?" der gibi. "Coğrafya derisi için kaç kere çocukları dışan çıkardınız? Neden şu karpıkdı tepeye falan kıymıyorsunuz? Dağ, ova, kıyılı göstermeniz" diye sordum. Kızdı biraz, ama kibarlığı bozmadı. "Prosedür, güvenlik" falan derken, lafı ağzından alıp "Bu sene piknik, konser, tiyatro ve okul gezisi için tonla para ödeyip ciltlodosu kağıtımzaaldığımızı" hatırlattım. Gıcık oldu bânâ; haklı da...

MATEMATİKÇİ

Matematik hocası tam beklediğim gibi çıktı. Neşeli ve orta yaşlı bir adamdı. Çocuklara basıldığını, sınıfın çok iyi olduğunu söyledi. Bektyordum; çünkü kızımınun için "Baba, adam sıır gibi anlatıyor" demişti. Sevdim adamı. Mesleğini seveni sevmedim duramazsınız ki...

İNGİLİZCEÇİ

Sonra İngilizce öğretmen geldi. Kızımın Baba, Mehmet Ali & Akşamşetisi

Veli toplantılarını sevmem. Zira okulu da sevmedim hiç.

DİĞERLERİ

Gerisi de farklı değidi. Biyoloji hocasına "Biyoloji sırfta öğretmez" demeye bile gerek görmemiş. Adamcağın zaten hiç persandı. Ama diğer hepsinin bir şekilde damarına bastım. Bir dahabeni çağırmayacaklarımdan emin olana kadar bütünçük sorularımı sıraladım. Zaten veli toplantılarını sevmem. Zira okulu da sevmem hiç. Neyse ki birkaç yıl kalmıştım çocuğumun. "Şu gereksiz fakat zorunlu kalmış hizmetini, yani "zorunlu eğitimi" bir an önce bitirise de hayata başlasa" diye düşünerek tertektim o arkaıkmekani.

YAZIK

Ben çıkarken, okul girişindeki görevli bana görmeyen gözlerle baktı. Çocukların okuldan çıkmasını engellediği zamanlardayapacak bir şey yok gibi görünüyordu. Ona da yazık. Ona da, orada öğretmenlik yapan gençcek insanlara da, bizim çocuklara da, verilemionca vergiye, harcaman onca zamana da, Milli Eğitim için çalışan bürokratlara da, bu eğitime bağlanan onca umudada yazık...

Küllüenyazık. ✱

LEKE OYUNLARI
Cemil Cahit Yavuz

Bil bakalım

Tehlikeli çatışma

Hazırık

Cezvede kabarmak

Eski usûde selamlamak

Ayrılık

YALNIZ DEĞİLSİNİZ, DESTEK VAR!
gayenlere

DESTEK
MEDYA
GRUBU

hüseyin cengiz *yalnızlığın başkenti*

Bir “CEMAL SÜREYA” Romanı

*“Aşk meşru bir şey olamaz.
O da şiir gibi meşrulaşınca ölür.”*

“Şiirin Efendisi” Cemal Süreya’nın tren vagonundaki sürgünlüğüyle başlayıp Darphane müdürlüğüne uzanan çalkantılı hayat hikâyesinin bilinmeyen yönlerini bir solukta okuyacaksınız.

Üvey anne zulmünden kaçarak yeni bir yaşam kuran Süreya’yı, “Üstü kalsın” diyecek kadar yaşamaktan vazgeçiren neydi? Çok sevdiği oğlu mu?

Aşkları, ayrılıkları ve yalnızlığıyla sıra dışı bir şairin fırtınalı denizinde yüzmeye hazır mısınız?

Aramızdan ayrılışının ikinci yılında andığımız Tomris İncir "Kral çıplak!" diyebilenlerdendi. Seyircisine ezen gösteren bir oyuncuydu. Kalabalık sahnelerde öyle bir jest yapardı ki, kamera ister istemez o jesti bir detay çekimi ile gösterir ve o plan da çekilen sahnenin cilası olurdu.

"ÖVGÜLER YALAN OLABİLİR"

Dünyada hiçbir şey düşümler ve ahlak bağımızlığımızla lekesez tutmak kadar zor değildir. Bayanların övgülerini karşısında eğildiği kadimden beri popülarda delirip yerleri ödüllüğü zamanda eminimizi yitirmek için nasıl bir uğraş vereceğiz?

SOYTARI PELERİNİ

Başlangıçta oyuncuları, yarıyaya hevesli değildim. Çinden bir ses hiçbir yere ait olmadıklarını söylüyordu. Genç bir oyuncu olarak teknikten yoksundum. Bunun tecrübeyle edinilecek bir şey olduğunun aydında değildim. Canlandırdığım kişiye değerlendirmek benim için kolaydı. Asıl eksikim "kral çıplak" diye haykırarak bir "soytarı" olabilmektir. Herkesin anlatacak bir hikayesi olduğu gibi, oyunculuğu yapılabileceği de mümkündür. Ancak "soytarı pelerini" bir oyuncunun en iyi göstirir. Onu giymeye çok az oyuncu için kazandı.

Aramızdan ayrılışının ikinci yılında andığımız Tomris İncir "Kral çıplak!" diyebilenlerdendi. Onunla iki sezon süren iş arkadaşlığımız patla biçimmez değerde derslerle doluydu. Seyircisine ezen gösteren bir oyuncuydu. "Olduğu kadar" lafı duymak istemezdi. Kulisi benim için cennet gibiydi. Şifri nasıl hazırladığını izleyip diye erikenden sette gelip onun odasına girilinde dolanmaya başladım. İncirlerle arasında o yunusuk arısı mesafeli ilişkinin sarıldığını hiç görmedim.

Ağır sahnelerden sonra kontrollümlü yitirdiğim olurdu, bana göz ucuyla "sahneye" durmam gerektiğine dair verdiği motivasyonu hep minnettarım.

Peki, nasıl oluyor da tüm gün çekim yapıp bile o sahneyi izlemiyorduk? Bol kedi der bir sahne binasında "Kestik!"

komutu ile hemen rüsl komiklikler yapmaya başlıyorduk!

İYİLİK VE KÖTÜLÜK ARASINDA UÇURUM YOK

Nadir oyuncuda görülen bir bilingatına sahip sanırım. Belleğindeki hazineleri yansıtmada ve pratik çözümler bulmada istisna yoktu. Kalabalık sahnelerde öyle bir jest yapardı ki, kamera ister istemez o jesti bir detay çekimi ile gösterir ve o plan da çekilen sahnenin cilası olurdu.

Arkadaşları arasında "Tomri" diye çağırılan Tomris ablanın şu sözleri benim için hâlâ altın değerindedir:

"Her çekirge kendi ustasını bulmalı ve onu açacak kadar uzağa sıçramayı öğrenmelidir."

Tomris İncir

"Nasıl görüldüğün değil karakteri nasıl yansıttığın önemlidir. Eğer zaatları yansıtmak istiyorsan, iyilik ile kötülüğün derin çizgileri ayrılmadığını hatırla."

"Dilin gelecek kışaklara aktarımında oyuncuları da yazarlar kadar sorumluluğu vardır."

"Edebiyatta ne kadar hakem olursak soytarı ile o denli doğru bir ilişki kurabiliriz."

"Bir gözayrının yahut kahkahayı canlandırmamanın onlarca farklı yolu vardır!"

"Karakterine, meali yazarımdan dala çok sahip çıkmalısın."

"Sözle ifade ettiğinin derinde da bir dünya sergileyebileceğin kadar zengin bir hayal dünyası ve tecrübe biriktirmek senin yararına olacaktır."

"Senin mesleğine saygı duymayan bir adamla birlikte olma."

"Yaptığın işi ilgili bir harglak bekleme. Çocu zaman takdir sözcükleri yalın olabilir."

"Her çekirge kendi ustasını bulmalı ve onu açacak kadar uzağa sıçramayı öğrenmelidir."

DERS: EDEBİYAT

ŞENOL BEZCİ

KONU: Ars Longa...

KONU: 1001 Gece Masalları

Mehmet Ali Akşamsefasi

Tomris İncir

KENT REHBERİ

şehrin en korkunç yerleri – 8

Hava ve toprak gibi suyun da derin bir sesi vardır. Boğaz kenarına gittiğinizde gözlerinizi kapatıp bir dinleyin...

Âyine-i âlemünimâ, âyin-e günümâ (cihanı gösteren aynâ ve mir'âci) İskender gibi adlarla anılan ve nam-ı diğer Zülkarnayn olan İskender-i Kübra, Âdem aleyhisselâmın dünyaya geldiğinde 5079'sene sonra yüzüne hüküm oldu. Onca batıya gidecek inanarlara iyilik ve ihsân, inanmayanlara da cenk ederkenize ulaştı. Sonra doğuya yöneldi, günün iki doğduğu yer vardı. Bütün hükümdarlarına itaat ettiler. Fakat İstanbul, İzmir ve Makedonya'nın hükümdarı Kaydife, (Firdavsi'nin Şehname'sinde Endülüslü kralıçesi olarak geçmektedir) İskender'e itaat etmeyip kuvvetli bir hası mı oldu.

"İskender, Kaydife'ye bir türlü galip gelemediyor. Sonunda seyahat maksadıyla gizlice Kaydife'nin ülkesine yaklaştı. Kaydife'nin divanına girdi. Onun hal ve hareketini araştırırken, Allah'ın ikmeline, Kaydife'nin askeri İskender'i tanıdı. Onu yakalayıp Kaydife'nin huzuruna getirdiler. Kaydife, daha önce İskender'in resmini yapmıştı olduğundan, onu hemen tanıdı ve hapsetti. İskender, uzun zaman hapiste kaldı. Sonra Kaydife, İskender'i hapisten çıkardı. Kendisi ile savaş etmeyeceğine ve kılıç çekmeyeceğine dair İskender'e yemin ettirip onu serbest bıraktı." (Evliya Çelebi Seyahatnamesi)

Tutsaklıktan sonra Elburz Dağı eteğindeki hükümet merkezine İrak Daviyan'a dönen İskender, bütün bilgileriyle Kaydife hakkını görüştür yaparken vezirlerinin "Pâdisâhım, Kaydife denilen o kadının ne hayıslısı o! Denizler gibi asker ile üzerine gidip vilâyetini harab edip, halkın kılıcın geçirip, öçlerini kebab edelim" önerisine verdiği sözü hatırlatarak onlardan intikam almak için başka bir çare istedi. İskender'in teyzesinin oğlu ve aynı zamanda ordusunda kumandan olan Hazret-i Hzır "İntikam alamıy dersen, savaş yapmaya bile lüzum yok. Hemen Karadeniz'i İstanbul yakınından kesip Akdeniz'e akıtmak, Kaydife'nin bütün ülkesini suya boğar ve intikamını alırsın. Böylece ettiğin yemin ve verdiğin sözünde de (savaş açmamak, kılıç çekmemek) durmuş olursun" dedi.

"Derhal bilgilerin, hocalar ve mühendisler Karadeniz ile Akdeniz'in yükseliğini ölçtüler. Karadeniz daha yüksekti di. Yedi yüz bin, dağ devinin içi toplandı. Karadeniz'in suyunun kesilmesine başlandı. Bütün bu işlere Hazret-i Hzır bakiyordu" "... Bu çalışma, üç sene sürdü. Neticede boğaz açıldı ve Kaydife'nin şehirlerini Makedonya'ya, Eski İstanbul'u, Yozuz Kalesi'ni ve yedi yüz kadar şehri su basp askerdenin bir kişi bile

kurtulamadı." "... O asırda Karadeniz ile Akdeniz arasında birlerce köy ve kasaba ve büyük şehirler vardı. İstanbul'un Sarayburnu ile Üsküdar arasında Makedonya şehri vardı. Yedi yüz ıkalı büyük bir şehir idi. Suda kaybolmuş, İskender-i Kübra da böylece Kaydife'den intikam almıştı." (Evliya Çelebi Seyahatnamesi)

Bahr-i Rûm ıla Bahr-i Siyâh böyle birleşip Mercü'l Bahreyn veya diğer namıyla Halic-i Konstantiniyye ya da İslâmbol Boğazi oluştu. Bu intikam projesi iki denizi birleştirip iki kârma'yı birbirinden ayırırken altında kalan yüzbinlerce (Nümera, "Musibet ve âfetler tarihi"nde bu sayının 2 milyon 870 bin olduğunu söyler) insanı da üstünü örttü.

Bir seyyah olup dünyanın birçok yerini dolaşan Ahmed Huseyni (Bkz. Ot dergi s.16) dünyanın anatomisini ele aldığı ilgi çekici kitabın yanı sıra 1487'de bitirdiği "Alem-i zulumat" isimli eserinin son kısmı olan "Makber"de "Dünyadaki en büyük mezar İstanbul ve onun ortasından geçen boğazdır" der. Aynı zamanda Muhibbî Nâ'î'nin İskendernamesi'nde (1336) "Her sene, y tuulmasıran olduğu zamanlarda Halic-i Konstantiniyye'den çıkan yüz binlerce gölge yedi tepeye doğru yürürler. Bunlar Kaydife

ülkesinin su altında kalma gölgesi." Klasik İskendername'leri gibi ovgü üzerine olmadıkları için iyi görmeyen bu eserde Muhibbî Nâ'î' o geceyi "kanlı ya tutulması" olarak tasvir eder. Şimdilerde de kullanan kalıqlarımız renkli ya tutulması için kullanılan bu terim oradan gelmektedir. Nâ'î şöyle devam eder yürüyün gölgesi anlattı: "İnsanların içinde geçen gölgeler onların diline bir ah bırakılır / Şehri diptengelen feryada benzeyen bir uğultu sarar."

Başına savaşırlarda taktığı oft boyunuzu miğfere atfen Zülkarnayn (çft. boynuz sahibi) olarak adlandırılan İskender, bir seddi yıkarken, dünyanın bir başka tarafında demirden ve bakırdan bir set inşa etmişti. Sağamlığı ve aşılmağı şirlerde de konu o lan ve Sedd-i İskender olarak tanımlanan bu duvar, Ciniati tarafından şöyle tasvir edilmiştir: "Gam yine mekriden a'dınıñ iki olmas hazret / Fite-İ Ye'üc'ün Sedd-i Skender rahne'ge" ("Ye'üc ve Me'üc'ün hilesinden korkmaya gerek yoktur, çünkü set hasre dek zarar görmeyecektir.")

Ye'üc ve Me'üc ya da Gog ve Magog'ya Ye'üc ve Vokog'ya karşı yapılan bu set, binlerce yer yerde, tasvir edilemeyen kötü bir kavme karşı yapılmıştı. Urul dağlarındın Kaf dağına, Mâverünnehr'den Sin Seddine kadar muhtelif yerlerde tasvir edilen bu set için kaynaklarda devtüm kur gibirdi. Herkes doğru coğrafyası üzerinde ararken bu yer ve kavmi, tasavvuf şairi Edhemî (1317- 1372) bakışların ı başka bir yere çevirir, insanın için e: "Ye'üc ve Me'üc içindeki kötülükler, karanlıklar, kirdir, sur da bu kötülüğe karşı duran, onu ehlileştiren bilgidir, düşüncedir, iyi ve doğruyu görüp söylemek ve onu yapmaktır. İlyilik ve kötülük arasındaki büyük savaş dâridadede içindedir."

İstanbul'un en övülen yeridir boğaz, şehrin içi gerdanlıdır. Onu dizelelerine doyeğensâir, tasvir etmek için cümlelerinin sonunu getirmeyen yazar çoktur. Fotoğraflarda başroldeird, havası bir başkadır, romantiktir. Yanındaki evliricibaz ve zenginlik gösteresidir. Manzaranın bakımlıya doyulmaz, özellikle dolunay varsa... Özellikle de kanlı dolunay varsa.

Lâkin aslında hepimiz bu güzel hisleri bir mezarlığa karşı hissediyoruz Huseyni'nin dediği gibi. Dev bir makbre bakiyoruz ama görüyoruz. Zira Edhemî'nin dediği gibi; habkete ve derine dağlı, yüzeye ve dekora bakıp onu gerçek zannediyoruz. Havave toprak gibi suyun da derin bir sesi vardır. Boğaz kenarına gittiğinizde gözlerinizi kapatıp bir dinleyin...

Kenâb-ı Hak, hakikate değit tevâtüre iman eyleyen, baktığıyla yetinip görmezden, idrakineye bakmadan kullanaşfaihan eylesin. Âmin. ❁

"İlyilik ve kötülük arasındaki büyük savaş dışarıda değil içindedir."

İskender'in, cindirler da yardımına Ye'üc ve Me'üc'e karşı set inşa ettirmesi. (16. yy. Kara minyatörü)

İnsan keşke gittiği her yere mutfağını ve sevdiklerinin boynunun kokusunu götürebilse.

ANLAR, HAYVANLAR, KİTAPLAR

Yaşlı kadın elinden tuttuğu küçük kıza dönüp, "Burada ağaçlar var, salıncıklar, banklar, köpekler var, o yüzden park deniyor buraya" dedi. Çocuk, kadını ona yeni bir şeyi öğretmek için değil de, kendisine eski bir şeyi hatırlatmak için konuştuğunu anlamış gibi sessizce dinledi. Çınarın altındaki banka oturup kabuklu yer fıstığı yediler, serçeleri de beslediler ve bir müddet sonra el ele tutuşup denizden tarafa doğru gittiler.

Berlin'de, mezarlığın onunden geçerken içerdin bir çift gözün bana baktığını fark edince durdum. Kapıdan içeri girdiğini görünce kaçıp ağaç arkasına saklandı hemen, gördüm. Korktu galiba, diyedüştümdü. Gönlünü almak için çantamda yiyecek bir şeyler arandım. Fındık varmış, bir tanesini alıp attım. Yavaşça çıktı ağaç arkasından. Fındığı bulamadı. Ben ilerleye doğru bir adım attıca yine girdi ağaç arkasına. Kalan fındıkları farklı yerlere doğru savurdum, hepsi, ağaçlardan dokülen kahverengili sarı yaprakların arasında kaybolunca, uzüldüm.

Sincapların koku alma yeteneği nasıldır! Attığını fındıkları bulabilecek miydi? Hayvanların yiyecek bulma konusundaki kabiliyetleri insanlardan çok farklıdır, kesin bulur, dedim ama tam da emin olamadım. Sincaplar hakkında hiçbir şey bilmediğimi fark edip utanırdım. Paketteki bütün fındıkları, ağacın dibine bırakıp, ellerimi cebime sokup Alexanderplatz tarafına doğru yürüdüm.

Tam karşıdan, sırtında okul çantasıyla bezgince yürüyen, dağınık saçlı bir çocuk geliyor. Etrafı bakıyor, ağaçların kabuklarını alıyor, ayaklarını sürte sürte yürüyor. Sonra birden yüzü aydınlanıyor çocuğun, gülümsemeye başlıyor. Ne görmüş olabilir ki diye merak edip arkama donuyorum. Koca kulaklı, bezgince yürüyen, kapkara bir köpek, Çocuk Mehmet Ali & Akşamsefası

İnsan, büyük bir hızla kendi türünü, kendi elleriyle yeryüzünden siliyor.

kopeğe gülüyor, köpek çocuğa gülüyor.

İnsanların hayvanları sömürmesinin yasaklandığı ve ama artık doğada doğru dürüst hayvan türünün de kalmadığı bir gelecekte, "Türkin müzesinde çalışan bir kadını düşünüyorum. Kadın, sosis pakettlerini, içinde labne peyniri reklamları dönen ekranları ve maket tavukların sıkıştığı tepsi oturdugu kümeslerin tozunu alıyor. İnsanlar tiksinati dolu bakışlarla geziyor bu canlılık müzesini. Görevli kadın, ögle yemeği için alt kattaki odasına iniyor. Kapıyı kilitliyor arkasından. Sonra bir kafesin önüne gidip bir an önce büyümelerini istediği civcivlerini beslemeye başlıyor. Yataklar hiçbir zaman işe yaramadık gelecekte de yaramıyor, insan büyük bir hızla kendi türünü, kendi elleriyle yeryüzünden siliyor.

Okuduğum kitaptaki şu cümleyi defterime geçirdim: Miriam'ın tanıdığı biri kaybolmuş değildi ama kaybolan insanlara karşı zaafı vardı. Yine de sevdiği biri kaybolacak olsa onun uzaklığa, muazzam bir uzaklığa aşk olduğunu inanmayı tercih ederdi. Olduğunu öğrenmek için yavaş tutuşmaya başladığı kesindi.

İtab Azzam ve Dina Mousawi'nin yazdığı 'Syria: Recipes from Home' ne güzel bir kitap. Sadece bir yemek kitabı, tarifler toplamı, humusla tabulenin malzemelerinin sayıldığı, çörek fâfâlelin sırrının verildiği bir sayfalar bütünü diyemeyiz ona. Ev kokusu diyebiliriz, insanın küçük küçük mutfağını, kabalık ve mutlu sofraların deli gibi özeyletiye diyebiliriz, artık çok uzakta kalmış bir geçmişin, mis gibi sıcak fâvanın ve çok sevdiklerinin kokusunu burnunda tutmuş diyebiliriz. İnsan keşke gittiği her yere mutfağını ve sevdiklerinin boynunun kokusunu götürebilse.

- Niye uçmuyor İnci?
- Uçar bir gün...

Uçurtmayı
Vurmasınlar

"Hayat bir kutu
çikolata gibidir, içinden
ne çıkacağına asla
bilemezsin."

Forrest
Gump

"İnsan en çok ne zaman pişman olur biliyor musun Yaşar,
senin yarım bıraktığını başkası tamamlaydığında,
Pişman olacaksın ama pişman olmayacaksın."

Familya

"Şu suratı gören yedi mahalle
öteye kaçar.
Şu suratı gören kadın
korkusundan geçer.
Şu suratı gören
çocukların dili tutulur.
Yalan mı Hüsnü?

Yedi Bela Hüsnü

BAZEN HİÇ YAŞAMADIĞIMIZ ANLAR EN DEĞERLİ ANLARIMIZ OLABİLİR

Bizim için yenilenmek demek, sadece teknolojiye değil, insan hayatına odaklanmak demektir.

Örneğin 1950'lerde üç noktalı emniyet kemeri ile yeni bir çağ başlatmamız gibi...

70'li yıllarda sunduğumuz arkaya dönük çocuk koltuğu ve 2000'lerin başında tanıttığımız kör nokta uyarı sistemi gibi...

Ya da 2008 yılında otomatik frenleme teknolojisiyle insan hayatına odaklandığımız gibi...

Biz bugün Volvo yapan değer, merkeze insanı alarak güvenlik teknolojileri ile yenilenmek. Atacağımız her adım, her düşüncenin ve geliştirdiğimiz her yeni teknolojinin merkezinde insan var. Saf teknolojiye odaklanmayı bırakıp, insan hayatını düştürmeye başlayınca sorumluluğumuzun kaza anında ya da sonrasında değil, kaza olmadan önce başladığını anlıyorsunuz.

Çünkü gelecekte yaşanabilecek tüm güzel anlar, o kaza olmazsa yaşanacak.

Bu yüzden insan için otomobil üretiyor, insan güvenliği için çalışıyoruz.

YENİ VOLVO XC60

Yeni Volvo XC60 — Güvenliğin Geleceğini Sunar

Service
Volvo

Volvo Car
Osaka

Volvo Car
Osaka

Volvo Car
Osaka

VOLVO CAR PRIME

volvocars.com.tr | facebook.com/VolvoCarTurkey | twitter.com/VolvoCarTurkey | instagram.com/volvocarturkey | Volvo Car Asistan 044 48 58

Yabancı gemi tayfalarının dışında İstanbul'un her türden baldırı çıplığı, hane berduşu, serserisi, küllhanbeyi, yankesicisi ve katilinin uğrak yeri olan balozlarda aşağı yukarı her akşam bir soygun, gasp, adam yaralama veya cinayet yaşanır.

GALATA'NIN HAŞARAT YATAĞI, BALOZLAR

İtalyanca "ballo" sözcüğünden bozma olan balozların İstanbul'un ilk barları olduğu düşünülürse, aslında ilk pavyonlarıdır. 1860'ı yıllardan başlayarak yaklaşık 60 sene kadar İstanbul'un batakhane kültürüne katkıda bulunan balozların genelde Rum kabadayılar işletirdi. Balozlarda konsomatrislik yapan kadınlar ise eski ve gözden düşmüş sermayelerden seçilir.

Sermet Muhtar Alus'un anlatımıyla balozlar, Karaköy'den Tophane'ye doğru giderken, tramvay caddesinde, sağlı soluk pek çok idler. O güzergâh ve havasıasarlardan beri İstanbul Liman'ına gelmiş veya uğramış yabancı gemilerin kaptanları, tayfaları gibi hasarat gürühunun yatağıdır. İçeride sarhoşadamlarla, süflü fahişelerve zevk aleli süflü oğlanlarla doluydu. Karaköy Necatibey Caddesi'nde sağlı soluk dizilen balozların müşterilerinin çoğunluğunu yabancı gemiciler oluştuyordu, ancak balozlar "karşı taraf hovardalığı" yapmak isteyen İstanbullulara, köyünden, kasabasından gelip "para ezme" kararveren taşralılara da hizmetverirdi. Genelde her baloz 25-30 basamaklı bir merdivenle çıkılırdı. Baloz çalışanları müzik başladığında sahneye çıkıp çeşitli danslar eder, gözüne kestirdikleri veya davet aldıkları müşterinin massasına oturup önce bir kahve ismarlamaları rica ederlerdi.

Ardından sıra pahali içkilere gelirdi ve muhabbet müşterisi zil zurna sarhoş olup çek boşanla kadar sürerdi. Bu günün pavyonlarından pek de farklı olmayan o dönem en ünlü balozları Yücesek Baloz, Alafranga Baloz, Zorba'nın Balozu, Madam Bela'nın Balozu (Moskof Çalgısı), Arap Todor'un Balozu, David'in Balozu ve Şerbetthane Balozu'ydu.

Bu balozlar arasında en temiz ve güvenilir Alafranga Baloz'u'du. Yani adlı bir Rum'un işlettiği bu balozda 10-12 kadar kadın çalışırdı. Diğer balozlardakilere nazaran daha güzel olan Alafranga Baloz'un kadınları müşterinin başına ekizme, ancak davet alırlarsa massaya oturup muhabbete başlardı. Çünkü bir tiyatro sahnesi ve beş-altı kişilik orkestrası bulunan Alafranga Baloz'da polkarlar, mazurkalar, valşler oynanır, her gün ve soyulma endişesi olmadan eğlenilirdi.

Ancak diğer balozlar için aynı şeyi söylemek pek mümkün değildi. Yabancı gemi tayfalarının Mehmet Ali & Akşamsefisi

dişinde İstanbul'un her türden baldırı çıplığı, hane berduşu, serserisi, küllhanbeyi, yankesicisi ve katilinin uğrak yeri olan balozlarda aşağı yukarı her akşam bir soygun, gasp, adam yaralama veya cinayet yaşanır.

Bu türden balozların en ünlülerinden biri David'in Balozu'ydü. Suriyeli bir Musevi olan ve 40'li yaşlarında İstanbul'a gelen David inrın, mavi gözülü, kızıl-sarısakallı, kaytan bıyıklı bir adamdı. Gençliğinde Şam'da esrar kaçakçılığı yapan David, İstanbul'a gelip bir dönem esrarkeşlerle takıldı ve o dönem hayli revaşa olan bir baloz açmaya karar verdi. David'in müşterileri genelde ayaaktakımı ve bekâr usaklarıydı. Balozu da Galata'nın en ucuza balozuydu ve hıncınaç doluydu. Her gece türlü olayın çıktığı, bazı geceler yaralama kavgalarının, hatta cinayetlerin yaşandığı bu baloz diğerlerine göre imtiyazlıydı. "Balozu bir rezalet hane, Galata'nın kaldırım yosmaları ile çapkınlarının tutkun ve vurgun soydukları yerlerdendi. Şanlı

Baloz'un kadınları müşterinin başına ekizme, ancak davet alırlarsa massaya oturup muhabbete başlardı.

David ayrıca kendisi de muhabbet simsarlığı yapar, siparişlere göre yaş yaşı, boy boy, akı karası, esmeri sarışını, erkeği dişli dilberce bir kırık yahut kaşpe bulur ve daima "bu yollara yeni düşmüş" nakaratı ile satardı. Bu hizmeti devrin nüfuzlarına bedava gördüğü için türlü rezaletlere gozümülürdü." Reşat Ekrem Koçu'nun yukarıdaki cümleleriyle anlatıldığı David'in Balozu 1900 yılında mutfaktan çıkan bir yangında küll oldu. Bu yangında bir aşçı yamağı ile bir Rum gemici ölünce David de ortadan kayboldu.

Sermet Muhtar Alus'un "Girenin yay haline. Bir daha isimni duyayabilsen, cismini görebilsen aşk olsun. Anadan doğma edip nesi var nesi yok alındıktan sonra bodrum katındakı mahlazde kapılara kırışıp gider. Binbirdirek batakhanesinin Galata şubesi" olarak tanımladığı baloz ise Madam Bela'nın Balozu'ydü. Tam bir hasarat yatağıydı. Yeri bugün Leblebici Şaban Sokağı'ndaki gemiyelevin yakınındaydı. Üstünde de bir oteli vardı.

Bilenin kapsından dahi geçmek istemeyeceği bir batakhaneydi. Bu balozda çıkan olayları haberleştiren gazeteler, sahibinin adına atfıyla genelde "Madam Baş Belası", "Karı Hakikatken Bela imisi", "Bela Ama Ne Bela" başlıklarıyla çıkardı.

Nereli olduğu bilinmeyen ancak eski bir sermaye olduğu tahmin edilen Madam Bela, "kaldırım kabadayısı ile boy ölçüşen, pek çok serseri ve küllhanbeyi yıldırmış yaman bir kadındı". İstanbul'un en korkulan serpi katil olan, "Canavar" lakabıyla anılan, kurbanlarını tam kalbinden bıçaklamaktan hoşlanan Bıçakçı Petri'nin İstanbul'a geldiğinde devamlı uğradığı yerlerin başında Madam Bela'nın Balozu geliyordu. Madam Bela, Bıçakçı Petri'nin yanında dolaylıdır. Kız İstavro'yı kendine oynaş etmiş, gıyrip kuşandmış, himayesine almıştı. Madam Bela'nın ayuka çıkan vukua tından biri, Kız İstavro'nun Kuledibi'ndeki bir ummanhane de yaşayan sermaye seçilisi başarak başkalamıştı. Mekânında yaşayan her olaydan bir şekilde sıyrılan Madam Bela'nın Balozu'nun sonu, bir şey torununun otelinde öldürülmesiyle geldi. Bu olaydan sonra baloz kapandı, Madam Bela da sinir dışı edildi. Rivayete göre, Madam Bela'nın Balozu'nun bulunduğu bina bir yangında küll olmuca mahzeninden insan kafatasları, kemikler çıkmıştı.

Bir dönem İstanbul'un eğlenceve gayrimeşru hayatının en civivli yerleri olan balozlar, I. Dünya Savaşı yıllarında gittikçe seyrekleşti ve tamamen ortadan kalktı. ❖

Çocukların, okudukları kitapları anlatarak, canlarının istediği atıştırmalı alabildikleri UYSAL GIDA'nın sahibi KANBER AMCA'yla konuştuk...

ELİMDE MUTLAKA KİTAP OLMALI!

BU BAKKALDA
KİTAPLAR
ÜCRETSİZDİR.

Ben öyle çok kitap okuyun biri dediğim başlangıçta ama öğrencilerin okulan çıktıkları saatlerde, elimde kitap bulundurmaya özen gösteriyordum. Hem onların ilgisini çeksin istiyordum hem de okula, baktın ben okuyorum siz de okuyun diyebeyim. Çünkü bir hatay düzeltmek istiyorsan kendinden başlarsın. Önce kendi! Ben de hem kendi çocuklarımıza hem de buraya gelen diğer çocuklara örnek olmak için bir kitap alıyordum yanına. Ne olursa olsun, o kitabı elimde görmeli! Çünkü o zaman merak ederler. Yahu acaba bu adam ne yapıyor, diye sorarlardı. Biz de yapalım, derler. Benim amacım onları teşvik etmek. Çünkü okumanın ne demek olduğunu biliyorum. İstiyorum ki küçük de olsa yardım dokunsun.

KULAKTAN KULAĞA YAYILDI

Çocuklara kitap verme fikri de oğlundan çıktı. Baba buraya birkaç tane kitap getirsem, istediklerinde çocuklara verir misin, dedi. Ben de birkaç tane de benim için getirersen olur, dedim. Zaten gazete satılmıyor eskisi gibi. O standart buoş duracağına, mahallenin çocuklarına faydamız dokunsun istedik. Oğlumun getirdiği kitaplarla, evdekiyle başladık bu işe. Birkaç çocuk kitapları alıp götürdük. Gelp o zeytin anatıklarında da gıfretlerin, bisküvilerin, cisplerini aldılar. Arkadaşları bunu duyunca, onlara da okumak istedi. Kulaktan kulağı yayıldı.

KRISTOF KOLOMB'U DİNLEDİK

Bir gün çocuklardan biri geldi. Kitap özeti anlatılanları çikolata aldıkları duydu. O da Kristof Kolomb'u anlatacakmış. Anlattı, dinledik. O da mutlu oldu biz de. Zaten aldıkları bir gıfret, bir çips... Her yere para harçyorus, biraz da çocuklarımızı harçayalım dedik. Bir de yaşları küçük olsun, okuma bilimeyince çocuklarımız var. Onlara da bir şeyler yapalım istedik ve boyama kitapları aldık. Kağıda algarlar, kalem tutarlar diye. Okumak hiçbir zaman kaybetmezdes. Bilsinler ki okudukları sürece bir şeyler kazanacaklar.

KEŞKE HERKEŞ KİTAP VERSE

Benim en büyük isteğim, diğer insanlara sesime duyurmak. Keşke hepsi çocuklara kitap verse. Dikkatini önünde, küçük bir yer ayırsayla yeter. İnsanların mutluluması kadar güzel bir şey yok yeryüzünde. Ben insanları seviyorum, onlarla mutlu olmayı seviyorum. İnsansak, insan için bir şeyler yapmaktayız.

Not:Siz de boyama kitabı ve çocuk kitabı göndererek Kanber Amca'ya destek olabilirsiniz. Adres: Uysal Gıda, Mimar Sinan Mahallesi Dibeği, Akmerkez, Nispetiye, 4. Üsküdar, İstanbul

Mehmet Ali & Akşam Setisi

Bizi yabani hayvanlardan ayıran şey budur madam, susamadığımız zaman içmek ve canımız istediği zaman sevmişmek.

ALKOL (I)

İÇKİ NASIHATI

Otomobilde kurtu bir yerde.
Bir sarşın.
Bir şişe vodka.
Ben.
16 yaşında
Sarşının peşinde.
Şişeyi kaçından polis geldi.
Babama haber çabuk gitti.
Dedi ki,
"Sevişimin yolu buysa, yazağlar olsun sana!"

ACELE BİRA!

Marburg Üniversitesi'nde hocayım.
Sabah ders veriyorum
Oğleden sonra yazıyor
Gece içiyorum.
Her gece aynı.
Sandalyeler ters çevrilirken
barda son kalan ben.
Bir gece dayanmadım,
barmanesordum.
"Baba içki ile alkolüğü
nasıl ayırt edersin!"
Kırmızı şarabımı tazeledi,
anlattı.
"Baba içki bise on katar,
U,beş kadeh dıker,
Sabaha kadar
kafay çektimder.
Alkolikler farklı.
Yaz başı, iki kadın kapımın
önünden geçti.Yukardaki tarihi kalenin
merdivenlerinden çıkmaya başladık.
Konuşmalarını duyuyorum.
Uzun boyulsu,
"Hava ne kadar sıcak."
Arkadaşı,
"Evet."
Uzun boyulsu,
"BİRer limonata içsek."
Gersin geriye merdivenlerden indiler.
Masaya otururlar. Siparişlerini aldım.
Uzun boyulsu fikrini değiştirdi.
"Martini yapıbilir misin!"
Arkadaşına limonata, ona martini getirdim.
Uzun boyulsu bir diğesteçti.
Hemen hesabı istedi.Kalkıp tekrar
merdivenlerden çıkmaya başladılar.
Uzun boyulsu,
"Hilâ çok sıcak.Birazdahda otursak"
Ayrı mizansen.
Martini, limonata, hesap. Kalktılar.
Merdiven başındalar.
Uzun boyulsu,
"Saate bak. Çıkanakadarkale kapanacak.
Sabaha dolacağız"
Tekrar otururlar.
Arkadaşı koluna girip götürüne kadar içtiler.
İkinci hikaye.
Bara her akşam bir adamgiler.
"Acele bira," der.

Bir diğeste içer.parasını ödeyip gider.
Buraya gelene kadar yoldaşlığı sollu kaç
meyhane varsa hepsine uğrar, hepsinde,
acele bira bira içir."
Bana bir şarapdahda koydu.
"Baba içki abartır,alkolik içtiğini gizler,
bahane arar."

HİNDİSTAN'DA

Mumba'deyiz.
Bir sonraki durağımızAhmadabad.
Duyduk küçük yaşta varmış.
Güjarat'ta Müslümanlar ikittidarı.
Ne gam!Ayrıan benzeri'lassı'
hoşumıza gimişti.
Kaş güdür onu içiyoruz
Ama sen misin içki meyasak diyen!
Korktuğun şeytanına kendi eline
daveyi çıkarırsın.
Ahmadabad'da nerde,ne,
nasıl içilir,yola kımadan
soruşturduk.
İkizlülük ne kadar
kolaymış,gene gördük.
Türistesin, sağlığı için
gerekiyorsa izin var.
Ücretini ödedik.
Mumbai hava alanında
polis pasaportlarımızı özel
dama vurdu.
"İçki içebilir."

"Beyaz şarap gümek,
kırmızı şarap
günah işlemek
içindir."

Boşnak atasözü

OSMANLI'NIN BİTTİĞİ YERDE

Mostar'dayım.
İslam adedleri Osmanlı'nın
uç bölgelerinde kuvvetli.
Arşivde araştırmaya yapıyorum.
Merkez müdürününöğümünü.
Şehrini lokantasında kutluyorum.
Arşivmüdürü,
"Kırmızı ml beyaz ml!"
Kararsızım.
"Belo vino za smeh
Crno vino za greh."
Bosnapça atasözü.
İçki sofrasında şaraptanımı.
"Beyaz şarapgümek,
kırmızı şarap günah işlemek içindir."

AMA NİYE BU KADAR İÇİLİYOR?

İnsan, "Tarn," dedi,
Kendisine benzetti.
Bilim tahtından Darwin,
"Yeryüzünün şanı şerefliyiz," dedi.
Halt etti!
İnsanın hayvanlardan farkı?
Fıgaro'nun düğünü:
Kontes,"Anno niye bu kadar içiliyori!"
Bahçivan,"Bizi yabani hayvanlardan ayıran şey
budur madam, susamadığımız zaman içmek,
ve canımız istediği zaman sevmişmek."

"Her şey boş ve manasız. Hiçbir şey ardından koşmaya değmez. Elinizde ne var ne yok atın, salın gitsin. Kök salmayın hiçbir yere, gelin ormanda birlikte yaşayalım ve birbirimizi teselliden başka muradımız olmasın."

DIYOJEN VE ANTİSTENES'İN SİRADAN BİR GÜNÜ

Diyojen ve Antistenes kanayan yaralarıyla Ormana doğru kaçışlar. Köylülerden yedikleri dayak, incinen omurları ve akım kalan murit toplama cabaları yüreklerinde zonkluyordu. Üstelik köylüler, kendilerini "kopeğe" benzetten ve sadıkla tavsiye eden bu erenlerin üzerine en azgın köpeklerini salmayı da işlem etmemişlerdi.

Diyojen ve hocası Antistenes, "Şehirlerstahte kibarlığın cennetidir; medeniyet dışarı bir acuzedir" diyerek yakındaki bir ormana sığınmışlardı. Diyojen, "Bütün dünya benim evim; sıkışıkız erdemir" dese de ormanın çok derinlerine inmeyi istememişti.

Köylülere yakın olmak arzusunda'dı: "Onları aydınlatmamız karşılığında bir bakraç sütin, birkaç çeyizintanesinin lafı mı olur?" diye düşünüyordu.

Köylüleri seviyorlardı. Köylüler acı gerçekliğin ve cahilliğin belgeleriydiler.

Köy meydanına özenli bir dağınışığın eseri olan parçalı kıyafetleriyle indiler. Sersefil ayı oynatıcılarına benziyorlardı. Donukluğun sinek vrızlarından baymış köylüler, derhal meydana sekin ettiler. Onlara eğilince çıkmıştı.

Diyojen, köylüleri uzun uzun süzdü ve konuşmaya başladı: "Şimdi size hayatın sırrını vereceğim. Hem de bir bakraç süt ve birkaç zeytin karşılığında" dedi.

Gözlere farklı yönlere bakan kuşkuucu bir köylü etkilenmiş gibi yaparsakordu:

"Neymiş bu sır?"

Diyojen acıyağılımsıydı: "Her şey boşve manasız. Hiçbir şey ardından koşmaya değmez. Elinizde ne var ne yok atın, salın gitsin. Kök salmayın hiçbir yere, gelin ormanda birlikte yaşayalım ve birbirimizi teselliden başka muradımız olmasın."

Kuşkuucu köylünün kaşları soru işaretine birjündü: "Ne yani sen şu dağintepesinden eden tanrıların olduğu inandırıyor musun, dengesiz?"

Antistenes en son lafı en başta ederek gerilim yaratan talebesine hışımlı bir acımayla bakarak lafı girde:

"Belki de tanrılar vardır ama onlar kendileriyle fazla meşguldür! Bizler terk edilmiş öksüzleriz. Tanrıları takdidi bırakalım artık. Hırı mutsuzluk getirir" diyerek gönüllü tellerini tizletmeyi denedi. Lakin olmadı. Ayar kaçmış bir kere.

Kuşkuucu köylü ortaya, onların yanına geldi ve "bilgeliliği" konuştu:

"Köylülüğü bir gününmiş soylu gibi konuşuyorsunuz. Bizimle dalga mı geçiyorsunuz?"

"Evet evet!" diye bağırdı başka bir köylü. "Bunlar bizim fukaralığımızla alay eden şehirli züppeler!"

Başka bir köylü atıldı: "Her şeyboşmuş. Ben daha Atina'yı görmedim. Şu Ben köyü köye gittiğim yok. Ben gün yurzu mü gördüm la kuş tepelerinde hırdardan kürk ceketimi aıp çıplak gezeyim!"

Gözlere ayrıyönlere bakan kuşkuucu ihtyar son sözü kendisine saklamıştı:

"Siz kuşun şehre gidiş atış başında hikayeler anlatmak için geldiniz buraya. Siz sizin için suskunluğumuz kadar değerliyiz."

Ve devam etti: "Şimdi siz söyleyin bu elimdeki nedir?"

Doğayı iyi tanıdığını göstermek için yapıp tutuşan tipik şehirli Antistenes atıldı: "Fındık sopası!"

"Evet! Hikayede fındık sopası varsa sırtınızda paralanır!" dedi köylü ve şenlikli dayak başladı.

...

Akşam ateş başında soğuktan birbirlerine sokulup düşünün iki filozofumuzdan yaşlı olanı nihayetkonuştu:

"Baktım usandım bu hayatın. Halk henüz bu fikirlerle hazır değil. Ben Epikürüye olmaya karar verdim. Şehre dönüyorum..."

Mehmet Ali & Akşamserası

Kafa Karışıklığı

Kalbin darmadığın olunca kafan da karışır.

Murat Menten

Acımak

Acımak, başkalarının çektiği azaba bakıp onların yasını tutarmış gibi yaparak kendi mutluluğuna şükretmektir.

Nermin Yıldırım

Güvenmek

Her şeyden şüphe ederek hiçbir yere varamazsın. Bir şey düşünemilme için bile en az bir söze güvenmek zorundasın.

Afin Kum

Orman

Her ormanın ayrı yasası vardır, içinden geçiyorsun hepsine uyacaksın.

Sevgi Altın

Uzak

Uzansan parmak uçlarınla dokunabileceğin biri, gerçekte sonsuzluğa kadar uzaksa sana, bu durumu kendine ya da başkasına nasıl anlattırır?

Ali Lular

Çıkış Yolu

Boka sarmış bir hikayeyi, daha derin bir boka sarmak, belki bir çıkış yolu olabilir.

İlhami Algör

Sevmek

İnsan, bir şeyi haddinden fazla sevince, korkmasına rağmen sevmeye devam ediyordu.

Sinem Sal

Merak

Gelecek belirsizliştikçe geleceği öğrenme merakı çoğalıyordu.

Hakan Bıçkıcı

MZV

MEHMET ZORLU VAKFI GENÇLİK ZİRVESİ

GELECEĞİ HAYALLER KURAR!

ZORLU PSM ANA SAHNE
19 KASIM 2017 PAZAR
09.00 - 19.00

AYŞE ŞULE BİLGİÇ ▲ **BAGER AKBAY** ▲ **BORA KOÇYİĞİT** ▲ **BUĞRA KULOĞLU**
Dünyesi Döy İşleri Bakanı ve Kurucusu İskale 47 Ortak Yaratıcısı, Sanatçı, Eğitmen Riot Games Türkiye Ülke Müdürü Appsilon Diamond Works Kurucu Ortağı ve CEO'su

CEZA ▲ **EMİN ÇAPA** ▲ **ERAY ERDOĞAN** ▲ **PROF. DR. ERHAN ERKUT**
Sanatçı CNN TÜRK Ekonomi Müdürü Lala, Reflect ve Ontrava Kurucusu MEF Üniversitesi Rektör Yardımcısı

EVRİM KURAN ▲ **HANDE ÇİLİNGİR** ▲ **İHSAN ELGİN** ▲ **MERT ARMAN**
Dinamik Danışmanlık Kurucu Ortağı, Üniversüm Ortaoğı Direktörü Insider Kurucu Ortağı ve CEO'su Core Strateji Kurucusu, Startups, Watch ve FinTech Kurucu Ortağı Flank Experts Kurucu Ortağı

MURAT YEŞİLDERE ▲ **PROF. DR. ACAR BALTAŞ** ▲ **PROF. DR. AYTÜL ERÇİL**
Egon Zehnder Yönetici Ortağı Psikolog Vapera Kurucu Ortağı ve CEO'su

PROF. DR. TALAT KIRIŞ ▲ **SERDAR KUZULUĞLU** ▲ **TUNÇ BERKMAN**
Nöroşirürji Profesörü, Dünya Nöroşirürji Dernekleri Federasyonu Serebrovasküler Hastalıklar Komitesi Başkanı Gazeteci, Yazar, TV Programcısı Vestel Ticaret Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı

UFUK TARHAN ▲ **UMUT KISA** ▲ **ZAFER ELÇİK**
Fütürat, Ekonomist, Dijital Ajans Başkanı Solo Unlusu Kurucu Ortağı, Yazar, Yönetici Koçu Onima Kurucu Ortağı

KAYIT VE BİLGİ
MZV.ORG/MZVGENCLIKZIRVESI

ZORLU
Hayallerine
hayat ver

MEHMET ZORLU
VAKFI

Herkesin maça dahil olması, toplumun ('saha'nın) doğması gerekir. Sosyoloji modern toplumun kendi üzerine tefekkürüdür.

SOSYOLOJİNİN TANRISI

Sosyoloji, Türkiye'de çok abartılır. Bu bizim modernleşme sürecimizle ilgilidir. Toplumla tanıma bilimi olarak sınımsanın otesinde ileriyi görme bilimi olarak görülür. Pozitivizm bilimi anlayışın mahazatıdır. Bu yüzden eski hümet duygusunun bakiyesidir bir zana. Kahvehane sohbeti olarak dile gelen "Ne olacak bu mekletin halı" sorusunun tekniği bir mahabat olarak görülmüştür. Sosyoloji. Bize nereye götürettiği ve hatta nereye girmemiz gerektiği söyleyecek bir bilim olması beklenir. Pekli, sosyolojinin böyle bir gücü var mı? Yok. Pekli, bu zanda sosyolojinin hiç mi suçu yok? Var. Çünkü gerçekten de sosyal bilimlerleçinde sosyolojinin varlık sebebi kader ilgisidir.

KADERDE SOSYOLOJİ, SOSYOLOJİDE KADER

Sosyal bilimin Türkiye'de yeterince 'yerleşmediğini' düşünürüm. Belki yanlış olurum. Şimdi "medeniyetçilik" oynayan İslamci-milliyetçi hamasetin "bilim değil ilim isteriz" kofluğunun bende uyandırdığı rahatsızlığımı bu dahil ederek söyleyeyim. Mesela, siyaset biliminin anlamayı merkeze alan tercümesinin "irade bilimi" olduğunu söylesem, buna itiraz edençok olur. Aynı şekilde sosyoloji için "kader bilimi" demek gerekir. Ama buna da tepkiler olacaktır. Gerçekten de sosyoloji "takdirin" bilimidir. Tanrı gereği yapılabir. Bütünün parça, küllününüz üzerindekitesini ile ilgilendir. Sosyoloji insanları bir araya gelmesiyle ilgili değildir. İnsanları bir arada olmağınin insanları üzerindekitesini ilgilidir. Sosyolojinin içinde iradeyi savunanlar da vardır. Ama genel çerçeve itibarıyla sosyoloji gerçevidir. Kaderdir. Zaten doğmak için modernliğin beklemesi boşuna değildir. Herkesin maça dahil olması, toplumun ('saha'nın) doğması gerekir. Sosyoloji modern toplumun kendi üzerine tefekkürüdür.

SEKÜLER TEOLOJİ

Carl Schmitt, egemenlik başta olmak üzere günümüzün özellikle devlettedir temel politik kavramlarının sekülerleşmiş teolojik terimler olduğunu söylerken haklıdır. Bu bilhassa siyaset felsefesi için böyledir. Ancak kamusal eylemin mahiyetini inceleyen sosyoloji için de geçerlidir. Sosyolojinin temel olan bir ayırım, toplumsal yapı ve toplumsal eylem ikiliği, aslında kelimelerin kader ve irade tartışması ile ayırır. Kader ve irade tartışmasında, sosyoloji kaderin tarafındadır. İnsan hür bir iradeye varmadan önce, toplum tarafından 'takdir' edilmiştir. Mesela, Weber iradeye inandığı halde, kaderetesiim olmuştur.

MARX'IN İTİKADI

Marx'ta kadere iman vardır, ancak diğerlerinden farklı olarak iradenin kadere ile geçirmesine olan inan, onun kaderçiliği önce hususunu sonra da alıştırırmıştır (diyaliztik, casuma, derim...). Marx'ın Kaderin altındadır kader vardır" diyerek irade marifetini alıştırırmıştır kader insanın Hegel'den tevârüs etmiştir. Onda önce 'vahdet'ten kesrete geçilir. Kainatta varlıkçivelenirene kesretten kılaklaraktar vahdetle ulaşılır. Tanrı'nın tırtıları aynasındagörüşü kendidir (Zatından Zatınatı tecelli). Bakdan da bakılan da birdir. Gözünü kapattığınızda isatırhinsonu gelir.

TOPLUMDA RAHMET VAR MI?

Sosyolojinin kurucu isimlerinde, özellikle Durkheim'da kaderecilik hakimdir. Ancak Durkheim'a varınca kadar (onun kişisel servisi değil) Tanrı'dan koparılan "kader" kavramının peyderpey topluma atfedildiğini görüyoruz. Mütela (aşkın, transandantal) Tanrı yerine artık mütela olan şey toplumdur. "Toplumsal hakikate" de ancak sosyoloji bir nazarla nüfuz edilebilir. Sosyolojik ortodoksde her şeyin arkaındaki nihai fail toplumdur. Toplumun rahmetinden mahrumiyet (anomi) hastalık sebebidir. Toplumsal normlara bağlılık (iman) şifadır. Cemazette (dayanışmada) rahmet vardır.

KAMERALAR YOKKEN, MELEKLER VARDI YAVRUM

Tanrı olduğuk veya O'nun yerle başı gevdeçide Tanrı'ya ait olan kudret vektörler peyderpey başka mütela varlıklara nakledildi. Tanrı'nın herkeste görün ama görülmeyen gözü, Foucault'da yere düştü ve nazarı külli (panoptik) bir hazz-nazıma dönüştü (Evet, kameralar eskiden melekli yavrum). Keza, toplumsal koşulların kulu ve çocuğu olan bireyin, kader ağındaki çrpini Bourdieu'da habıtsı adınımladı. Habitus, kaderin insanındaki sikkesi idi. Ne kadarkazın çıkmadı. Sosyolojide Tanrı'nın hayaleti dolapı durdu hep, bir takdirin isatı olarak. Ve kolay kolay çıkmadı.

Mehmet Ali & Akşamsefasi

DİPNOT*

ÖMER GÖKSEL

Anemini gözü yaşı selamını getirdim sana umut
Adolu günlerden. Ki ne çok ihtiyacım var bu
hasret dolu günlere. Yaşadığım dere yağmur yürekli
kadınları bir bir öldürüyorlar... Taş bana değmişdi
umuruma olmaz, diyen gözü kara insanlar bürümüş
her yanı. Üstelik çok da haklılar! Binlerce göz var.
Kapıları kapanmış evlerin içinde, kulakları tıkalı. Sıra
kendilerine gelene kadar mutlu mesut yaşıyorlar.
Oysa yaşamak bu olmamak! ❀

OT Kitap
kahkahayla takdim eder!

GÜLDÜR YÜZÜMÜ!

"Acıların Çocuğu, Woody Allen'la buluşuyor!"
Murat Menteş

En komik ağrılar
Kahkaha dolu ıstıraplar
Ezikliğin mizahı
Dertli neşe
Gıdıklanan yaralar
Tatlı acılar
Ve zihin açıcı saçmalıklar!

GÜLDÜR YÜZÜMÜ!
Yılın matbuat hadisesi!

Tükenmeden
alın. Ve kimsese
kaptırmayın!

Mehmet Ali & Akşamsefası

“

Çok yorgunum. Buna yorgunluk demeyelim. Hüzündür
olsa olsa, palyaço giysileriyle gelen aldatıcı hüzün.

Duygularımızdan, sevgimizden utanır olduk.
Sevgisizliği savunmayı aklı yüceltmek sandık.

Sevgiyi bulmalıyız. Hiçbir kadın, hiçbir erkek birbirine
değemiyor. Görmek için bakmıyoruz ki... Zaten körüz.

Hâlâ şaşarım düşündükçe, insanın yüreği nasıl olup da
sevdadan nasıl çatlamaz diye.

Çocukken yaşananlara önem verilmeli. Çünkü insan
o yaşlarda sevinmeye o kadar hazırdır ki, o sevinçlerin
benzerlerini bile yaşamayabilir bir daha.

Çok acı çeken biri vardı, şehrin tüm pazartesileri
ona kapalıydı ve diğer günleri de.

Bizde çocuklar tez büyür, tez ağırlaşır.
Yoksulluğun töresi budur.

Haklı olanlara haklarını savunmayı öğreteceğiz.
Öğrenecekler de, öğreniyorlar da.
Çünkü temelde tek güvenilecek çıkıştır bu.

Ölüme inanmıyoruz ki ondan korkalım efendim.
İhtiyarlıktan, çirkinleşmekten korkuyoruz.

Gavurdu, Müslümandı diye adam mı tartılır a kızanım?
İnsanın iyisi vardır kötüsü vardır, buna bakmalı asıl.

Dayanaksız yaşamasını bilenler, cesurdurlar.

Yanlış burada işte. Değmeyenle konuşmak.

Havalar birden soğuyacak,
sakaklar kış kokmaya başladı.

”